

เรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของชุมชนมุสลิมบริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลา
ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

MUSLIM VERNACULAR HOUSE STYLE AT THASALA SEACOAST
IN TAMBONTHASALA THASALA DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT
PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมเขตร้อน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2565
KMITL-2022-AR-M-002-001

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MUSLIM VERNACULAR HOUSE STYLE AT THASALA SEACOAST
IN TAMBONTHASALA THASALA DISTRICT, NAKHON SI THAMMARAT
PROVINCE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARCHITECTURE PROGRAM IN TROPICAL ARCHITECTURE
FACULTY OF ARCHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2022
KMITL-2022-AR-M-002-001

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2022

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์   เรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของชุมชนมุสลิมบริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลา
ตำบลท่าศาลา อำเภوتاศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

นักศึกษา   นางสาวนริสา น้อยทับทิม

รหัสประจำตัว   63602016

ปริญญา   สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา   สถาปัตยกรรมเขตร้อน

พ.ศ.   2565

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์   ศาสตราจารย์สุพัฒน์ บุญยฤทธิ์กิจ

บทคัดย่อ

เรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของชาวไทย-มุสลิมในภาคใต้มีความแตกต่างจากเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นทั่วไปเนื่องจากเรือนพักอาศัยไม่ได้ถูกสร้างขึ้นเพียงเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แต่ยังได้รับอิทธิพลของศาสนาอิสลามอีกด้วย จากการค้นคว้าข้อมูลและการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรือนพื้นถิ่นในภาคใต้ที่มีมาก่อนหน้าพบว่าเรือนของชุมชนมุสลิมที่อยู่ในบริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นเมืองท่าที่สำคัญในอดีตยังไม่มีการศึกษาวิจัย โดยกำหนดพื้นที่ศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่มีประชากรกว่า ร้อยละ 98 เป็นชาวไทยมุสลิม คือ ชุมชนบ้านในถุ้ง ชุมชนบ้านบาง ใบไม้ และชุมชนบ้านสระบัว ที่ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลา ในตำบลท่าศาลา อำเภوتاศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อวิเคราะห์ความเป็นมาและวิวัฒนาการของเรือนพักอาศัยพื้นถิ่น, ศึกษาความสัมพันธ์ของบ้านกับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน, และเปรียบเทียบลักษณะของเรือนในแต่ละพื้นที่ จึงทำการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสังเกต, การสัมภาษณ์เชิงลึก, และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน จากนั้นจึงทำการเก็บข้อมูลทุติยภูมิโดยการศึกษาภาคสนามร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางเอกสาร จากการศึกษาพบว่าเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิมทั้ง 3 พื้นที่มีความคล้ายคลึงกัน และไม่ต่างจากเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นภาคใต้ทั่วไปมากนัก

คำสำคัญ : เรือนพักอาศัยพื้นถิ่น | เรือนพื้นถิ่นมุสลิมภาคใต้ | ชุมชนท่าศาลา

Thesis	Muslim Vernacular House Style at Thasala Seacoast in Tambon Thasala Thasala District, Nakhon Si Thammarat Province
Student	Miss Narissa Noitaptim
Student ID	63602016
Degree	Master of Architecture
Program	Tropical Architecture
Year	2022
Thesis Advisor	Prof. Suphat Bunyarittikit

ABSTRACT

The vernacular Thai-Muslim houses in the southern region are different from other traditional houses in that they were not only built to meet basic human needs but also influenced by Islam. The previous studies found that the houses of Thai-Muslim communities in Nakhon Si Thammarat Province, which was an important port city in the past, were not studied. The study area is the community with over 98% of the population being Thai Muslims. It consists of Ban Nai Thung Community, Ban Bang Bai Mai Community, and Ban Sa Bua Community in Tambon Tha Sala, Tha Sala District, Nakhon Si Thammarat Province. Therefore, to analyze the background and changes of the house, to study the relationship of the house and the changing lifestyle, and to compare the characteristics of houses in each area, The primary data were collected by observations, in-depth interviews, and participation in community activities and the secondary data were collected by field studies and document analysis. The study found that the houses in the three study areas were similar and not different from the typical southern vernacular houses.

Keywords: Vernacular Houses | Thai-Muslim of Southern Vernacular Houses | Tha Sala Community

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลสำเร็จของหลักสูตร สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสถาปัตยกรรมเขตร้อน ซึ่งสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะการประสิทธิประสาทวิชาความรู้ของ ศาสตราจารย์ สุพัฒน์ บุญยฤทธิ์กิจ ประธานหลักสูตร และอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาการทำวิจัย และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์อย่างละเอียดทุกชั้นตอนอย่างเอาใจใส่ตลอด ระยะเวลาที่ศึกษา จนกระทั่งการวิจัยสัมฤทธิ์ผล ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วิวัฒน์ เตมียพันธ์ และ อาจารย์ ดร.วิช ควรประเสริฐ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิในฐานะเป็นกรรมการสอบคณิศรบัณฑิต ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และ ข้อบกพร่องในการวิจัยที่ช่วยแก้ไขปรับปรุงจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ขอขอบคุณคณะอาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ในการให้ข้อมูล ด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ ตลอดจนคุณพ่อ คุณแม่ เพื่อนพี่น้องนักศึกษา ปริญญาโท และเจ้าหน้าที่โครงการทุกท่านที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ด้วยดีตลอด ระยะเวลาที่ผ่านมา คุณประโยชน์ที่พึงได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนร่วมงานประชาชนที่ให้การร่วมมือในการสัมภาษณ์วิจัยเกี่ยวกับเรือนพักอาศัยพื้น ถิ่นของชุมชนมุสลิมท่าศาลา และผู้ให้ความอนุเคราะห์แต่ไม่ได้ออกนามไว้ ณ ที่นี้ด้วย หากมี ข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

นริสา น้อยทับทิม

สารบัญ

หน้า	
บทคัดย่อ.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญภาพ.....	VII
สารบัญตาราง.....	XII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.3 ขอบเขตการศึกษาวิจัย.....	7
1.3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษาวิจัย.....	7
1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษา.....	7
1.4 ขั้นตอนการวิจัย.....	8
1.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ.....	8
1.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ.....	8
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.7 แผนภาพ โครงสร้างของวิธีการศึกษาวิจัย.....	10
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 ทฤษฎีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น.....	11
2.1.1 สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น.....	11
2.1.2 วิธีการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น.....	12
2.2 ลักษณะเรือนอาศัยมุสลิม.....	20
2.3 มุสลิม ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช.....	25
2.3.1 ตำแหน่งที่ตั้งข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพื้นที่ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา.....	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.2 ลักษณะทั่วไปในการเข้ามาของมุสลิมจังหวัดนครศรีธรรมราช	27
2.3.3 มุสลิมในชุมชนท่าศาลา และวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิมชุมชนท่าศาลา	28
2.3.4 ลักษณะเรือนพักอาศัยในชุมชนมุสลิม ต.ท่าศาลา	30
2.4. กรอบแนวคิด	31
บทที่ 3 วิจัยดำเนินการวิจัย การสร้างเครื่องมือสำรวจและเก็บข้อมูล	32
3.1 รูปแบบของการวิจัย	32
3.2 วิธีการวิจัย	32
3.2.1 การศึกษาวิจัยเอกสาร	32
3.2.2 การศึกษาเชิงสำรวจ	32
3.2.3 พื้นที่กรณีศึกษา	33
3.2.4 เกณฑ์การเลือกกรณีศึกษา	43
3.2.5 เกณฑ์การเลือกพื้นที่	43
3.3.การสร้างเครื่องมือในการสำรวจและเก็บข้อมูล	43
3.4 วิธีการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย	48
3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ	48
3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจ	48
3.4.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล	48
บทที่ 4 ผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล	49
4.1 เรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิม ตำบลท่าศาลา ชุมชนบ้านสระบัว	49
4.1.1 ลักษณะชุมชน	49
4.1.2 เรือนพักอาศัยกรณีศึกษา	50
-เรือนหลังที่ 1	50
-เรือนหลังที่ 2	53
-เรือนหลังที่ 3	56
-เรือนหลังที่ 4	59
-เรือนหลังที่ 5	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2 เรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิม ตำบลท่าศาลา ชุมชนบ้านในถุ้ง	65
4.2.1 ลักษณะชุมชน	65
4.2.2 เรือนพักอาศัยกรณีศึกษา	65
-เรือนหลังที่ 1	65
-เรือนหลังที่ 2	68
-เรือนหลังที่ 3	71
-เรือนหลังที่ 4	73
-เรือนหลังที่ 5	76
4.3 เรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิม ตำบลท่าศาลา ชุมชนบ้านบางโปแต	80
4.3.1 ลักษณะชุมชน	80
4.3.2 เรือนพักอาศัยกรณีศึกษา	80
-เรือนหลังที่ 1	80
-เรือนหลังที่ 2	83
-เรือนหลังที่ 3	85
-เรือนหลังที่ 4	88
-เรือนหลังที่ 5	91
4.4 รูปแบบเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิมบริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลา	102
4.4.1 รูปแบบเรือนมุสลิมชุมชนในถุ้ง	102
4.4.2 รูปแบบเรือนมุสลิมชุมชนบ้านบางโปแต	104
4.4.3 รูปแบบเรือนมุสลิมชุมชนบ้านสระบัว	106
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	108
5.1 สรุปผล	108
5.2 ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	109
ประวัติผู้เขียน	110

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 ภาพแสดงตำแหน่งของเมืองท่าสำคัญในอดีตที่มีการเข้ามาของกลุ่มชน	1
1.2 แผนที่แสดงตำแหน่งของพื้นที่ชุมชนมุสลิมและจำนวนสัปบุรุษมุสลิมในจังหวัดนครศรีธรรมราช	2
1.3 แผนที่แสดงที่ตั้งกลุ่มชุมชนมุสลิม อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช.....	3
1.4 เรือนแถว บริเวณหน้าถนน ของชุมชนบ้านในถุ้ง.....	4
1.5 เรือนพื้นถิ่นมุสลิมบ้านบางไผ่	4
1.6 เรือนพื้นถิ่นมุสลิมบ้านสระบัว	4
1.7 แผนที่การสำรวจชุมชนมุสลิมตำบลท่าศาลา.....	4
1.8 เรือนพื้นถิ่นมุสลิมชายแดนภาคใต้	5
1.9 เรือนพื้นถิ่นมุสลิมสงขลา	5
1.10 เรือนพื้นถิ่นพะงัน.....	5
1.11 เรือนพื้นถิ่นสมุย.....	5
1.12 แผนที่แสดงเรือนพื้นถิ่นมุสลิมบริเวณชายฝั่งตะวันออกที่มีการวิจัยและสำรวจ.....	6
1.13 เรือนไทยมุสลิมภาคใต้(เอกลักษณ์บ้านเรือนไทย4ภาค)	6
2.1 แผนภาพแสดงการศึกษาทฤษฎีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น	19
2.2 แผนภาพประเด็นการศึกษาเรือนมุสลิมภาคใต้.....	21
2.3 แผนภาพประเด็นการศึกษาเรือนมุสลิม 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้.....	22
2.4 แผนภาพประเด็นการศึกษารูปแบบเรือนไทยพุทธ-มุสลิม ในภูเก็ต.....	23
2.5 แผนภาพแนวทางการศึกษารูปแบบเรือนพื้นถิ่นมุสลิม.....	24
2.6 แผนที่แสดงตำแหน่งของพื้นที่ชุมชน ต.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช	25
2.7 แผนที่ผังขอบเขตพื้นที่ และผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช.....	26
2.8 แผนที่แสดงที่ตั้งกลุ่มชุมชนมุสลิม อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช	27
2.9 แผนที่แสดงที่ตั้งกลุ่มชุมชนมุสลิมริมชายฝั่งทะเล อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช	28
2.10 เรือประมงพื้นบ้านเรือหาปลาของชาวประมงมุสลิมบ้านในถุ้ง	29
2.11 แผนที่แสดงพื้นที่ชุมชนมุสลิมแต่ละโซนพื้นที่.....	29
2.12 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยย่านชุมชนบางไผ่	30
2.13 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยริมถนนหลัก	30
2.14 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านในถุ้ง	30
2.15 ภาพแสดงกรอบแนวความคิด	31

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
3.1 ภาพแสดงแผนผังชุมชนมุสลิม ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช	33
3.2 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยย่านชุมชนบางไผ่	34
3.3 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยชุมชนบ้านในถุ้ง	35
3.4 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านสระบัว	36
3.6 ภาพแสดงตำแหน่งของเรือนพักอาศัย ที่ช่วงอายุ 30-59 ปี	37
3.7 ภาพแสดงตำแหน่งของเรือนพักอาศัย ที่ช่วงอายุ 30-59 ปี	38
3.8 ภาพแสดงตำแหน่งเรือนพักอาศัย ไม่เกิน 29 ปี	39
3.9 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัย ที่ช่วงอายุ ไม่เกิน 29 ปี (ต่อ)	40
3.10 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัย ที่ช่วงอายุ ไม่เกิน 29 ปี (ต่อ)	41
3.11 ภาพแสดงตัวอย่างแบบฟอร์มข้อมูลทั่วไปในการสำรวจ	46
3.12 ภาพแสดงตัวอย่างแบบสำรวจทางกายภาพเรือนในการสำรวจ	47
4.1 ภาพแสดงแผนที่กลุ่มชุมชนมุสลิมในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช	49
4.2 ภาพแสดง พื้นที่สำรวจกลุ่มตัวอย่างเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิมบ้านสระบัว	50
4.3 เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 1 V6H1	51
4.4 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 1 V6H1	51
4.5 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนบ้านสระบัว หลังที่ 1 V6H1	52
4.6 ผังเรือนชั้นบน เรือนบ้านสระบัว หลังที่ 1 V6H1	52
4.7 ผังหลังคา เรือนบ้านสระบัว หลังที่ 1 V6H1	52
4.8 เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 2 V6H2	53
4.9 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 2 V6H2	54
4.10 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 2 V6H2	54
4.11 ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 2 V6H2	55
4.12 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 2 V6H2	55
4.12 เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 3 V6H3	56
4.13 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 3 V6H3	57
4.14 แผนผังเรือนชั้นล่างเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 3 V6H3	57
4.15 แผนผังเรือนชั้นบนเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 3 V6H3	58
4.16 เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 4 V6H4	59

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.17 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 4 V6H4	60
4.18 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 4 V6H4	60
4.19 ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 4 V6H4	61
4.20 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 4 V6H4	61
4.21 เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 5 V6H5	62
4.22 ผังบริเวณ เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 5 V6H5	63
4.23 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 5 V6H5	63
4.24 แผนผังชั้นบน เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 5 V6H5	64
4.25 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 5 V6H5	64
4.26 ภาพแสดง พื้นที่สำรวจกลุ่มตัวอย่างเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านในถุ้ง	65
4.27 เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 1 V5H1	66
4.28 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 1 V5H1	66
4.29 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 1 V5H1	67
4.30 ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 1 V5H1	67
4.31 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 1 V5H1	68
4.32 เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 2 V5H2	68
4.33 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 2 V5H2	69
4.34 แผนผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 2 V5H2	70
4.35 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 2 V5H2	70
4.35 เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 3 V5H3	71
4.36 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 3 V5H3	71
4.37 แผนผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 3 V5H3	72
4.38 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 3 V5H3	73
4.39 เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 4 V5H4	74
4.40 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 4 V5H4	74
4.41 ผังเรือนชั้นที่ 1 เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 4 V5H4	75
4.42 ผังเรือนชั้นที่ 2 เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 4 V5H4	75
4.43 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 4 V5H4	76

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.44	เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 5 V5H5 76
4.45	ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 5 V5H5 77
4.46	ผังเรือนชั้นที่1 เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 5 V5H5 78
4.47	ผังเรือนชั้นที่ 2 เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 5 V5H5 78
4.48	ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 5 V5H5..... 79
4.49	ภาพแสดง พื้นที่สำรวจกลุ่มตัวอย่างเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านบางไผ่..... 80
4.50	เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 1 V5H6 81
4.51	ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 1 V5H6..... 81
4.52	ผังเรือนชั้นที่ 1 เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 1 V5H6..... 82
4.53	ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 1 V5H6..... 82
4.54	เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 2 V5H7 83
4.55	ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 2 V5H7..... 83
4.56	ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 2 V5H7 84
4.57	ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 2 V5H7 84
4.58	ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 2 V5H7..... 85
4.59	เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 3 V5H8 85
4.60	ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 3 V5H8..... 86
4.61	ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 3 V5H8 87
4.62	ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 3 V5H8..... 87
4.63	ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 3 V5H8..... 88
4.64	เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 4 V5H9 88
4.65	ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 4 V5H9..... 89
4.66	ผังเรือนชั้นล่างเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 4 V5H9..... 90
4.67	ผังเรือนชั้นบนเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 4 V5H9 90
4.68	ผังหลังคาเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 4 V5H9..... 91
4.69	เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 5 V5H10 91
4.70	ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 5 V5H10..... 92
4.71	ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 5 V5H10 93

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.72 ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 5 V5H10	93
4.73 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 5 V5H10	94
4.74 พื้นที่สำรวจบริเวณชุมชนบ้านในถุ้ง.....	96
4.75 พื้นที่สำรวจบริเวณชุมชนบ้านบางไผ่.....	98
4.76 พื้นที่สำรวจบริเวณชุมชนบ้านสระบัว.....	100
4.77 รูปแบบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านในถุ้ง.....	102
4.78 องค์ประกอบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านในถุ้ง.....	103
4.79 ลักษณะการต่อเติมเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านในถุ้ง	103
4.80 รูปแบบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านบางไผ่	104
4.81 องค์ประกอบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านบางไผ่.....	105
4.82 ลักษณะเรือนและการต่อเติมเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านบางไผ่	105
4.83 รูปแบบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านสระบัว.....	106
4.84 องค์ประกอบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านสระบัว.....	107

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แผนภาพตัวแบบการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในประเทศไทย.....	14
3.1 ตารางแสดงวิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำรวจเรือนพักอาศัยมุสลิมตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช	45
4.1 ตารางแสดงข้อมูลของเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านในถุ้ง	95
4.2 ตารางแสดงข้อมูลของเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านบางโปแต	97
4.3 ตารางแสดงข้อมูลของเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านสระบัว	99
4.4 ตารางแสดงข้อมูลของเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิมทั้ง 3 ชุมชน บ้านในถุ้ง บ้านบางโปแต และบ้านสระบัว	101

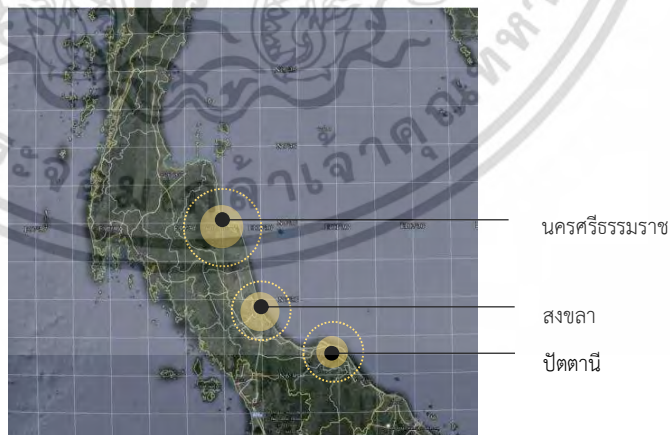

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

บริเวณภาคใต้ของประเทศไทยนั้น นับเนื่องตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ลงไป เป็นบริเวณที่คาบสมุทร ไปจนถึงเขตแดน ประเทศมาเลเซีย ลักษณะภูมิประเทศประกอบด้วยบริเวณชายทะเลทั้งสองด้านคือ ด้านตะวันออก และตะวันตก มีเทือกเขาผากลางเป็นกระดูกสันหลัง บริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกซึ่งติดกับอ่าวไทยนั้น มีลักษณะเป็นแผ่นดินงอกทางด้านตะวันออก อันเกิดจากการกระทำของคลื่นลม และลำน้ำสายสั้นๆ ที่ไหลลงจากภูเขาทางทิศตะวันตก เป็นเหตุให้เกิดบริเวณที่เป็นสันทรายยาวขนานไปกับชายฝั่งทะเล และบริเวณที่เป็นดินดอนสามเหลี่ยมเล็กๆ ตามปากแม่น้ำ เหตุที่เกิดมีชุมชนบ้านเมืองมากตามชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกนี้ คงไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่เป็นบริเวณที่มีพื้นที่ราบลุ่ม ที่เหมาะแก่การเพาะปลูกมากกว่าบริเวณอื่นแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากยังเป็นเพราะว่าบริเวณนี้ตั้งอยู่บนเส้นทางการคมนาคมทางทะเลระหว่างบ้านเมืองต่างๆ ทั้งในหมู่เกาะ และพื้นแผ่นดินใหญ่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็ได้ ปรากฏว่า มีโบราณวัตถุที่มีอายุนับแต่ราวพุทธศตวรรษที่ 4-5 แบบที่พบในประเทศเวียดนาม และประเทศจีนตอนใต้ ตามชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของประเทศไทย โบราณวัตถุเหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นว่า มีกลุ่มชนต่างเผ่าพันธุ์จากภายนอก เดินทางเข้ามา หรือผ่านมาในประเทศไทย การติดต่อค้าขายกับภายนอกนี้เอง เป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้หัวเมืองทางภาคใต้เจริญรุ่งเรือง โดยเฉพาะเมืองนครศรีธรรมราช ที่เติบโตขึ้น ถึงขนาดเป็นรัฐสำคัญทางภาคใต้ ที่มีอำนาจทางทะเลในคาบสมุทรไทยและมาเลเซียทีเดียว ความสำคัญในฐานะที่เป็นแหล่งเมืองท่าของทางภาคใต้ดังกล่าวนี้ ยิ่งเน้นหนักมากขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา ทำให้เกิดบ้านเมืองชายทะเลมากกว่าเดิม เมืองนครศรีธรรมราช สงขลา และปัตตานี ก็กลายเป็นเมืองท่าที่สำคัญ¹

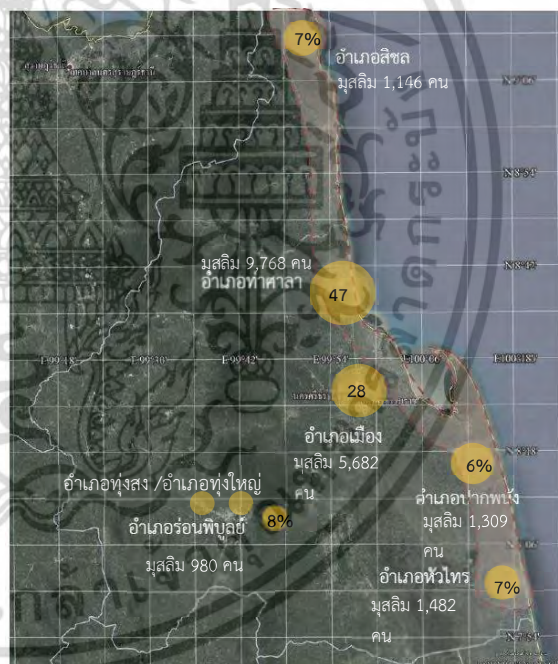
ภาพที่ 1.1 ภาพแสดงตำแหน่งของเมืองท่าสำคัญในอดีตที่มีการเข้ามาของกลุ่มชนที่หลากหลาย
ที่มา : ผู้วิจัย

¹ สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฉบับออนไลน์. สภาพแวดล้อมกับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์(ภาคใต้) : เล่มที่ 18 .

ซึ่งปัจจัยอีกอย่างหนึ่ง ที่เกี่ยวข้องกับการตั้งรกรากทำมาหากินของผู้คนในภาคใต้ ทั้งทางชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก และตะวันออก โดยประเทือง เครือหงส์ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ชาวน้ำ(ชาวทะเล)ในเมืองไทย” พบว่ายังมีชนพื้นเมืองอีกกลุ่มหนึ่ง คือ พวกชาวเล มีอาชีพเป็นชาวประมง อาศัยอยู่ตามชายทะเล ทั้งทางฝั่งตะวันตกและตะวันออก² ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มชนที่โยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาตั้งชายฝั่งมักเป็นกลุ่มชนมุสลิมที่มีการยึดอาชีพประมงและการค้าขายและเดินทางโดยเส้นทางน้ำ ทำให้มีการขยายตัวของชุมชน ที่เคยตั้งหลักแหล่งอยู่ตามที่ราบลุ่ม บริเวณชายฝั่งทะเล เข้าไปยังบริเวณภายในภาคพื้นต่อมา

จากการบอกเล่าของผู้อาวุโสก่อนๆ ที่ได้รับการบอกเล่าสืบทอดกันมาว่ามุสลิมรุ่นแรกๆในจังหวัดนครศรีธรรมราชส่วนใหญ่มีสืบบุรุษมาจากเมืองกลันตัน ปัตตานีและไทรบุรี จึงได้ทำการรวบรวมข้อมูลของมุสลิมในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ามีการตั้งถิ่นฐานชุมชนชาวมุสลิมแบ่งกลุ่มเป็นใหญ่ๆได้แก่ กลุ่มมุสลิมแถบชายฝั่งทะเลอ่าวไทย (ชาวเล/ชาวประมง) ได้แก่บริเวณ ในเขตอำเภอท่าศาลา อำเภอหัวไทร อำเภอสิชล อำเภอปากพนัง และ กลุ่มมุสลิมบริเวณภาคพื้น มักจะอาศัยอยู่เป็นชุมชน ได้ตั้งถิ่นฐานแถบ บ้านหน้าเมือง ตลาดแขก ตำบลคลัง (ปัจจุบันอยู่ในเขตเทศบาลเมือง) ตำบลนาเคียน ตำบลปากพูน ตำบลท่าเรือ ตำบลปากพูน อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภออื่นๆ อีกของจังหวัดนครศรีธรรมราช แต่ต่อมาได้ทำการขยายถิ่นฐานไปยังพื้นที่ด้านในของจังหวัด เขตอำเภอร่อนพิบูลย์ ชะอวด บางขัน และทุ่งใหญ่ มีจำนวนชุมชนทั้งหมด ถึง 118 ชุมชน” และมีมัสยิดทั้งจังหวัดรวมกัน 107 แห่ง (สำนักงานอิสลามจังหวัด,2545:5) เป็นข้อสังเกตว่าส่วนใหญ่มุสลิมได้ตั้งถิ่นฐานในภาคตะวันออกริมชายฝั่งทะเลอ่าวไทย

โดยกลุ่มชนมุสลิม ที่มีการตั้งถิ่นฐานบริเวณอำเภอท่าศาลา หรือ บริเวณบ้านในถุ้ง มีจำนวนประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามคิดเป็นร้อยละ 98 ของตำบลบ้านในถุ้ง อำเภอท่าศาลา อีกทั้งเป็นอำเภอที่เก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ ซึ่งท่าศาลาเป็นชุมชนเก่าแก่อีกแห่งหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีประวัติการ สร้างบ้านแปงเมืองมายาวนาน เคยเป็นชุมชนโบราณที่อายุกว่า 1,000 ปี โดยเฉพาะชุมชนโบราณที่ตำบลโมคลานมีอายุเก่าแก่ ถึงกับมีคำกลอนบทหนึ่งที่ยังบอกความเป็นชุมชนโบราณมานานว่า “ ตั้งดินตั้งฟ้า ตั้งหญ้าเซ็ดมอน โมคลานตั้งก่อน เมืองคอนตั้งหลัง” ท่าศาลา เป็นอำเภอเก่าแก่ตั้งแต่ พ.ศ.2441

ภาพที่ 1.2 แผนที่แสดงตำแหน่งของพื้นที่ชุมชนมุสลิมและจำนวนสืบบุรุษมุสลิมในจังหวัดนครศรีธรรมราช
ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

² ประเทือง เครือหงส์, 2519. ชาวน้ำ(ชาวเล) ในเมืองไทย กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.

เดิมชื่อ อำเภอกลาย เคยตั้งที่ว่าการอำเภอดตรงชายทะเล คือที่ปากน้ำท่าสูง ที่วัดเตาหม้อ และที่ หมู่บ้าน ท่าศาลาตามลำดับ ชื่อท่าศาลาเพราะริมคลองเล็กๆ สายหนึ่งซึ่งแยกจากคลองท่าสูง ชาวบ้าน จึงได้สร้าง ศาลาทำน้ำสำหรับพักผ่อนและเป็นที่พักผ่อนเลย เรียกที่ตรงนั้นว่าท่าศาลา หรือเรียกภาษา ถิ่นใต้ว่า “ท่าหลา”³

ภาพที่ 1.3 แผนที่แสดงที่ตั้งกลุ่มชุมชนมุสลิม อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช

ที่มา : <https://www.google.com/maps/@8.6507202,99.9474637,3089m/> (เข้าถึงเว็บไซต์ เมื่อวันที่ 6 กันยายน 63)

รูปแบบเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของชุมชนมุสลิมในอำเภوتاศาลาซึ่งก็เป็นอำเภอกำแพงของ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเป็นแบบเฉพาะจากการผสมผสานของ วัฒนธรรมที่หลากหลายในภูมิภาคนี้ ที่น่าสนใจที่จะทำการศึกษาและนับวันจะหมดไปเรื่อย ๆ เรือนพื้น ถิ่น ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ยุคสุดท้ายที่ดำเนินตามวิถีชีวิตแบบยังชีพ ตั้งถิ่นฐาน ตามการประกอบอาชีพประมง เกษตรกรรม พึ่งพาและสอดคล้องกับธรรมชาติเหมือนในภาคใต้ทั่วไป⁴ ซึ่งในรูปแบบของเรือนพักอาศัยของชุมชนมุสลิมบ้านในถุ้ง ตำบลท่าศาลา อำเภوتاศาลา จังหวัด นครศรีธรรมราช นั้นมีทั้งความคล้ายคลึงกันและมีความแตกต่างกันไปตามบริเวณของที่ตั้งและ สภาพแวดล้อม

โดยจากการเก็บข้อมูลเบื้องต้นแล้ว พบว่าบริเวณตามยาวขนานกับถนนหลักฝั่งด้านทิศ ตะวันตกใกล้เคียงกับมัสยิดของหมู่บ้าน บ้านเรือนมีลักษณะเป็นประเภทเรือนแถว 2 ชั้น เรียงติดกัน ตามแนวยาว ส่วนมากมักใช้เป็นเรือนสำหรับค้าขายด้านล่าง และอยู่อาศัยด้านบน วัสดุและโครงสร้าง เรือนเป็นคอนกรีต ดังภาพสำรวจ

³ รองศาสตราจารย์ประพนธ์ เรืองณรงค์ ชื่อบ้านนามเมืองภาคใต้ (4) นครศรีธรรมราช

⁴ ภิญญา สุวรรณศิริ, “เรือนไทยภาคใต้” วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 1, 2537, 3-20

ภาพที่ 1.4 เรือนแถว บริเวณหน้าถนน ของชุมชนบ้านในถุ้ง

ยังพบว่าบริเวณบ้านในถุ้งตอนบน หรือบ้านบางใบไม้ มีลักษณะ เรือนคอนกรีตชั้นเดียว หลังคาจั่ว โดยมีพื้นที่ชานพร้อมระเบียงนั่ง ด้านหน้า หันหน้าบ้านเข้าหาเส้นทางสัญจร ซึ่งเป็นลักษณะที่ คล้ายคลึงกันทั้งการเข้าถึงพื้นที่และรูปทรงหลังคา

ภาพที่ 1.5 เรือนพื้นดินมุสลิมบ้านบางใบไม้

และบริเวณบ้านในถุ้งตอนล่าง มีลักษณะเรือนไม้ยกใต้ถุนสูง ประมาณ 1.50-1.80 เมตร บางเรือนก่ออิฐฉาบปูนบริเวณชั้นล่าง ชั้นบนเป็นเรือนไม้ตีนอน และมักเป็นรูปทรงหลังคาจั่ว พื้นที่ชั้น2 มีระเบียงเป็นพื้นที่เปิดเพื่อเชื่อมต่อกับพื้นที่จากข้างล่าง

ภาพที่ 1.6 เรือนพื้นดินมุสลิมบ้านสระบัว

เมื่อกล่าวถึงการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรือนพื้นดินภาคใต้ พบว่าส่วนใหญ่เป็นการศึกษาพื้นที่ ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยเช่นงานวิจัยเรือนพื้นดินไทยพุทธภาคใต้โดยอาจารย์อรศิริ ปาณินท์และคณะ⁵

⁵ อรศิริ ปาณินท์ และคณะ , ภูมิปัญญาพัฒนาและความสัมพันธ์ระหว่างกันของเรือนพื้นดินไทย-ไท : คุณลักษณะของ สถาปัตยกรรมสิ่งแวดล้อมในเรือนพื้นดินไทยพุทธภาคใต้.(ม.ป.ป),253

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1.7 แผนที่การสำรวจ ชุมชนมุสลิมตำบลท่าศาลา

เรือนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเขต รัตนจรณะ⁶ พัฒนาการของเรือนพื้นถิ่นชุมชนกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ตำบลท่าหิน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดย รัชกานต์ ฉิมประเสริฐ⁷ เป็นต้น

ภาพที่ 1.8 เรือนพื้นถิ่นมุสลิมชายแดนภาคใต้ โดย อรศิริ ปาณินนทร์และคณะ

ภาพที่ 1.9 เรือนพื้นถิ่นมุสลิมสงขลา โดย รัชกานต์ ฉิมประเสริฐ

ภาพที่ 1.10 เรือนพื้นถิ่นพะงัน โดยนราธิราช สมบัติทอง

ภาพที่ 1.11 เรือนพื้นถิ่นสมุย โดย อาจารย์อุบลภัฏ รัตนสุภา

ซึ่งสอดคล้องกับพื้นที่ การตั้งถิ่นฐานในอดีตที่มีกลุ่มชนมุสลิมในเมืองปัตตานีและสงขลา เพราะเมืองท่าในอดีที่สำคัญ ซึ่งมุสลิมในภาคใต้ไม่ได้อาศัยอยู่แค่บริเวณชายแดนภาคใต้แต่ยังมี การตั้งถิ่นฐานบริเวณแถบชายฝั่งทะเลและชานเมือง รวมไปถึงได้มีการศึกษาศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ

⁶ เขต รัตนจรณะ, เรือนไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ .กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินต์ติ้ง,2537.

⁷ รัชกานต์ ฉิมประเสริฐ, พัฒนาการของเรือนพื้นถิ่นชุมชนกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ตำบลท่าหิน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา: วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ปี 2556

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสำหรับเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิม นอกจากจะสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ดังกล่าวแล้ว ยังสะท้อนให้เห็นอิทธิพลของศาสนาอิสลามที่มีต่อการสร้างบ้านเรือนอย่าง แท้จริง ทั้งในรูปแบบการใช้พื้นที่ การอยู่อาศัย การประกอบกิจกรรมในการดำรงชีวิต และการประดับตกแต่งตัวเรือนในเชิงงดงาม อีกทั้งยังต้องกำหนดพื้นที่ภายในเรือนเป็นพื้นที่สำหรับประกอบพิธีละหมาด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำเป็นประจำวัน 5 เวลา ส่วนการกันห้องเพื่อเป็นสัดส่วนเรือนไทยมุสลิมจะกันแต่ที่จำเป็นนอกนั้นจะ ปล่อยให้โล่ง เพราะชาวไทยมุสลิมใช้เรือนเป็นที่ประกอบพิธีทางศาสนา นอกจากนั้นยังไม่นิยมตีฝาเพดาน เพราะภาคใต้มีอากาศร้อนและฝนตกชุก อากาศจึงอบอ้าว และมักจะเว้นช่องลมใต้หลังคาให้ลมโกรกอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากประเพณีความเป็นอยู่ของชาวไทยมุสลิมจะแยกกิจกรรมของชายและหญิง อย่างชัดเจน ตัวเรือนจึงนิยมมีบันไดไว้ทั้งทางขึ้นหน้าบ้านและทางขึ้นครัว¹⁰ ทำให้ลักษณะเรือนมีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน และปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมของที่ตั้งของเรือน ส่งผลให้ลักษณะของเรือนพักอาศัยมุสลิมชุมชนบ้านในถุ้งมีความเป็นเฉพาะตัวที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม จึงเป็นที่มาของงานวิจัยศึกษารูปแบบของเรือนพื้นถิ่นพักอาศัยในชุมชนมุสลิม ตำบลท่าศาลา อำเภوتاศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

รูปแบบเรือนพื้นถิ่นพักอาศัยของ ชุมชนมุสลิมบริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลา อำเภوتاศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.3 ขอบเขตการศึกษาวิจัย

การศึกษา เน้นศึกษาศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมเรือนพื้นถิ่นพักอาศัยของชาวมุสลิมในอำเภوتاศาลา โดยมีการศึกษาแบบองค์รวมและมีการศึกษาข้อมูลด้านอื่น ๆ ประกอบจึงได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษาวิจัย

ขอบเขตเฉพาะรูปแบบสถาปัตยกรรมเรือนพื้นถิ่นพักอาศัยของชุมชนมุสลิมตำบลท่าศาลา อำเภوتاศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยทำการศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบและองค์ประกอบของเรือนรวมถึงสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาการศึกษา

มีลักษณะการศึกษา เป็นการศึกษาแบบองค์รวมครอบคลุม

¹⁰ บ้านทรงไทยดอทคอม. เรือนไทยภาคใต้. www.bansongthai.com (เว็บไซต์ออนไลน์เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 64)

1. ระบบนิเวศวิทยา
2. สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐาน
4. เมืองชุมชนและสถาปัตยกรรม

1.4 ขั้นตอนการวิจัย

การเก็บข้อมูลการวิจัยแบ่งออกเป็นการศึกษา ดังนี้

1.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

จากการสังเกต สัมภาษณ์เชิงลึก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอบถามจากผู้และผู้ชำนาญการรวมถึงการศึกษาข้อมูลภาคเอกสารเป็นการศึกษาเรือนพื้นถิ่นภาคใต้

1.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

- 1) การศึกษาภาคสนามเป็นการสำรวจจริงวัด ถ่ายภาพ และการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาทำการจัดลำดับความสำคัญและเขียนแบบสถาปัตยกรรม
- 2) นำข้อมูลภาคเอกสารและข้อมูลภาคสนามมาทำการวิเคราะห์เพื่อสรุปถึงปรากฏการณ์บางอย่างในการเกิดชุมชนและเอกลักษณ์ของรูปแบบสถาปัตยกรรมเรือนพื้นถิ่นของชุมชนในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

1.5.1 ทำการศึกษาเอกสารประกอบการสำรวจเพื่อนำมาศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมวิถีชีวิตและสภาพแวดล้อมของภาคใต้และอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช รวมถึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.5.2 ทำการศึกษาโดยการสำรวจภาคสนาม ถ่ายภาพ และสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่กำหนดโครงสร้างเจ้าของเรือนพื้นถิ่น อำเภอท่าศาลา แล้วนำมาศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีผลต่อวิถีชีวิตและรูปแบบทางสถาปัตยกรรม

1.5.3 นำข้อมูลที่ทำการศึกษาวิเคราะห์และประมวลผล โดยอ้างอิงจากข้อมูลภาคเอกสารและข้อมูลภาคสนาม

1.5.4 นำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาทำการสรุปผลการศึกษา เป็นการอธิบายถึงผลการศึกษาทั้งหมดที่ผ่านมาเพื่อทราบถึงพัฒนาการของเรือนพื้นถิ่นของชุมชนอำเภอท่าศาลา ที่สัมพันธ์กับบริบทและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

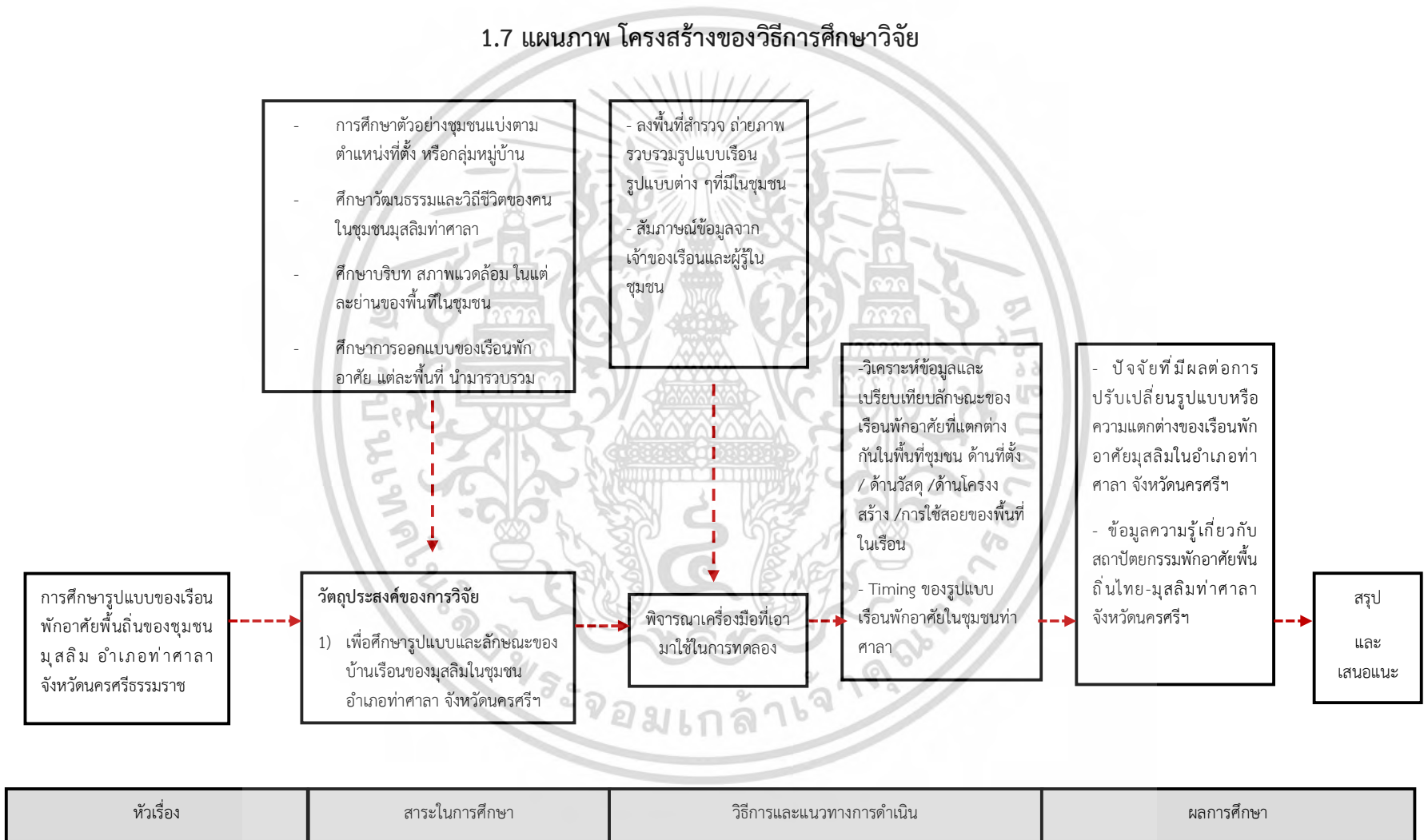
1.6.1 เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมพุกาศ์พื้นถิ่นไทย-มุสลิมท่าศาลาจะได้มีการบันทึกและสืบทอดไว้เพื่อเป็นภูมิปัญญาในด้านสถาปัตยกรรมต่อไป

1.6.2 เพื่อได้ข้อมูลทางกายภาพที่อาจส่งผลมายังการออกแบบสถาปัตยกรรมร่วมสมัยในรูปแบบของเรือนพุกาศ์ที่เกิดขึ้นใหม่และเห็นความซ้ำของรูปแบบเรือนมุสลิมในแถบชายฝั่งทะเลอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 แผนภาพ โครงสร้างของวิธีการศึกษาวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบเรือนพื้นถิ่นของชุมชนมุสลิมบ้านในถ้ำ ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ รวมทั้งงานวิจัยต่างๆ และสื่อสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น
- 2.2 ลักษณะเรือนอาศัยมุสลิม
- 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ชุมชนมุสลิม ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 2.4 กรอบแนวคิด

2.1 ทฤษฎีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

2.1.1 สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเป็นสถาปัตยกรรมที่ปราศจากสถาปนิก สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นอธิบายถึงรูปแบบของที่อยู่อาศัย ถูกสร้างสรรค์และเชื่อมโยงจากรูปแบบการดำรงชีวิต หล่อหลอมผ่านกาลเวลาจนกลายเป็นภูมิปัญญา สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นจึงเป็นสถาปัตยกรรมแห่งมนุษยชาติ (Rodofsky. 1972: Oliver. 2003) สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นจึงได้วิวัฒนาการมาอย่างแพร่หลายในแวดวงนักวิชาการสถาปัตยกรรมระดับโลกในช่วงศตวรรษที่ 20 รวมไปถึงนักวิชาการในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นักวิชาการเหล่านี้ได้ให้ความหมายและคำนิยามเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมอันเป็นรากฐานของความเข้าใจไว้ดังนี้

Oliver (1907) ได้กล่าวไว้ว่า สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นได้ถูกกล่าวถึงตั้งแต่ช่วงคริสต์ศักราช 1980 เป็นต้นมา "Vernacular Architecture" หมายถึงสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น มีรากศัพท์มาจากภาษาลาติน ว่า Vernaculus ซึ่งคล้ายกับคำว่า "Native " ซึ่งนำภาษาใช้เพื่ออธิบายลักษณะของภาษา เช่น Native Language บ่อยครั้งสะท้อนถึงลักษณะความเฉพาะทางรูปทรง ปัจจัยที่มีผลต่อลักษณะหลักการความสัมพันธ์ วัฒนธรรมและประเพณี vernacular Architecture หรือ สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ถือได้ว่าเป็นเสมือนภาษาที่มีความจำเพาะอันเป็นเสน่ห์และเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นไม่ว่าจะตั้งอยู่ในพื้นที่ใดในโลก

ออร์ทรี ปาณินท์ (2546) ได้กล่าวถึงสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นว่า ความสำคัญของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นขึ้นอยู่กับวิถีชีวิตและวงจรชีวิต ประกอบด้วยความสัมพันธ์ของเรือนกับสภาพแวดล้อมทางมานุษยวิทยาอันวิวัฒนาการ และสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ คุณค่าของเรือนปรากฏเป็นลักษณะทางกายภาพรูปทรงและความกลมกลืนของวัสดุสร้างเรือนกับสภาพแวดล้อมอันเป็นสุนทรียภาพที่แสดงลักษณะเฉพาะของเรือนในแต่ละท้องถิ่น

ระวีวรรณ โอบารัตน์มณี (2552) ได้ศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในประเด็นที่ครอบคลุมถึงการศึกษา วิจัยและปฏิบัติวิชาชีพ โดยได้สรุปความหมายและคำจำกัดความของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไว้ว่า"สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเป็นสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นโดยผู้ใช้หรือผู้อยู่อาศัยเองที่เป็นคนทั่วไป เพื่อการใช้งานของตนหรือของกลุ่มโดยตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ของตน และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับบริบทที่ตั้งอยู่ มีการใช้วัสดุ เทคโนโลยี การก่อสร้างที่ทำได้ในท้องถิ่น เป็นไปตามแนวทางและวิธีประเพณีที่ปฏิบัติกันมา" เมื่อก้าวถึงคำนิยาม ของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ทำให้ค้นพบว่า คุณลักษณะของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นมีความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต และวัฒนธรรม โดยที่ปัจจัยเหล่านี้ล้วนมีการเคลื่อนไหวในหลายมิติทั้งสถานที่และกาลเวลา จนเป็นพลวัตทางสถาปัตยกรรม

2.1.2 วิธีการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

ในการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น วิวัฒน์ เตมียพันธ์ (2530 : 125-126) ได้ระบุวิธี การศึกษา แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

1) ศึกษาค้นคว้าหาลักษณะของรูปแบบอาคารโดยการสำรวจวัดขนาดอาคารที่จะ ค้นคว้านั้น ด้วยการเขียนร่างภาพ ถ่ายภาพเก็บไว้เป็นข้อมูลเบื้องต้น ตามหลักการศึกษาศาสตร์ของ สถาปัตยกรรม

2) นำข้อมูลมาเขียนแบบละเอียด คือแปลน รูปตัด รูปด้าน รูปไอโซเมตริก หรือ ทักษะนิภาพ เพื่อศึกษาปริมาตรของรูปทรง ปริมาตรของเนื้อที่ (Space) ความสัมพันธ์ของ ปริมาตรของพื้นผิว (Surface) ตลอดถึงความสัมพันธ์ของเนื้อที่ภายในอาคาร

3) นำแบบอาคารมาทำการวิเคราะห์

3.1) วิเคราะห์หาเนื้อที่ใช้สอยโดยวิเคราะห์หาขนาดของพื้นที่ ขนาดของเนื้อที่ โดย ปริมาตรของเนื้อที่ใช้สอยแต่ละประเภทของอาคาร

3.2) วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของเนื้อที่ใช้สอย กิจกรรมที่เกิดขึ้นในเนื้อที่ใช้สอย ตามมิติของเวลาและฤดูกาล และความสัมพันธ์ของกิจกรรมกับพื้นที่ใช้สอยตลอดถึงพฤติกรรม ทาง วัฒนธรรมของกลุ่มชนอันเป็นผลมาจากคติความเชื่อ แบบแผนของการด ารงชีวิตที่สัมพันธ์ หรือมีผล ต่อกิจกรรมต่าง ๆ อันเกิดขึ้นภายในอาคาร หลักการที่ใช้ในการวิเคราะห์ต้องอาศัย จากการสังเกต สัมภาษณ์ และเอกสารที่เกี่ยวกับคติความเชื่อของท้องถิ่นนั้น ๆ

3.3) วิเคราะห์ระบบโครงสร้าง ธรรมชาติของวัสดุก่อสร้างที่กำหนดวิธีการ ก่อสร้าง ระบบการระบายอากาศภายในอาคาร การจัดวางพื้นที่ใช้สอยกับสภาพแวดล้อมทาง ภูมิศาสตร์ภูมิอากาศและทิศทางของแดดลม วิธีการแก้ปัญหาจากผลกระทบของธรรมชาติ การเลี้ยง แสงแดดการเปิดรับแสงแดด การเปิดรับลม วิธีเลี้ยงและป้องกันการสาดของแผนวิธีการป้องกันลมพายุ

4) ประเมินคุณค่าอาคาร

4.1) คุณค่าของการแก้ปัญหาเรื่องประโยชน์ใช้สอย

4.2) คุณค่าของการก่อสร้างและการใช้วัสดุ ระบบวิธีการของโครงสร้างที่ทำให้เกิด

ความมั่นคงแข็งแรง

4.3) คุณค่าทางความงาม ได้แก่

- ความสัมพันธ์ของระนาบกับพื้นที่
- สัดส่วนของรูปทรง
- จังหวะของการเจาะช่องเปิดที่สัมพันธ์กับผนังที่ข
- คุณค่าของรูปทรงที่เป็นมวล (Mass)
- ระเบียบวิธีของการตกแต่งระนาบต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ความสัมพันธ์ของเส้นสายรูปทรงในตัวอาคาร
- วิธีการเก็บรายละเอียดของส่วนต่าง ๆ ของอาคาร (Finished)
- ความสัมพันธ์ของพื้นผิววัสดุที่ใช้กับอาคาร
- ผลของแสงเงาที่มีต่อรูปทรงของอาคาร
- การเคลื่อนไหวของที่ว่าง (Flowing of Space) ภายในอาคาร
- การจัดองค์ประกอบของรูปด้าน
- วิธีการจัดองค์ประกอบของมวลที่เป็นรูปทรง
- ความงามขององค์ประกอบของพื้นที่ (Composition of Plan)
- ความสัมพันธ์ระหว่างที่ว่างภายในอาคารกับที่ว่างภายนอก
- วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาคารกับสภาพแวดล้อมเชิงองค์ประกอบทางความงาม
- ศึกษาส่วนตกแต่งอาคารให้มีคุณค่า (Architectural Decoration)

นอกจากนี้ปริญญา ชูแก้ว (2556 : 10) ได้เสนอประเด็นในการสำรวจและเก็บข้อมูล การอนุรักษ์ชุมชนที่อยู่อาศัยดั้งเดิม ใน 6 ด้าน ดังนี้

1) ด้านประวัติศาสตร์ จะศึกษาประวัติความเป็นมาของชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน วิธีการเก็บข้อมูลใช้การสัมภาษณ์ รวมทั้งข้อมูลทุติยภูมิ

2) ด้านลักษณะทางสถาปัตยกรรม จะศึกษาพัฒนาการของอาคาร ด้านสภาพ รูปแบบ วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง อายุ และกิจกรรมภายในอาคาร วิธีการเก็บข้อมูลใช้การถ่ายภาพ การวาดภาพ การรังวัดอาคาร การเขียนแบบ ทางสถาปัตยกรรม การสังเกต การสัมภาษณ์ รวมทั้ง ข้อมูลทุติยภูมิ

3) ด้านสภาพแวดล้อมของชุมชน จะศึกษาถึงการสัญจรและการเข้าถึง ระบบสาธารณูปโภค และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป วิธีการเก็บข้อมูลใช้ การสังเกต การสัมภาษณ์ รวมทั้ง ข้อมูลทุติยภูมิ

4) ด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม จะศึกษาสภาพของครัวเรือน รายได้ รายจ่าย และความสัมพันธ์ภายในชุมชน วิธีการเก็บข้อมูลใช้การ สังเกต และการสัมภาษณ์

5) ด้านความคิดเห็นด้านการพักอาศัย และการอนุรักษ์ชุมชน จะศึกษาถึงความเห็นใน ด้านความพอเพียงของที่พักอาศัย ความพึงพอใจในการพักอาศัย และความสนใจในการอนุรักษ์ อาคาร บ้านเรือนที่มีคุณค่า วิธีการเก็บข้อมูลใช้การสัมภาษณ์

6) ด้านนโยบายการอนุรักษ์และพัฒนาของเจ้าของอาคารและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จะศึกษานโยบายทางด้านกายภาพ นโยบายการบริหาร จัดการ และนโยบายทางด้าน การเมือง วิธีการเก็บข้อมูลใช้เอกสาร การสัมภาษณ์เจ้าของอาคาร ผู้จัดทำนโยบายการพัฒนา และผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง จากการทบทวนเอกสารข้างต้นสามารถประเด็นในการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นใน ลักษณะงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเปรียบเทียบประเด็นในการศึกษาจากนักวิชาการแต่ละคนได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แผนภาพตัวแบบการศึกษาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในประเทศไทย

ที่มา : อนุวิทย์ เจริญศุกกุล. (2528).

อนุวิทย์ เจริญศุกกุล (2528 : 45-47)	อรศิริ ปาณินท์ (2543 : 3)	วิวัฒน์ เตมีย์พันธ์ (2530 : 125-126)	ปริญญา ชูแก้ว (2556 : 10)
1.การตั้งถิ่นฐานของชุมชน 1.1 ประวัติชุมชน 1.2 ภูมิศาสตร์ -เศรษฐกิจ -ภูมิประเทศ -ภูมิอากาศ -อาชีพ 1.3 ระดับชุมชน -หน่วยการตั้งถิ่นฐาน -หมู่บ้าน -ชุมชนตลาด ฯลฯ	1) ประวัติศาสตร์ การตั้งถิ่นฐาน		1) ด้าน ประวัติศาสตร์
2.2 การสร้างสภาพแวดล้อม ทางกายภาพ -การตั้งศาลและศาสนสถาน -การจัดสภาพแวดล้อมตาม องค์ประกอบครัวเรือน -แบบโครงสร้างผังชุมชนและ การเจริญเติบโต	2) ภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม 3) การวางผังชุมชน และ นิเวศวิทยาของ พื้นที่ 4) ภูมิอากาศวิทยา		3) ด้าน สภาพแวดล้อมของชุมชน
2.กระบวนการสร้างรูปทาง วัฒนธรรม -ปริมปราคติ -การอพยพ -สังคมชุมชน 2.1 คติความเชื่อ -คติและพิธีกรรมการตั้งถิ่นฐาน -คติและพิธีกรรมการปลูก บ้านสร้างเรือน -คติการจัดและการใช้เนื้อที่	5) ศาสนาและความเชื่อ 6) เศรษฐกิจชุมชน		4) ด้านสภาพ เศรษฐกิจและสังคม

ตารางที่ 2.1(ต่อ)

อนุวิทย์ เจริญศุภกุล (2528 : 45-47)	อรศิริ ปาณินท์ (2543 : 3)	วิวัฒน์ เตมีย์พันธ์ (2530 : 125-126)	ปริญญา ชูแก้ว (2556 : 10)
<p>2.3 ความหมายของรูปและ แบบสถาปัตยกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> -สัญลักษณ์และความหมาย ของรูปแบบ -สัญลักษณ์และความหมาย ขององค์ประกอบ -ความเข้าใจและการใช้เนื้อที่ ว่างของหน่วยครัวเรือนและชุมชน <p>3.รูปแบบและคุณค่าทาง สถาปัตยกรรม</p> <p>3.1 ประเภทของเรือนและ องค์ประกอบ</p> <p>3.2 การออกแบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> -แบบแผนตามแบบประเพณี -การสนองอารมณ์ และการยึดถือรูปสัญลักษณ์ -การจัดแผนผังตามความ จำเป็นด้านกายภาพ <p>3.3 การก่อสร้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> -องค์กรและประเพณีทางการ ช่างเครื่องมือ และประเภทของวัสดุก่อสร้าง -แบบโครงสร้าง กระบวนการ และเทคนิคการก่อสร้าง 		<p>1) ศึกษาค้นคว้าหาลักษณะ ของรูปแบบอาคาร โดยการสำรวจ วัดขนาดอาคารที่ จะค้นคว้านั้น ด้วยการเขียน ร่างภาพ ถ่ายภาพ</p> <p>2) นำข้อมูลมาเขียนแบบ ละเอียด คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> รูปตัด รูปด้าน รูปไอโซเมตริก หรือทัศนียภาพ <p>เพื่อศึกษา ปริมาตรของรูปทรง ปริมาตรของเนื้อที่ (Space) ความสัมพันธ์ของ ปริมาตรของพื้นผิว (Surface) ตลอดถึง ความสัมพันธ์ของเนื้อที่ภายในอาคาร</p>	<p>2) ด้านลักษณะทางสถาปัตยกรรม</p>
			<p>5) ด้านความ คิดเห็นด้านการ พักอาศัย และการอนุรักษ์ชุมชน</p>
			<p>6) ด้านนโยบาย การอนุรักษ์และพัฒนาของ เจ้าของอาคาร และองค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่น</p>

ตารางที่ 2.1(ต่อ)

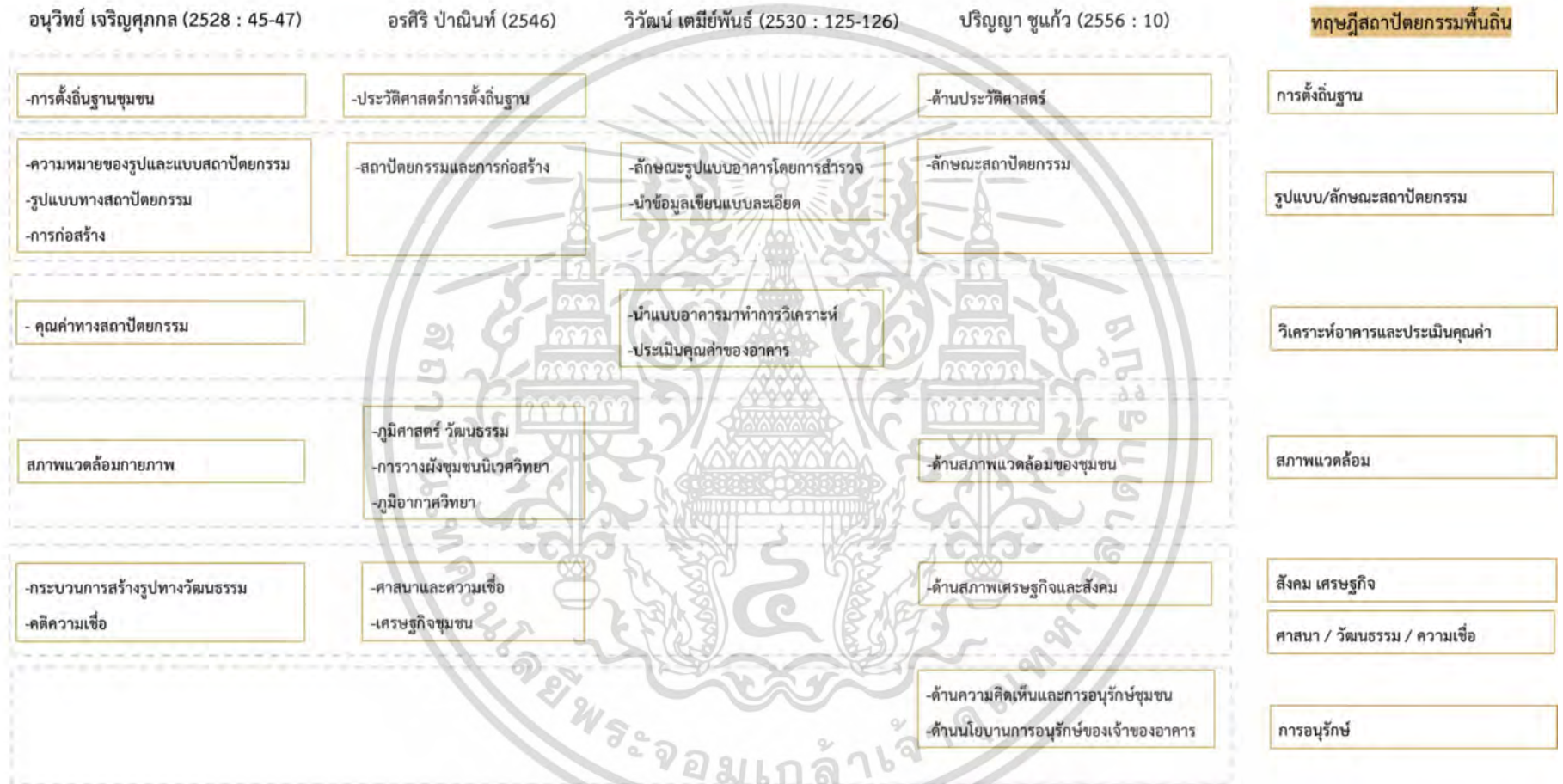
อนุวิทย์ เจริญศุภกุล (2528 : 45-47)	อรศิริ ปาณินท์ (2543 : 3)	วิวัฒน์ เตมีย์พันธ์ (2530 : 125-126)	ปริญญา ชูแก้ว (2556 : 10)
		<p>3) นำแบบอาคารมาทำการ วิเคราะห์</p> <p>3.1) วิเคราะห์หาเนื้อที่ใช้ สอยโดยวิเคราะห์หาขนาด ของพื้นที่ ขนาดของเนื้อที่ โดยปริมาตรของเนื้อที่ใช้สอย แต่ละประเภทของอาคาร</p> <p>3.2) วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของเนื้อที่ใช้สอย กิจกรรมที่เกิดขึ้นใน เนื้อที่ใช้สอยตามมิติของเวลา และฤดูกาล และ ความสัมพันธ์ของกิจกรรมกับ พื้นที่ใช้สอยตลอดถึง พฤติกรรมทางวัฒนธรรมของ กลุ่มชนอันเป็นผลมาจากคติความเชื่อ แบบแผนของการ ดำรงชีวิตที่สัมพันธ์หรือมีผล ต่อกิจกรรมต่างๆ อันเกิดขึ้น ภายในอาคาร</p> <p>3.3) วิเคราะห์ระบบ โครงสร้าง ธรรมชาติของวัสดุก่อสร้างที่กำหนด วิธีการก่อสร้าง ระบบการระบายอากาศภายในอาคาร การจัดวางพื้นที่ใช้สอยกับ สภาพแวดล้อมทาง ภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศและ ทิศทางของแดดลม วิธีการแก้ปัญหาจากผลกระทบของธรรมชาติ การเลี้ยงแสงแดด การเปิดรับแสงแดด การเปิดรับลม วิธีเลี้ยงและ ป้องกันการสาดของฝน วิธีการป้องกันลมพายุ</p>	

ตารางที่ 2.1(ต่อ)

อนุวิทย์ เจริญศุกกุล (2528 : 45-47)	อรศิริ ปาณินท์ (2543 : 3)	วิวัฒน์ เตมีย์พันธ์ (2530 : 125-126)	ปริญญา ชูแก้ว (2556 : 10)
		<p>4) ประเมินคุณค่าของอาคาร</p> <p>4.1) คุณค่าของการแก้ปัญหา เรื่องประโยชน์ใช้สอย</p> <p>4.2) คุณค่าของการก่อสร้างและการใช้วัสดุ ระบบ วิธีการของโครงสร้างที่ทำให้เกิดความมั่นคงแข็งแรง</p> <p>4.3) คุณค่าทางความงาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสัมพันธ์ของระนาบ กับพื้นที่ - สัดส่วนของรูปทรง - จังหวะของการเจาะช่อง เปิดที่สัมพันธ์กับผนัง ทึบ - คุณค่าของรูปทรงที่เป็น มวล (Mass) - ระเบียบวิธีของการตกแต่ง ระนาบต่าง ๆ - ความสัมพันธ์ของเส้นสาย รูปทรงในตัวอาคาร - วิธีการเก็บรายละเอียดของ ส่วนต่างๆ ของอาคาร (Finished) - ความสัมพันธ์ของพื้นผิว วัสดุที่ใช้กับอาคาร - ผลของ แสงเงาที่มีต่อรูปทรงของ อาคาร - การเคลื่อนไหวของที่ว่าง (Flowing of Space) ภายในอาคาร - การจัดองค์ประกอบของรูปด้าน - วิธีการจัดองค์ประกอบของ มวลที่เป็นรูปทรง 	

ตารางที่ 2.1(ต่อ)

		<ul style="list-style-type: none"> - ความงามขององค์ประกอบ ของพื้นที่ (Composition of Plan) - ความสัมพันธ์ระหว่างที่ว่าง ภายในอาคารกับที่ว่าง ภายนอก - วิธีการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างอาคารกับสภาพแวดล้อมในเชิง องค์ประกอบทางความงาม - ศึกษาส่วนตกแต่งอาคารให้ มีคุณค่า (Architectural Decoration) 	
--	--	--	--

ภาพที่ 2.1 แผนภาพแสดงการศึกษาทฤษฎีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

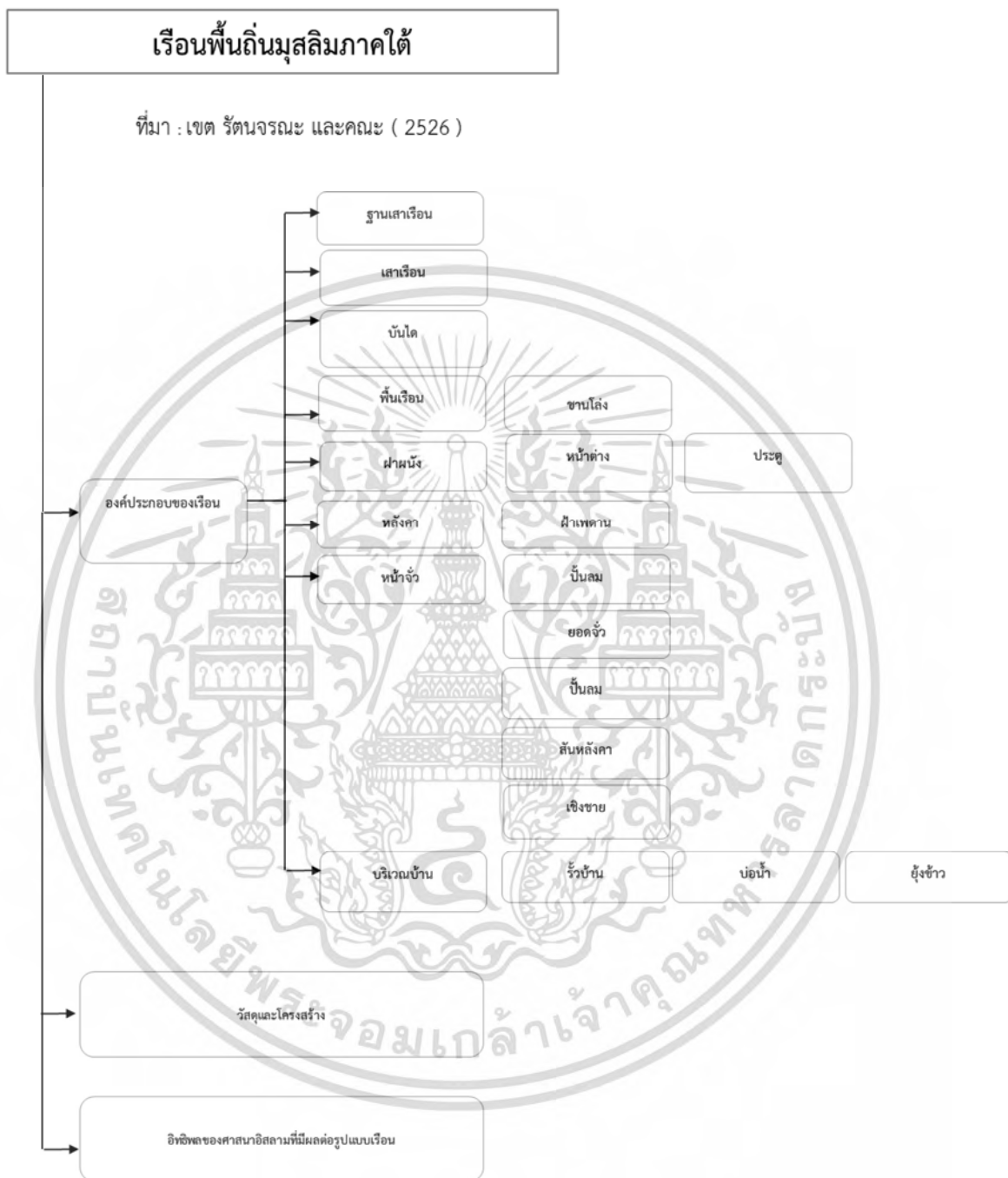
ที่มา : ผู้วิจัย

2.2 ลักษณะเรือนอาศัยมุสลิม

ภาคใต้ของประเทศไทยมีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างไปจากภาคอื่น ๆ ของประเทศ กล่าวคือ มีลักษณะเป็นแหลมหรือคาบสมุทรยื่นออกไปจนจรดประเทศมาเลเซีย ล้อมรอบด้วย ฝั่งทะเล โดยมีอ่าวไทยอยู่ทางฝั่งทะเลตะวันออก และทะเลอันดามันอยู่ทางฝั่งทะเลตะวันตก ด้านสภาพภูมิอากาศของภาคใต้เป็นอาณาบริเวณที่มีอากาศร้อนฝนตกชุก ความชื้นสูง มี 2 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน และฤดูฝน ในฤดูร้อนอากาศจะไม่ร้อนจัดเหมือนภาคอื่น ทั้งนี้เพราะได้รับ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ลักษณะทางภูมิศาสตร์และภูมิอากาศดังกล่าวนี้ มีอิทธิพลสำคัญ ต่อการกำหนดรูปแบบเรือนพักอาศัยของประชาชนในภาคใต้ เช่น การออกแบบรูปทรงหลังคาให้ลาดเอียงมาก เพื่อระบายน้ำฝนจากหลังคาการใช้ตอม่อหรือฐานเสาแทนที่จะฝังเสาเรือนลงไปบนดิน ฯลฯ ด้านสภาพสังคมและวัฒนธรรม ประชากรในภาคใต้มีทั้งชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน และชาวไทยมุสลิม ชาวไทยเหล่านี้มีขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะชาวไทยมุสลิมจะได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากประเทศเพื่อนบ้านที่มี อาณาเขตติดต่อกับภาคใต้ หรือ “เรือนไทยมุสลิม” มีลักษณะร่วมกับเรือนพักอาศัยทางตอนเหนือของมาเลเซีย

หากพิจารณาประเด็นการสำรวจของนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับเรือนพื้นถิ่นมุสลิมภาคใต้ พบว่าเขต รัตนจรณะและคณะ (2526) มีประเด็นประกอบการสำรวจกายภาพของอาคารประกอบด้วย

- 1) องค์ประกอบเรือน
- 2) วัสดุและโครงสร้าง
- 3) อิทธิพลของศาสนาอิสลามที่มีผลต่อรูปแบบเรือน

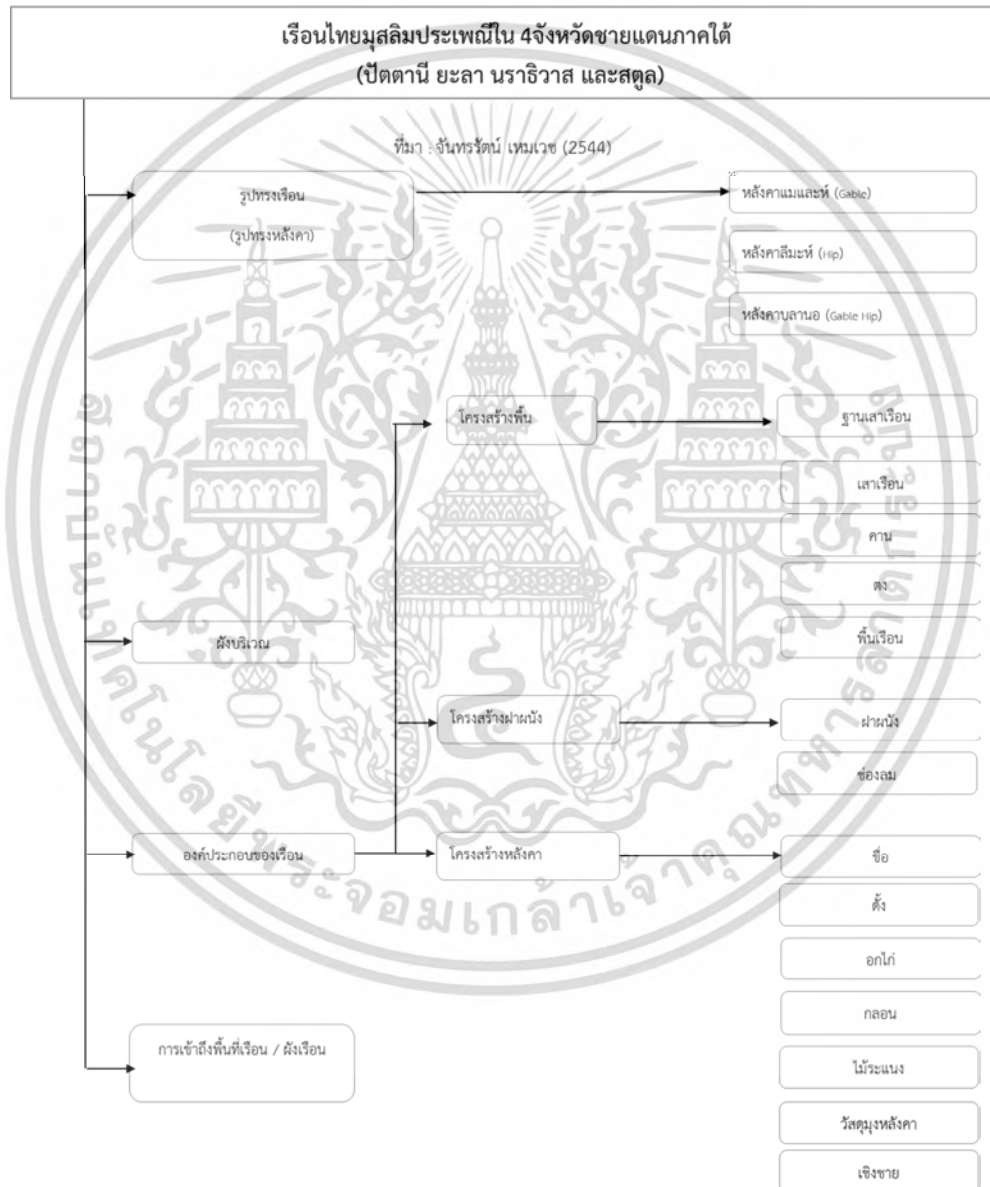

ภาพที่ 2.2 แผนภาพประเด็นการศึกษาเรือนมุสลิมภาคใต้
ที่มา : เขต รัตนจรณะ และคณะ (2526)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาประเด็นการสำรวจของนักวิชาการที่ศึกษาเรือนไทยมุสลิมประเพณีใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล) โดยจันทร์รัตน์ เหมเวช (2544) มีประเด็นประกอบการสำรวจกายภาพของอาคาร ประกอบด้วย

- 1) รูปทรงเรือน
- 2) ผนังบริเวณ
- 3) องค์ประกอบของเรือน
- 4) การเข้าถึงพื้นที่เรือน

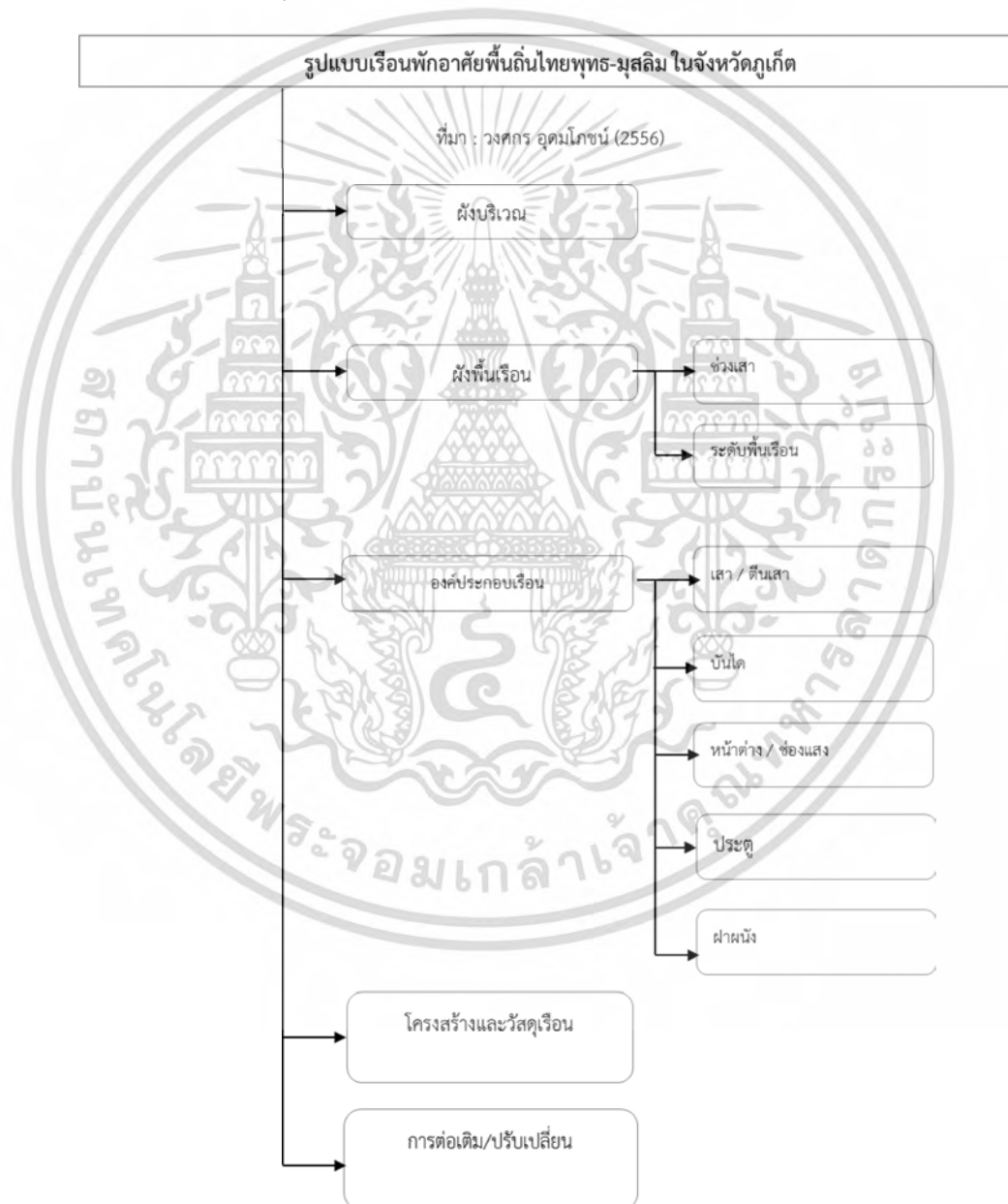
ภาพที่ 2.3 แผนภาพประเด็นการศึกษาเรือนมุสลิม 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ที่มา : จันทร์รัตน์ เหมเวช (2544)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาประเด็นการสำรวจของนักวิชาการที่ศึกษารูปแบบเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นไทยพุทธ-มุสลิมในจังหวัดภูเก็ต โดย วงศกร อุดมโภชน (2556) มีประเด็นประกอบการสำรวจกายภาพของอาคาร ประกอบด้วย

- 1) ผังบริเวณ
- 2) ผังพื้นเรือน
- 3) องค์ประกอบเรือน
- 4) โครงสร้างและวัสดุเรือน
- 5) การต่อเติมปรับปรุงเปลี่ยนแปลงน

ภาพที่2.4 แผนภาพประเด็นการศึกษารูปแบบเรือนไทยพุทธ -มุสลิม ในภูเก็ต

ที่มา : วงศกร อุดมโภชน (2556)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

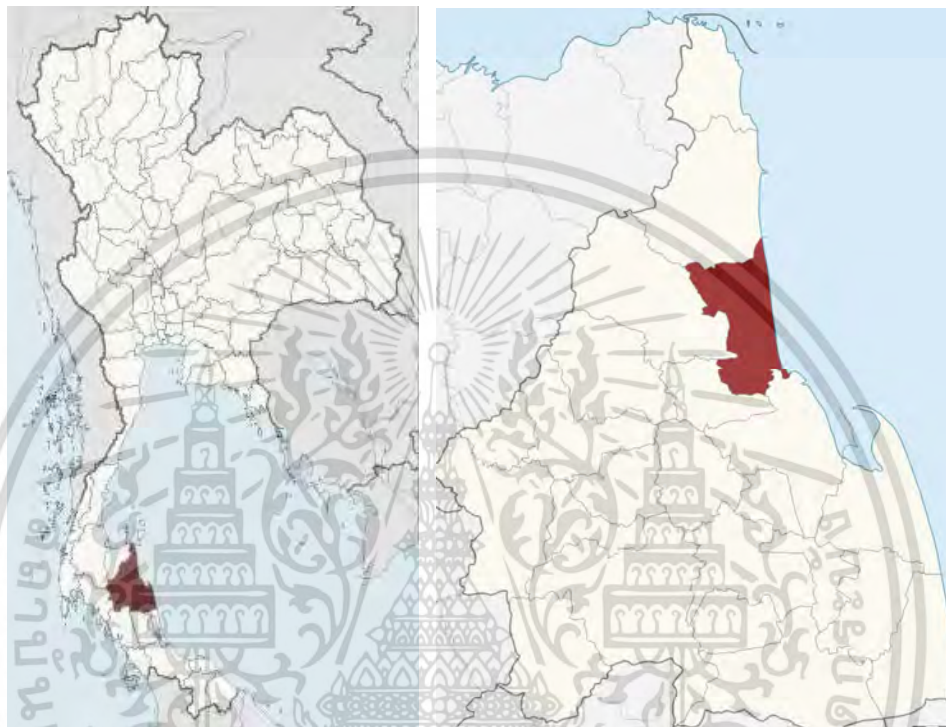
แนวทางหัวข้อการศึกษารูปแบบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมภาคใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 มุสลิม ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.3.1 ตำแหน่งที่ตั้งข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพื้นที่ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา

ภาพที่ 2.6 แผนที่แสดงตำแหน่งของพื้นที่ชุมชน ต.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

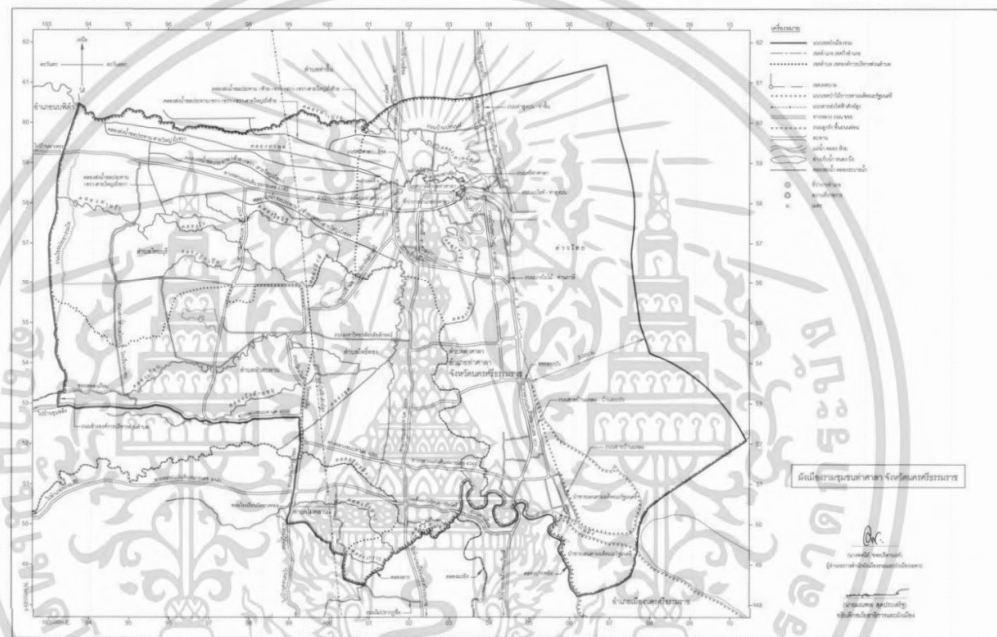
ที่มา : <https://th.wikipedia.org/thasala> , เว็บไซต์ออนไลน์

นครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของภาคใต้ตั้งอยู่ประมาณที่ละติจูด 7.9° ถึง 9.3° เหนือ ลองจิจูด 99.3° ถึง 100.3° ตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 9,943 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 780 กิโลเมตร อำเภอท่าศาลาตั้งอยู่ริมทะเลอ่าวไทยอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ห่างจากจังหวัด 28 กิโลเมตร ที่ตั้งของที่ว่าการอำเภออยู่ที่ถนนศรีท่าศาลา หมู่ที่ 1 ตำบลท่าศาลาการคมนาคม ใช้ระยะเวลาเดินทางโดยทางรถยนต์ตามทางหลวงหมายเลข 401 (สายนครศรีฯ - สุราษฎร์ฯ) ประมาณ 30-45 นาที

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอบพิตำและอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.7 แผนที่ผังขอบเขตพื้นที่ และผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่มา : กรมโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช

1)สภาพพื้นที่

อำเภอท่าศาลา มีพื้นที่ประมาณ 363.891 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 227,432 ไร่ สภาพพื้นที่แบ่งเป็น

1. พื้นที่ราบเชิงเขา อยู่ทางด้านทิศตะวันตกเกิดจากแนวเทือกเขาหลวง ได้แก่ พื้นที่ตำบลลี้ซัน และบางส่วนของตำบลสระแก้ว โมคลาน ดอนตะโก มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์มีพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขานัน เป็นแหล่งต้นน้ำของคลองหลายสายที่ไหลผ่านหล่อเลี้ยงพื้นที่อำเภอท่าศาลาลงสู่ อ่าวไทย สภาพดินเป็นดินร่วน และดินร่วนปนทราย เหมาะแก่การทำสวนผลไม้ อย่างพารา เลี้ยงสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. พื้นที่ราบและที่ราบลุ่ม อยู่ทางตอนกลางของพื้นที่ตามแนวยาวจากเหนือจรดใต้ ได้แก่ ตำบลไทยบุรี ตำบลหัวตะพาน และบางส่วนของตำบลท่าซื่น โมคลาน ดอนตะโก โพธิ์ทอง ใช้เป็นที่นาและที่สวน
3. พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล ทางทิศตะวันออกตามแนวชายฝั่งจากเหนือจรดใต้ประมาณ 20 กิโลเมตร ชายฝั่งเป็นหาดทรายสลับกับป่าชายเลน ประเภทป่าโกงกาง ป่าแสม ได้แก่พื้นที่ตำบลกลาย ตำบลสระแก้ว ตำบลท่าซื่น ท่าศาลา โพธิ์ทอง เป็นแหล่งท่องเที่ยว การทำประมงชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ที่ราบใช้ทำสวนมะพร้าว ยางพารา ผลไม้ เลี้ยงสัตว์

2) ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอท่าศาลาอยู่ติดทะเลจึงมีลมทะเลและลมบกพัดผ่านตลอดปี ทำให้อากาศอบอุ่น มีฝนตกชุกตลอดปี โดยจะตกหนักในเดือนธันวาคม ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปีละ 2,500 ลูกบาศก์เมตร มี 2 ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - มิถุนายน ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - มกราคม

2.3.2 ลักษณะทั่วไปในการเข้ามาของมุสลิมจังหวัดนครศรีธรรมราช

จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ทางตอนกลางของภาคใต้ มีเนื้อที่ ประมาณ 9,942,502 ตร.กม. หรือประมาณ 6,214,064 ไร่ (จรัส เพชรมาก, 2544 : 4) มีเนื้อที่มากเป็นอันดับของภาคใต้รองจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี และมีประชากรมากที่สุดในสิบสี่จังหวัดภาคใต้ ซึ่งมีจำนวนประมาณ 1,522,561 คน (จากข้อมูลเมื่อ ณ เดือนธันวาคม 2553)

จิตติ มงคลชัยอรัญญา (2540) กล่าวถึง “ชุมชน” โดยสรุปว่า “ชุมชน” ประกอบไปด้วยระบบความสัมพันธ์ของคน ความเชื่อ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ระบบเศรษฐกิจ อาชีพ ระบบการเมือง ระบบการปกครอง โครงสร้างอำนาจ รวมถึงระบบนิเวศน์วิทยา สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ซึ่งระบบเหล่านี้มีความสัมพันธ์ระหว่างกันหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า มีความเชื่อมโยงกันชนิดที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้

ภาพที่ 2.8 แผนที่แสดงที่ตั้งกลุ่มชุมชนมุสลิม อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช

ที่มา : <https://www.google.com/maps/@8.6507202,99.9474637,3089m/> (เข้าถึงเว็บไซต์ เมื่อวันที่ 6 กันยายน 63)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีสืบบุรุษมาจากเมืองกลันตัน ปัตตานีและไทรบุรี มักจะอาศัยอยู่เป็นชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตอำเภอเมือง นอกนั้นกระจายอยู่ในเขตอำเภอท่าศาลา อำเภอหัวไทร อำเภอสิชล อำเภอปากพนัง อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภออื่นๆ อีกของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 149887 คน คิดเป็นร้อยละ 9.72 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด และมีมัสยิดทั้งจังหวัดรวมกัน 107 แห่ง(สำนักงานอิสลาจังหวัด,2545:5)

ซึ่งจากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าบริเวณอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นชุมชนของมุสลิมที่มีการตั้งถิ่นฐานเป็นกลุ่มและกระจายตัวออกไปในบริเวณใกล้เคียงกัน ซึ่งตำแหน่งที่ตั้งของชุมชน เป็นลักษณะก่อเป็นกลุ่มและขยายตัวตามแนวยาวตลอดแนวชายฝั่งทะเล

ภาพที่ 2.9 แผนที่แสดงที่ตั้งกลุ่มชุมชนมุสลิมริมชายฝั่งทะเล อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช

ที่มา : <https://www.google.com/maps/@8.6507202,99.9474637,3089m/>
(เข้าถึงเว็บไซต์ เมื่อวันที่ 6 กันยายน 63)

2.3.3 มุสลิมในชุมชนท่าศาลา และวิถีชีวิตชาวไทยมุสลิมชุมชนท่าศาลา

ชุมชนมุสลิมที่เข้ามาในจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการพระมวลงเนื้อหากการเข้ามาของ มุสลิมในจังหวัด นครศรีธรรมราชพบว่า นายมาโนชญ์ พงษ์นี้ ได้กล่าวไว้ในบทความ “เรื่องชุมชนมาลาญในจังหวัด นครศรีธรรมราช” (สารนครศรีธรรมราช 2550 :82) โดยสรุปว่า “มุสลิมส่วนใหญ่ที่ตั้งถิ่นฐานใน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเชื้อสายมาลาญอพยพมาจากหัวเมืองมาลาญแถบเมืองกลันตัน ปัตตานี และเคดาห์ หรือไทรบุรี ถูกต้อนมาจากหัวเมืองมาลาญปัตตานีไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ทั้งในกรุงเทพฯ และจังหวัดต่าง ๆ ในภาคกลาง ส่วนภาคใต้ก็มีจังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช ด้วยผลมาจากการสงครามระหว่างสยามกับ หัวเมืองมาลาญ ในปีพ.ศ.2329 - 2334 ในอดีตเกือบ 200 ปี เมื่อเมืองเคดาห์ และเมืองไทรบุรี ถูกยึดครองโดยกองทัพไทยในปี พ.ศ. 2364 และ 2382 หลังจากนั้น เมืองเคดาห์ถูกแบ่งเป็น 4 หัวเมือง คือ เมืองเค-ดาห์หรือไทรบุรี กุบังบาซู เปอร์ลิส สตุล และนครศรี ธรรมราช จังหวัดนครศรี ธรรมราชเป็นหัวเมืองเอกของภาคใต้ ในสมัย รัตนโกสินทร์ ตอนต้นเลยมีมุสลิมจากเมืองสตุล เปอร์ลิส และเคดาห์มาตั้งถิ่นฐาน และจากการ บอกล่าของผู้อาวุโสก่อนๆ ที่ได้รับการบอกล่าสืบทอดกัน มาว่า มุสลิมรุ่นแรกๆ ได้ตั้งถิ่นฐานแถบ บ้านหน้าเมือง ตลาดแขก ตำบลคลัง (ปัจจุบันอยู่ในเขตเทศบาลเมือง) ตำบลนาเคียน ตำบลปากพูน ตำบลท่าเรือ ตำบลปากพูน (ในเขตอำเภอเมือง) และบ้านโคกยาร่วง ตำบลโมคลาน บ้านกลาง 113 ตำบลโพธิ์ทอง (ในเขตอำเภอท่าศาลา) เป็นข้อสังเกตว่าส่วนใหญ่มุสลิมได้ตั้งถิ่นฐานในภาค ตะวันออกริมชายฝั่งทะเลอ่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไทย และในเขตอำเภอเมือง แต่ต่อมาได้ทำการขยายถิ่นฐานไปยังพื้นที่ด้านในของจังหวัดเขตอำเภอ ร่อนพิบูลย์ ชะอวด บางขัน และทุ่งใหญ่มีจำนวนชุมชนทั้งหมด ถึง 118 ชุมชน” วิถีชีวิตชาวท่าศาลา ท่าศาลา หรือ ท่าหลา ในภาษาใต้ เป็นอำเภอหนึ่งของ จ.นครศรีธรรมราช ซึ่งวิถีชีวิตของผู้คนที่นี่ เป็นไปแบบพึ่งพากันและกัน ระหว่าง ชาวไทยพุทธ กับ ไทยมุสลิม โดย ชาวไทยมุสลิม ส่วนใหญ่จะเป็น ชาวเล อาชีพหาปลา ส่วนชาวไทยพุทธ ก็จะเป็นเกษตรกร ทำนา ทำสวน ทุกวันจะมีการซื้อขาย แลกเปลี่ยน สินค้ากัน กลายเป็นวิถีชีวิตที่ดำเนินมาจวบจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 2.10 เรือประมงพื้นบ้านเรือหาปลา
ของชาวประมงมุสลิมบ้านในถุ้ง

ในปัจจุบัน พื้นที่ของชุมชนมุสลิมบ้านในถุ้งมีสภาพแวดล้อมที่อยู่ติดกับริมชายฝั่งทะเลอ่าวไทย และมีถนนทางหลักขนานไปกับชายฝั่งทะเล โดยพื้นที่ที่ติดริมชายฝั่งคนในพื้นที่จะเรียกว่าบ้านบางโป๊ะ มีมัสยิดฮิดายาติลอิสลามียะห์(บ้านบางโป๊ะหมายเลข1) ส่วนอีกฝั่งถนนทางทิศตะวันตก คือชุมชนบ้านในถุ้ง ซึ่งมีมัสยิดชาฎิอุลอามาน (มัสยิดบ้านในถุ้ง หมายเลข 2) เป็นศูนย์กลางในการประกอบพิธีทางศาสนาชุมชน และชุมชนมุสลิมบ้านสระบัว ซึ่งมีมัสยิดชีอารุดดิน (มัสยิดบ้านสระบัวหมายเลข3) เป็นศูนย์กลางให้แก่ชุมชนบ้านสระบัวและบ้านในถุ้ง ต.ท่าศาลาอ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช

1 : (มัสยิดบ้านบางโป๊ะ)

2 : (มัสยิดบ้านในถุ้ง)

3 : (มัสยิดบ้านสระบัว)

ภาพที่ 2.11 แผนที่แสดงพื้นที่ชุมชนมุสลิมแต่ละโซนพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.4 ลักษณะเรือนพักอาศัยในชุมชนมุสลิม ต.ท่าศาลา อำเภوتاศาลา

ภาพที่ 2.12 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยย่านชุมชนบางไผ่
(บริเวณริมชายฝั่งทะเล)

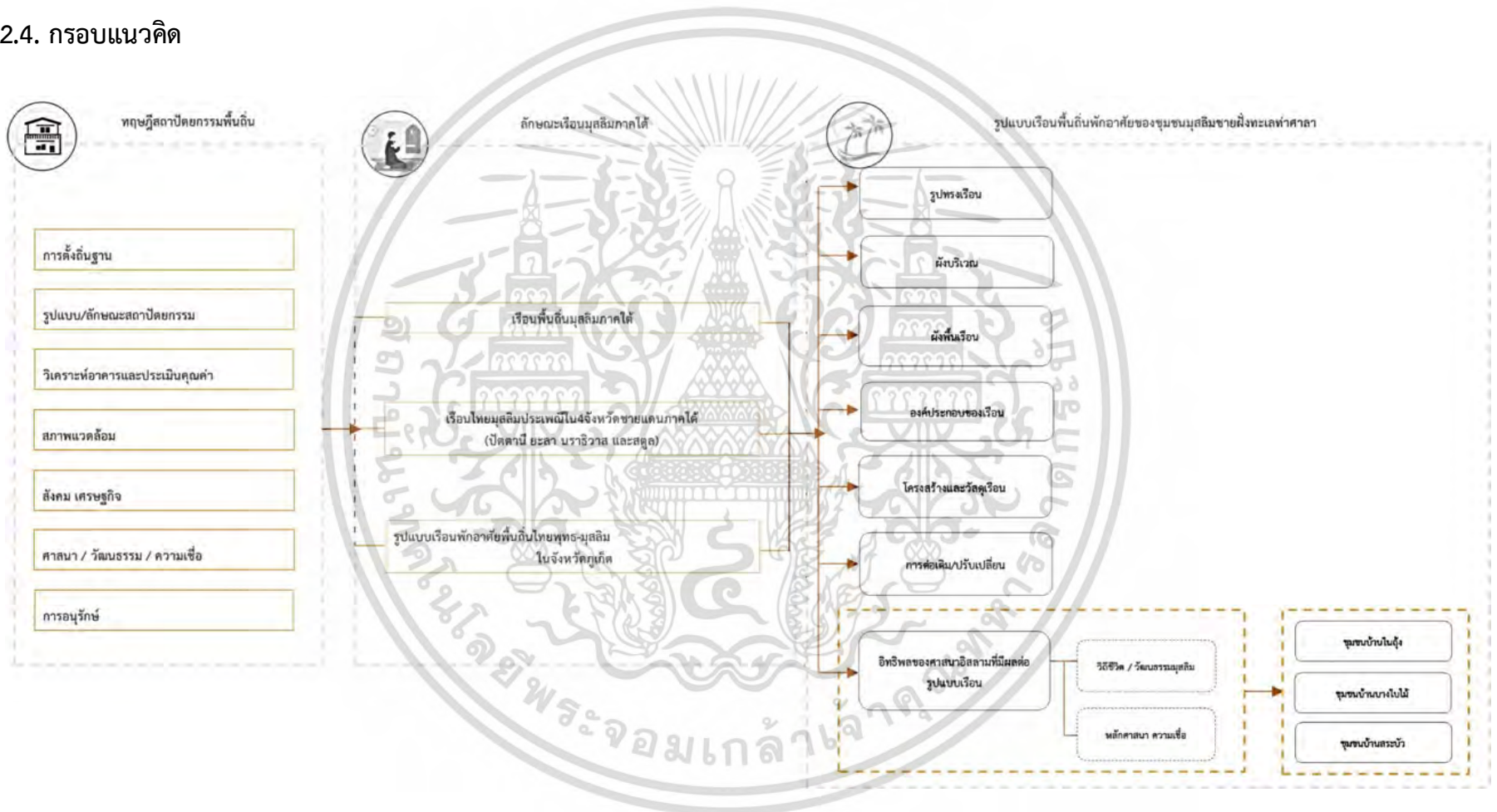
ภาพที่ 2.13 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยริมถนนหลัก
(ถนนสุราษฎร์ธานี - นครศรีธรรมราช) ฝั่งทิศตะวันตก

ภาพที่ 2.14 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านในถุ้ง
ที่ตั้งอยู่ถัดเข้ามาจากถนนสายหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4. กรอบแนวคิด

ภาพที่ 2.15 ภาพแสดงกรอบแนวความคิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย การสร้างเครื่องมือสำหรับการสำรวจ และเก็บข้อมูล

การศึกษา เน้นศึกษารูปแบบสถาปัตยกรรมเรือนพื้นถิ่นของมุสลิมชายฝั่งทะเลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหลัก โดยมีการศึกษาแบบองค์รวมและมีการศึกษาข้อมูลด้านอื่นๆ ประกอบจึงได้กำหนดขอบเขตการศึกษา คือขอบเขตเฉพาะรูปแบบสถาปัตยกรรมเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นที่มีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไปในเขตตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยทำการศึกษารูปแบบและองค์ประกอบของเรือนรวมถึงสภาพแวดล้อมหรือการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 รูปแบบของการวิจัย
- 3.2 วิธีการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

3.1 รูปแบบของการวิจัย

การกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (Methodology) เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาวิจัยเอกสารเป็นการศึกษาข้อมูลเอกสารต่างๆ ได้แก่ เอกสารวิชาการในส่วนของแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย บทความเชิงวิชาการ และสื่อสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และลักษณะเรือนพื้นถิ่นพักอาศัยของมุสลิมภาคใต้ และได้นำองค์ความรู้ดังกล่าวมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด เพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

3.2 วิธีการวิจัย

3.2.1 การศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

การศึกษาวิจัยเอกสารเป็นการศึกษาข้อมูลเอกสารต่างๆ ได้แก่ เอกสารวิชาการในส่วนของแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย บทความเชิงวิชาการ และสื่อสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และลักษณะเรือนพื้นถิ่นพักอาศัยของมุสลิมภาคใต้

3.2.2 การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research)

เป็นการศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลทางกายภาพของเรือนพักอาศัยของมุสลิมบริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลาโดยแบ่งเป็นพื้นที่ตามกลุ่มชุมชนมุสลิมในท้องถิ่น ได้แก่

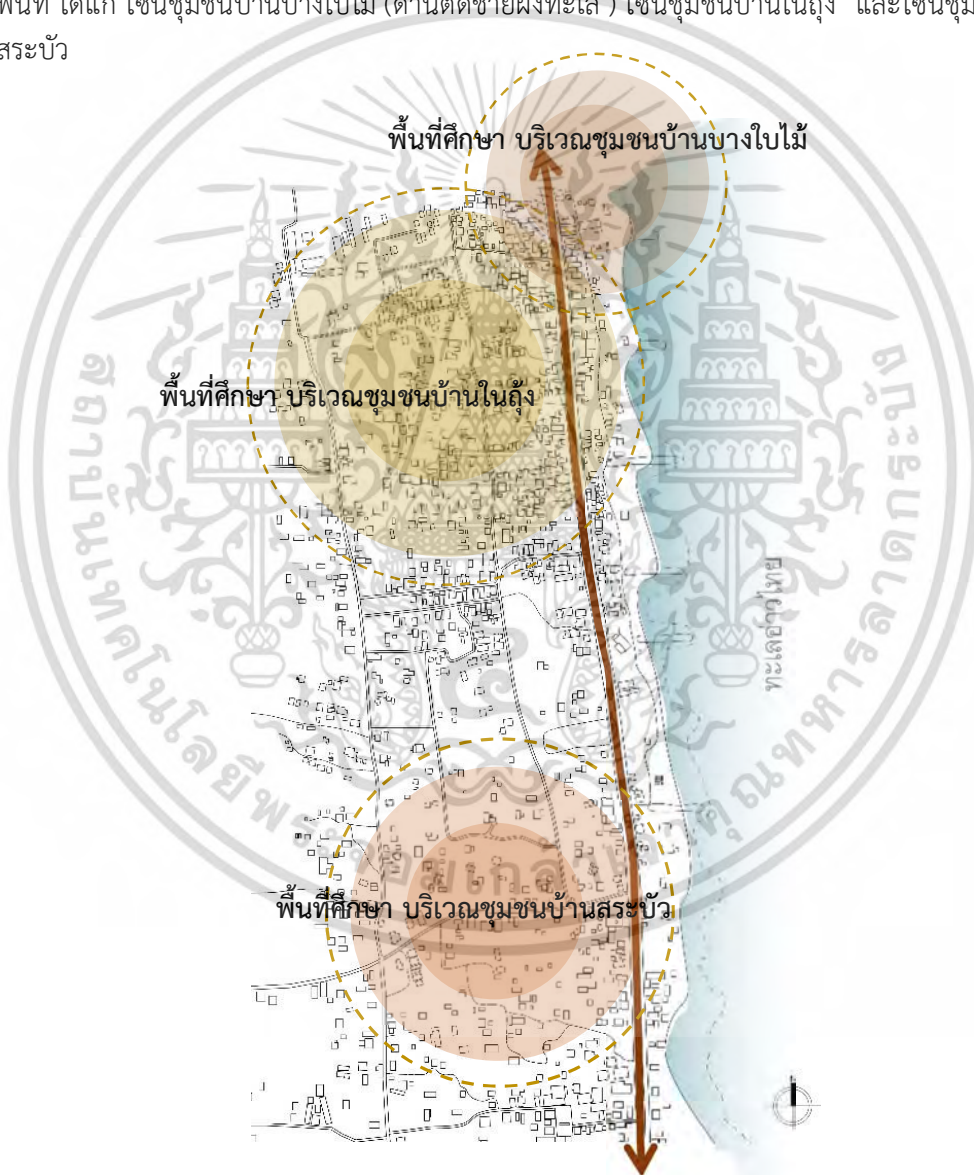
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ชุมชนบ้านในถุ้ง
2. ชุมชนบ้านบางใบไม้
3. ชุมชนบ้านสระบัว

3.2.3.พื้นที่กรณีศึกษา

1) แบ่งตามบริบทและสภาพแวดล้อม

จากการสำรวจเรือนพักอาศัยมุสลิมริมชายฝั่งทะเล พบว่าการวางผังเรือน โดยส่วนใหญ่ของกรณีศึกษาหันหน้าบ้านทิศตะวันออกหรือตามตะวันตก จากการแบ่งโซนพื้นที่การศึกษา 3 พื้นที่ ได้แก่ โซนชุมชนบ้านบางใบไม้ (ด้านติดชายฝั่งทะเล) โซนชุมชนบ้านในถุ้ง และโซนชุมชนบ้านสระบัว

ภาพที่ 3.1 ภาพแสดงแผนผังชุมชนมุสลิม ต.ท่าศาลา อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยย่านชุมชนบางไผ่

- พื้นที่ศึกษาชุมชนบ้านบางไผ่ (บริเวณติดชายฝั่งทะเล)

ลักษณะเรือนโดยทั่วไป : ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.20-2.00 ม. ส่วนมากมีพื้นที่ชานหน้าบ้านสำหรับนั่งพักผ่อน มีการแบ่งพื้นที่ด้วยการยกระดับภายใน วางเรือนตามตะวัน และเข้าหาทิศทางการสัญจร แบบหลังคาจั่ว มีชายคายื่นด้านหน้าทางเข้าหลักของเรือน มีการปรับปรุงต่อเติมด้วยผนังคอนกรีต เรือนไม้ ผนังตีเกล็ดทางนอน มีช่องระบายอากาศตอนบน

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคาส่วนมากมุงด้วยหลังคาลอนคู่ ผนังเรือนมีทั้งโครงสร้างไม้ และโครงสร้างคสล. (เป็นส่วนมากในปัจจุบัน)

บริเวณโดยรอบ : ในอดีตมีการรับจ้างทำนาสลับกันกับการทำประมง บางพื้นที่ยังมีขี้ข้าวไว้เก็บหรือตากในบริเวณรอบบ้าน ปัจจุบันถูกใช้เป็นที่เก็บของเนื่องจากไม่ได้ทำเกษตรกรรม และมีพื้นที่เก็บของหรืออุปกรณ์ในการทำประมงไว้ใต้ถุนหรือข้างเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.3 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยชุมชนบ้านในถู่
บริเวณริมถนนหลัก ฝั่งทิศตะวันตก ส่วนมากทำอาชีพค้าขาย-รับจ้าง

- พื้นที่ศึกษาชุมชนบ้านในถู่

ลักษณะเรือนโดยทั่วไป : ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.20-1.80 ม. ในบริเวณติดกับถนนสายหลัก เรือนส่วนใหญ่ไม่มีการยกสูงระดับพื้นยกระดับตามโครงสร้างคสล. ประมาณ 0.50-1.00ม. ระดับภายในบ้านเท่ากัน วางเรือนตามตะวัน หันเข้าหาถนนเส้นทางการสัญจร แบบหลังคาส่วนใหญ่เป็นจั่ว ในบางพื้นที่ริมถนนเป็นอาคารพักอาศัยเชิงพาณิชย์ สูง 2 ชั้น ด้านล่างทำการค้าขาย ด้านบนเป็นที่พักอาศัย ลักษณะหลังคาเป็นแบบจั่ว

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคาส่วนมากมุงด้วยหลังคาลอนคู่ ผนังเรือนมีทั้งโครงสร้างไม้และโครงสร้างคสล. (เป็นส่วนมากในปัจจุบัน)

บริเวณโดยรอบ : ไม่ค่อยมีพื้นที่โดยรอบส่วนมากเป็นอาคารเรียงชิดติดกัน

ภาพที่ 3.4 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านสระบัว
ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม-รับจ้าง

- พื้นที่ศึกษาชุมชนบ้านสระบัว

ลักษณะเรือนโดยทั่วไป : ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.20-2.00 ม. ผสมกับมีการต่อเติมส่วนที่เป็นโครงสร้างคอนกรีต โดยระดับที่ติดกับพื้นดิน ส่วนมากมีพื้นที่โถงหน้าบ้านสำหรับกันแดดน้ำฝน และพื้นที่นั่งด้านหน้าอาคาร วางเรือนตามตะวัน และเข้าหาทิศทางการสัญจร แบบหลังคาจั่ว วางเรือนตามตะวัน หันเข้าหาถนนเส้นทางการสัญจร แบบหลังคาส่วนใหญ่เป็นหลังคาจั่ว ช่องเปิดเป็นหน้าต่างบานเปิดเดี่ยว ด้านบนมีอิฐช่องลมติดตั้งในทุกทิศทาง

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคาส่วนใหญ่ทำด้วยหลังคาลอนคู่ ผนังเรือนมีทั้งโครงสร้างไม้ และโครงสร้างคสล. (เป็นส่วนมากในปัจจุบัน)

บริเวณโดยรอบ : เป็นลานทราย มีต้นไม้ล้อมรอบแนวเขตของอาคาร บางหลังมีโรงเก็บของภายนอก ส่วนใหญ่ใช้เก็บอุปกรณ์การทำงาน หรือเศษวัสดุโครงสร้าง

2)แบ่งตามอายุเรือน จากการสำรวจเบื้องต้นจึงได้จำแนกตามช่วงอายุเรือน

- ช่วงที่ 1 อายุ 60ปี - 100 ปี ขึ้นไป
- ช่วงที่ 2 อายุ 30ปี - 59 ปี
- ช่วงที่ 3 อายุ ปัจจุบัน - 29ปี

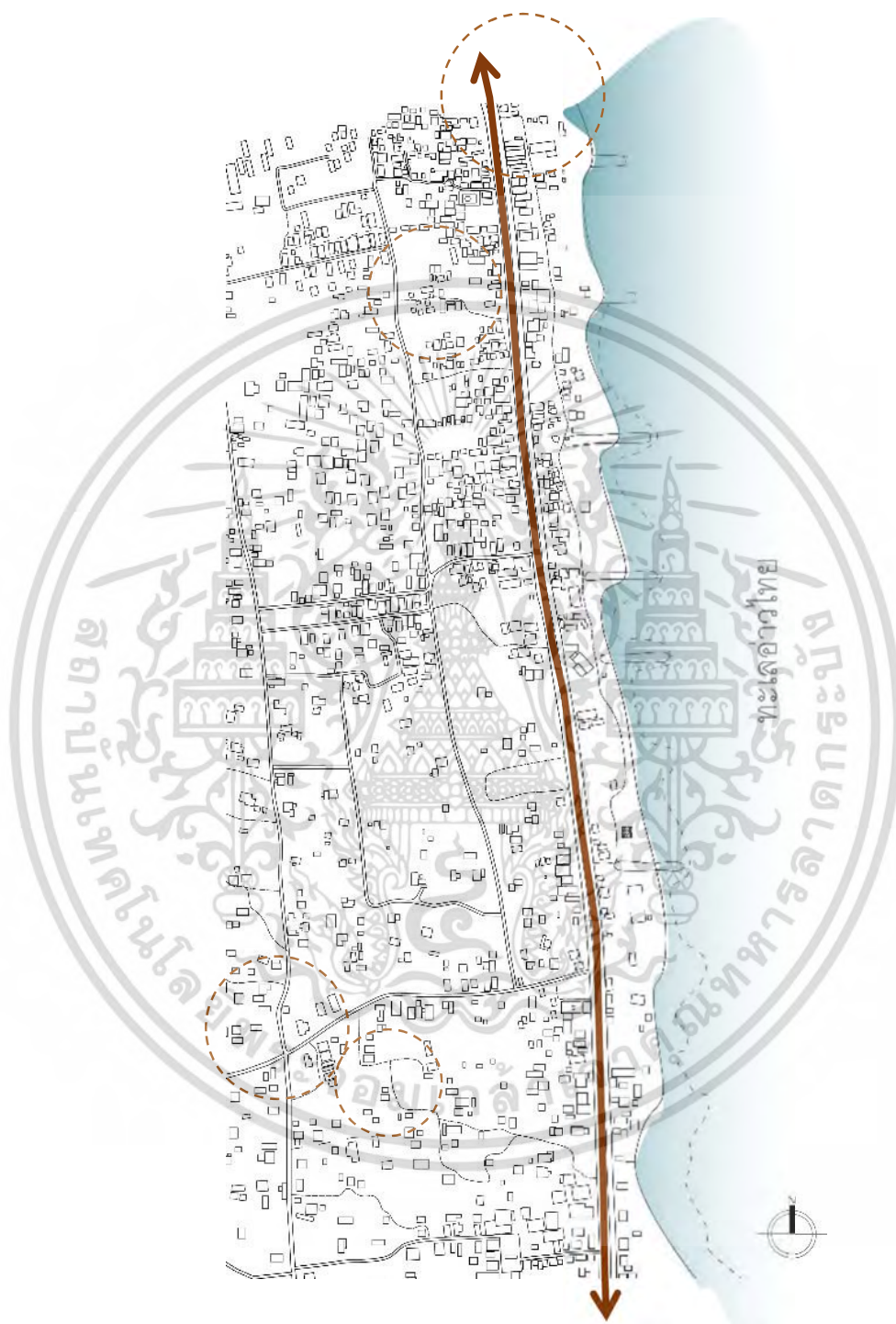
- ช่วงที่ 1 อายุ 60ปี - 100 ปี ขึ้นไป

ภาพที่ 3.5 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านบางไผ่ ที่มีอายุเรือน 60 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ช่วงที่ 2 อายุ 30ปี - 59 ปี

ภาพที่ 3.6 ภาพแสดงตำแหน่งของเรือนพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านบางไผ่
และบ้านในถ้ำ ที่ช่วงอายุ 30-59 ปี

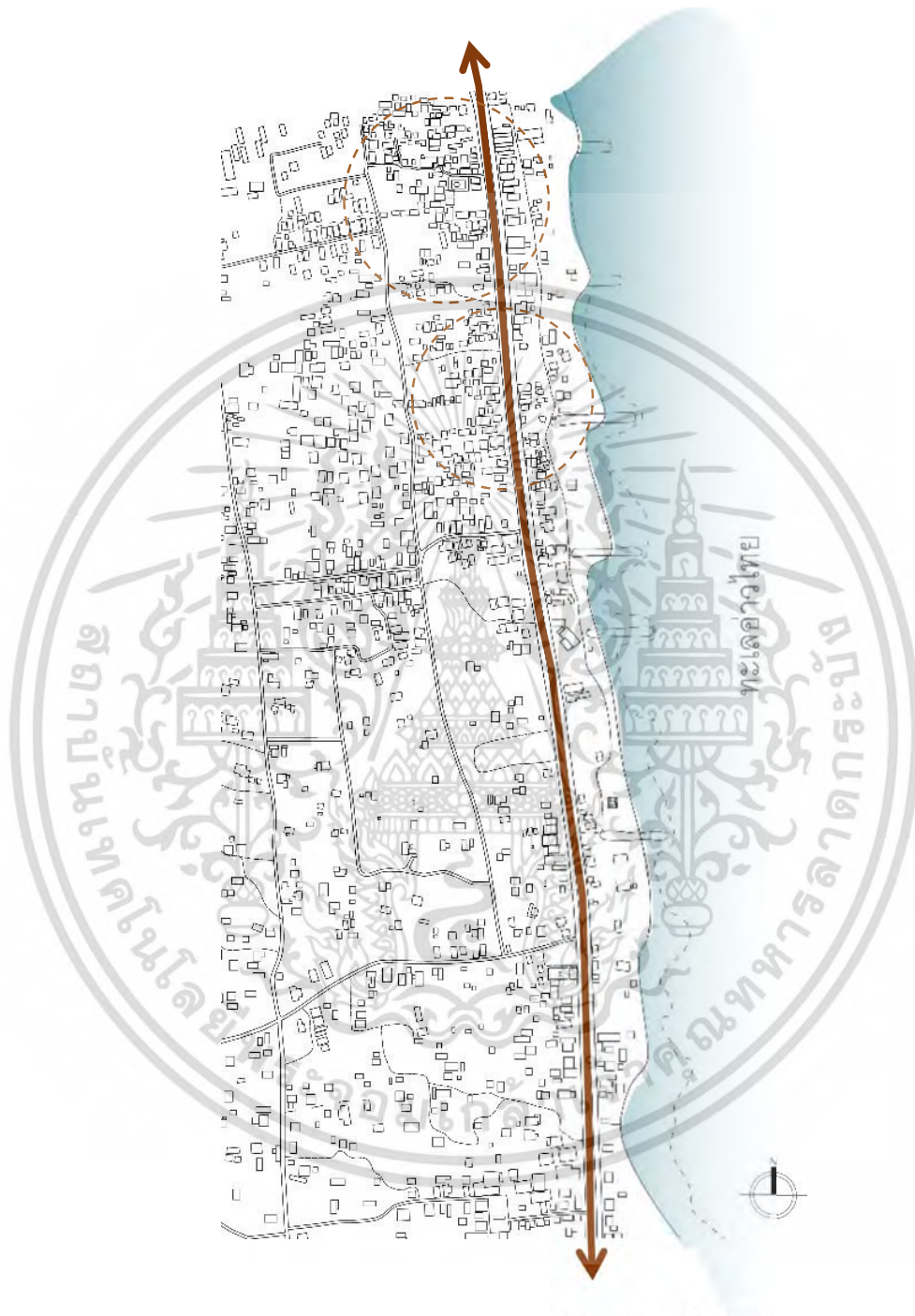
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.7 ภาพแสดงตำแหน่งของเรือนพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านบาง
ไผ่ และบ้านในถ้ำ ที่ช่วงอายุ 30-59 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ช่วงที่ 3 อายุ ปัจจุบัน - 29ปี

ภาพที่ 3.8 ภาพแสดงตำแหน่งเรือนพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านบางไผ่
และบ้านในถิ่น ที่ช่วงอายุ ไม่เกิน 29 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.9 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยบริเวณชุมชนบ้านบางไผ่
และบ้านในถ้ำ ที่ช่วงอายุ ไม่เกิน 29 ปี (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.10 ภาพแสดงรูปแบบเรือนพักอาศัยบริเวณชุมชน
บ้านบางไผ่ และบ้านในถ้ำ ที่ช่วงอายุ ไม่เกิน 29 ปี (ต่อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1. เรือนพักอาศัย ช่วงอายุที่ 1 (60-100 ปีขึ้นไป)

ลักษณะเรือนโดยทั่วไป : ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.20-2.00 ม. มีหน้ามุขกับพื้นที่หน้าบ้านเป็นทางเข้าหลัก มีการแบ่งพื้นที่ด้วยการยกระดับภายใน วางเรือนตามตะวัน และเข้าหาทิศทางการสัญจร แบบหลังคาจั่ว มีการปรับปรุงต่อเติมด้วยผนังคอนกรีต ด้านหลังบริเวณครัว ด้านหลัง ติดตั้งอิฐช่องลมด้านบน โครงสร้างผนังหลักของเรือนเป็นผนังไม้ตีเกล็ดทางนอน มีช่องระบายอากาศตอนบน

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคาส่วนมากมุงด้วยหลังคาลอนคู่ ผนังเรือนมีทั้งโครงสร้างไม้และ โครงสร้างคสล.(บริเวณครัวและที่จอดรถ)

บริเวณโดยรอบ : ปลุกแนวต้นไม้กั้นโดยรอบด้านข้าง มีพื้นที่เก็บของหรืออุปกรณ์ในการทำประมงไว้ใต้ถุนหรือมีโรงเก็บขนาดเล็กข้างเรือน

2.2. เรือนพักอาศัย ช่วงอายุที่ 2 (30 ปี -59 ปี)

ลักษณะเรือนโดยทั่วไป : ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.20-1.80 ม. ในบริเวณติดกับถนนสายหลัก เรือนส่วนใหญ่ไม่มีการยกสูงระดับพื้นยกระดับตามโครงสร้างคสล.ประมาณ 0.50-1.00ม. ระดับภายในบ้านเท่ากัน วางเรือนตามตะวัน หันเข้าหาถนนเส้นทางการสัญจร แบบหลังคาส่วนใหญ่เป็นจั่ว ในบางพื้นที่ริมถนนเป็นอาคารพักอาศัยเชิงพาณิชย์ สูง 2 ชั้น ด้านล่างทำการค้าขาย ด้านบนเป็นที่พักอาศัย ลักษณะหลังคาเป็นแบบจั่ว

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคาส่วนมากมุงด้วยหลังคาลอนคู่ ผนังเรือนมีทั้งโครงสร้างไม้ และโครงสร้างคสล. (เป็นส่วนมากในปัจจุบัน)

บริเวณโดยรอบ : มีลานกว้างด้านหน้าตัวเรือน เว้นระยะจากตัวเรือนทางสัญจร ปลูกพืชพรรณบริเวณหลังบ้าน ในพื้นที่ชุมชนฝั่งตะวันตกบริเวณถนนเส้นรองของชุมชนบ้านในถุ้ง

2.3. เรือนพักอาศัย ช่วงอายุที่ 3 (ปีในปัจจุบัน -29 ปี)

ลักษณะเรือนโดยทั่วไป : จากการสำรวจพบว่าส่วนใหญ่เรือนพักอาศัยเป็นแบบรูปแบบสมัยใหม่ โดยตัวเรือนเป็นโครงสร้างคสล.ทั้งเรือน บางส่วนยังมีตัวเรือนรูปแบบโครงสร้างไม้แบบเดิม ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.20-1.80 ม. ผสมกับการต่อเติมส่วนที่เป็นโครงสร้างคอนกรีต โดยระดับที่ติดกับพื้นดิน ส่วนมากมีพื้นที่โถงหน้าบ้านสำหรับกันแดด น้ำฝน และพื้นที่นั่งด้านหน้าอาคาร วางเรือนตามตะวัน และเข้าหาทิศทางการสัญจร แบบหลังคาจั่ว หันเข้าหาถนนเส้นทางการสัญจร

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคาส่วนมากมุงด้วยหลังคาลอนคู่ ผนังเรือนมีทั้งโครงสร้างไม้และโครงสร้างคสล. (เป็นส่วนมากในปัจจุบัน)

บริเวณโดยรอบ : เป็นลานทราย มีต้นไม้ล้อมรอบแนวเขตของอาคาร บางหลังมีโรงเก็บของภายนอกและโรงรถติดกับตัวอาคาร

3.2.4 เกณฑ์การเลือกกรณีศึกษา

การเลือกเรียนกรณีศึกษา ใช้เกณฑ์ของอายุในการก่อสร้างเรือน เนื่องจากการสำรวจเบื้องต้นพบว่า เรือนของชาวไทยมุสลิมที่มีอายุ 30ปีขึ้นไป โดยจากการสำรวจภาคสนามมี เรือนกรณีศึกษาเหลืออยู่ไม่มากนัก เนื่องจากสภาพชุมชนที่เปลี่ยนไป พบเจอส่วนใหญ่ยังเป็นเรือนที่อยู่ ในช่วงอายุเรือนช่วงที่ 3 จากจำนวนชุมชนละ 15 หลัง โดยทำการสุ่มเลือกเรียน กรณีศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย และความจำเป็นช่วงการแพร่ระบาดของCovid-19 จึงคัดเลือกเรือนเป็นกลุ่มตัวอย่างเรือน จำนวน พื้นที่ละ 5 เรือน ที่เป็นเรือนที่ถูกสร้างขึ้นบนบริบท สังคมเกษตรกรรม และสังคมประมงในแถบชายฝั่งทะเล.ท่าศาลา อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช

3.2.5 เกณฑ์การเลือกพื้นที่

ในการเลือกพื้นที่กรณีศึกษาเรือนพักอาศัยมุสลิมในแต่ละพื้นที่ ได้กำหนดการสำรวจพื้นที่หมู่บ้านบางไผ่ที่เป็นชุมชนมุสลิมริมชายฝั่งทะเล และมีการทำอาชีพประมงเป็นส่วนมาก กระจายไปตามแถบริมชายฝั่งตลอดจนพื้นที่บ้านในถุ้ง และมีพื้นที่ต่อเนื่องกับบ้านสระบัว โดยมีฝั่งตะวันตกที่อยู่ไกลจากระดับน้ำทะเลมากกว่า และมีวิถีชีวิตและอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นชาวสวนและรับจ้าง

3.3 การสร้างเครื่องมือในการสำรวจและเก็บข้อมูล

ในการศึกษานี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับองค์ประกอบของเรือนพักอาศัยในชุมชน ที่ถ่ายทอดมาเป็นรูปแบบของสถาปัตยกรรมเรือนพักอาศัยของกลุ่มมุสลิมในชุมชนบ้านในถุ้ง บ้านสระบัว และบ้านบางไผ่ ต.ท่าศาลา อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช และใช้แบบสอบถามในการทดสอบ รายละเอียดดังนี้

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจโดยภาพรวมของแต่ละพื้นที่ในชุมชนมุสลิมบ้านในถุ้ง บ้านสระบัว และบ้านบางไผ่

3.3.1 สัมภาษณ์ผู้รู้ / ผู้นำชุมชน ซึ่งมีประเด็นคำถามได้แก่

- ประวัติความเป็นมาของการตั้งถิ่นฐานในชุมชนมุสลิมในบริเวณพื้นที่ตำบลท่าศาลา
- การประกอบอาชีพ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชุมชน
- พื้นที่สำคัญหรือจุดศูนย์รวมของคนมุสลิมในชุมชน
- องค์ประกอบเรือนที่เป็นสิ่งที่คนในชุมชนที่ต้องคำนึงถึงในตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันเชิงสภาพแวดล้อมของพื้นที่
- ทิศทางลมประจำท้องถิ่นในชุมชน

3.3.2 สัมภาษณ์ตัวแทนครอบครัว ซึ่งมีประเด็นคำถามได้แก่

- ลักษณะพื้นที่ต่างๆภายนอกและภายในรวมไปถึงบริเวณเรือนพักอาศัย
- ความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ที่ใช้สอยภายในเรือนพักอาศัย
- ขนาดพื้นที่ที่ใช้สอยภายในเรือนพักอาศัย
- ขนาด ตำแหน่ง ของช่องเปิดและการเข้าถึงของทางเข้าเรือนพักอาศัย
- การวางทิศทางของตัวเรือนพักอาศัย

3.3.3 สร้างแบบสอบถามสำหรับประชาชน

แบบสอบถามสำหรับประชาชนมุสลิมในชุมชนบ้านในถุ้ง ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบของเรือนพักอาศัยชุมชนมุสลิม ตำบลท่าศาลา โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าองค์ประกอบที่มีการถ่ายทอดกันมารุ่นสู่รุ่น ตั้งแต่อดีตมาถึงปัจจุบัน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัฒนธรรมและเศรษฐกิจของความเป็นมุสลิมบ้านในถุ้ง และปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบเรือนพักอาศัยของกลุ่มชนมุสลิมบ้านในถุ้ง และชุมชนมุสลิมที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

3.3.4 สร้างเครื่องมือการเก็บข้อมูลจากการสำรวจและการลงพื้นที่จริง

แบบฟอร์มการบันทึกข้อมูลเบื้องต้นของบ้านเรือนภายในชุมชนมุสลิม ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช อธิบายถึงรายละเอียดทางสถาปัตยกรรม และรายละเอียดเกี่ยวกับผังบริเวณ รวมไปถึงผังเรือนพักอาศัยของเรือน

3.3.5 แบบสอบถาม/แบบสำรวจ รูปแบบเรือนพื้นถิ่นของชุมชนมุสลิมตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิเคราะห์ข้อมูลจากกรอบแนวความคิดเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการและเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ ดังตาราง ที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงวิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลสำรวจเรือนพักอาศัยมุสลิม
ตำบลท่าศาลา อำเภوتاศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

หัวข้อในการสำรวจ	ข้อมูลที่ต้องการ	เครื่องมือที่ใช้
1.ผังบริเวณ	ระบุตำแหน่งที่ตั้งเรือน ทิศทางการวางเรือน ลักษณะโดยรอบของเรือน เส้นทางสัญจรกับทางเข้าเรือน	จัดบันทึก / ถ่ายภาพ
2.รูปทรงเรือน	รูปแบบหลังคา รูปด้านเรือน	ถ่ายภาพ/ เขียนแบบ
3.ผังเรือน	รังวัดพื้นที่ใช้สอยในเรือน ขนาดช่วงเสา	ตลับเมตรวัดระยะ จัดบันทึก
4.องค์ประกอบเรือน	เสา/ ฐานเสา บันไดทางเข้าเรือน ลักษณะฝาผนัง ช่องเปิด/ ช่องลม ใต้ถุนเรือน ลักษณะประตู ลักษณะพื้นเรือน หน้าจั่ว / หน้ามุข ลักษณะลูกกรง	ถ่ายภาพรายละเอียด เขียนแบบ
5.การปรับปรุงต่อเติม	ก่ออิฐฉาบปูน ต่อเติม พื้นที่เพิ่มเติม ด้านหลัง / ด้านหน้า / ด้านข้าง	สัมภาษณ์เจ้าของเรือน ถ่ายภาพ
6.วัสดุ / โครงสร้างเรือน	วัสดุผนัง/วัสดุพื้น / โครงสร้างหลัก	ถ่ายภาพ
7.อิทธิพลของศาสนา อิสลามต่อรูปแบบเรือน	ทิศทางการทำพิธีละหมาดทิศทางเรือน การจัดวางพื้นที่การทำละหมาดในเรือน- การเข้าเรือน ทิศทางการจัดวางห้องน้ำตามหลักศาสนา	สัมภาษณ์เจ้าของเรือน
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเรือน		
อายุเรือน	ช่วงอายุ 1 (60 ปี ขึ้นไป) ช่วงอายุ 2 (30-59 ปี) ช่วงอายุ 3 (ไม่เกิน 29 ปี) ระยะการอยู่อาศัย	สัมภาษณ์เจ้าของเรือน
ประเภทเรือน	เรือนเดี่ยว / เรือนแถว	ถ่ายภาพ/ วิเคราะห์ข้อมูล
ลักษณะการใช้สอย	พักอาศัย /ค้าขาย/แพปลา/ทำสวนฯลฯ	สัมภาษณ์เจ้าของเรือน
การครอบครองเรือน	เป็นเจ้าของ/เช่า/คนอาศัย	สัมภาษณ์เจ้าของเรือน
ผู้ให้ข้อมูล	ชื่อ-สกุล / อายุ / อาชีพ	สัมภาษณ์เจ้าของเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษารูปแบบเรือนพื้นถิ่นของชุมชนมุสลิม ที่ตำบล ท่าศาลา อำเภوتاศาลา จังหวัด
นครศรีธรรมราช

แบบสำรวจข้อมูลประกอบวิทยานิพนธ์สาขาสถาปัตยกรรมเขตร้อน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะ และการออกแบบ

โชนพื้นที่สำรวจ ( ) ชุมชนบางใบไม้ ( ) ชุมชนบ้านในถุ้ง ( ) ชุมชนบ้านสระ

รหัสเรือน :	V	H
-------------	---	---

ข้อมูลทั่วไปของเรือน

1. บ้านเลขที่ _____ หมู่ _____ ตำบล _____ อำเภอ ท่าศาลา จังหวัด
นครศรีธรรมราช
2. อายุบ้าน _____ ปี
3. ประเภทเรือน ( ) เรือนเดี่ยวชั้นเดียว ( ) เรือนเดี่ยว 2 ชั้น ( ) เรือนแถว
4. ระยะเวลาของการอยู่อาศัย _____ ปี ( ) 0-30 ปี ( ) 30-60 ปี ( ) 60 ปี
ขึ้นไป
5. มีการต่อเติมเรือน ( ) มี ช่วงปีพ.ศ. _____ ( ) ไม่มี
6. ผู้ให้ข้อมูล ชื่อ _____
เพศ ( ) หญิง ( ) ชาย
อายุ _____ ปี
อาชีพ _____
7. การใช้สอยภายในบ้าน ( ) ค้าขาย ( ) ค้าขาย + พักอาศัย ( ) พักอาศัย
( ) เลี้ยงสัตว์-เกษตรฯ ( ) แพปลา ( ) อื่นๆ _____
8. การครอบครอง ( ) เป็นเจ้าของ ( ) เช่า ( ) คนอาศัย
9. สภาพของบ้าน ( ) ดีมาก ( ) ดี ( ) พอใช้ ( ) ทรุดโทรม ( ) ทรุดโทรมมาก
10. มัสนียิตที่ไปประกอบพิธีศาสนา _____
11. หลักการ/เหตุผลในการวางทิศทางบ้าน
( ) ความเชื่อหลักศาสนาอิสลาม ( ) การคมนาคมสัญจร
( ) ทิศทางลมทะเล-ลมบก ( ) ความเชื่อส่วนตัว/บ้านใกล้เคียง
12. ตำแหน่งและการจัดสรรพื้นที่เพื่อทำละหมาด ใกล้เคียงกับ
( ) ห้องรับแขก ( ) ห้องนอน ( ) ห้องครัว
( ) ห้องน้ำ ( ) พื้นที่อื่นๆ _____
13. ทิศทางของในการจัดวางห้องน้ำ ( ) ยึดตามหลักศาสนา ( ) ทิศรับแสงแดด ( ) อื่นๆ _____
14. ผู้เก็บข้อมูล _____ วันเดือนปี ที่เก็บข้อมูล _____
15. รายละเอียดอื่นๆ _____

ภาพที่ 3.11 ภาพแสดงตัวอย่างแบบฟอร์มข้อมูลทั่วไปในการสำรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษารูปแบบเรือนพื้นถิ่นของชุมชนมุสลิม ที่ตำบล ท่าศาลา อำเภوتاศาลา จังหวัด
นครศรีธรรมราช

แบบสำรวจข้อมูลประกอบวิทยานิพนธ์สาขาสถาปัตยกรรมเขตร้อน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะ และการออกแบบ

โซนพื้นที่สำรวจ ( ) ชุมชนบางไผ่ ( ) ชุมชนบ้านในถุ้ง ( ) ชุมชนบ้านสระ

รหัสเรือน :	V	H
-------------	---	---

แบบสำรวจทางกายภาพ

ตำแหน่งที่ตั้ง	ผังเรือน / ผังบริเวณ / ทิศ
ภาพถ่ายทางเข้า	ภาพถ่ายสำรวจ
ภาพถ่ายด้านข้าง	

ภาพถ่ายองค์ประกอบเรือน

เสา/ฐานเสา	บันได	ฝาผนัง	ช่องเปิด/ช่องลม	รูปหลังคา
ใต้ถุนเรือน	ประตู	พื้นเรือน	หน้ามุข/หน้าจั่ว	ปรับปรุงต่อเติม

ภาพที่ 3.12 ภาพแสดงตัวอย่างแบบสำรวจทางกายภาพเรือนในการสำรวจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 วิธีการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ โดยใช้รูปแบบของการพรรณนา (Description Research) ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น
2. ลักษณะเรือนไทยมุสลิมภาคใต้
3. ข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ตั้งชุมชนมุสลิม ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเรือนตัวอย่างทั้ง 3 ชุมชน ได้แก่

1. ชุมชนบ้านในถุ้ง
2. ชุมชนบ้านบางไผ่ไม้
3. ชุมชนบ้านสระบัว

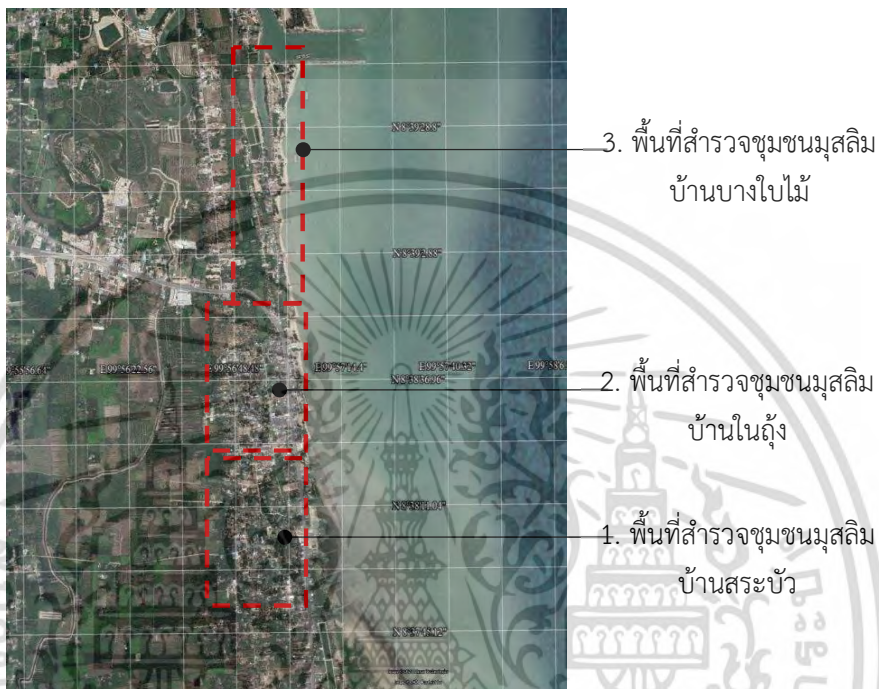
โดยการลงพื้นที่สำรวจลักษณะทางกายภาพของเรือนตัวอย่างในสถานที่จริงโดยผ่านกระบวนการสำรวจรังวัดและถ่ายภาพ ซึ่งจัดลำดับข้อมูลในประเด็นและหัวข้อตามเครื่องมือที่ได้สร้างขึ้นในหัวข้อ 3.3

3.4.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ เพื่อแสดงให้เห็นจุดร่วมกันของลักษณะเรือนพื้นถิ่นของชุมชนมุสลิมชายฝั่งทะเลท่าศาลา โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ และลงพื้นที่สำรวจลักษณะทางกายภาพของอาคาร ตัวอย่างมาจัดเรียงข้อมูลเป็นตารางตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของรูปแบบเรือนหรือชุดเครื่องมือ
2. นำข้อมูลจากภาพถ่ายหรือการเขียนแบบ มาถอดองค์ประกอบของเรือน และจัดกลุ่มตามหัวข้อทั้ง 7 ตามตารางในหัวข้อ 3.3
3. นำข้อมูลที่เกิดการทับซ้อนกันในแต่ละชุมชนมาสรุปผลการสำรวจแต่ละประเด็นออกมาเป็นหัวข้อพร้อมยกตัวอย่างรูปแบบเรือนพื้นถิ่นทั้ง 3 พื้นที่

บทที่ 4 ผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล

ภาพที่ 4.1 ภาพแสดงแผนที่กลุ่มชุมชนมุสลิมในอำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

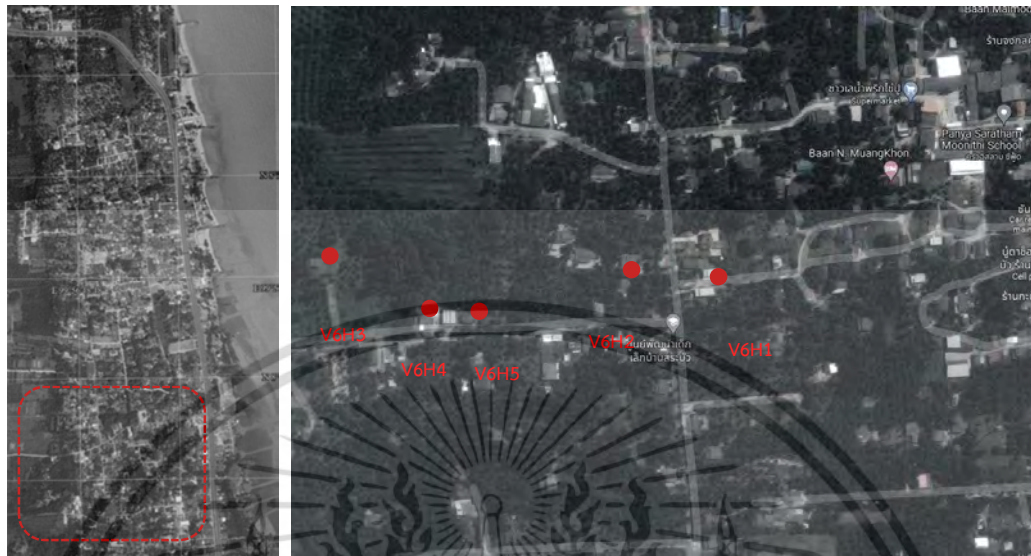
4.1 เรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิม ตำบลท่าศาลา ชุมชนบ้านสระบัว

4.1.1 ลักษณะชุมชน

ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมของชุมชนบ้านสระบัว ผู้คนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการประมง ตั้งแต่การออกอวนกุ้ง ปู และปลา นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์น้ำและแปรรูปสัตว์น้ำ ด้วยการทำมาหากินบนฐานทรัพยากรชุมชนเดียวกัน ชายทะเลแห่งนี้เปลี่ยนแปลงไปทั้งที่เกิดจากตัวธรรมชาติเองและน้ำมือของมนุษย์ เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางระบบนิเวศน์สัตว์น้ำถูกจับด้วยเครื่องมือประมงที่ไม่เหมาะสม อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ การกัดเซาะชายฝั่ง การเปลี่ยนแปลงจากหาดทรายเป็นหาดโคลน เกิดชายเลนงอกใหม่แทนที่หาดทรายเดิม จึงทำให้ผู้คนในหมู่บ้านหันไปทำอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนผลไม้ สวนมะพร้าว หรืองานหัตถกรรม อย่างเช่น ร้านขายกรงนก มีมากในบ้านสระบัว เพราะเป็นกิจกรรมหรือสิ่งที่คนภาคใต้โดยเฉพาะมุสลิม ที่ให้ความสนใจ จนกลายเป็นจุดเด่นของชุมชนจนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีสียัดที่คนในชุมชนในบ้านสระบัวใช้ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา คือมีสียัดชื่อารุดดิน (มีสียัดบ้านสระบัว) ซึ่งตั้งอยู่บริเวณติดกับถนนหลวงหมายเลข 4 ทางฝั่งทิศตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2 เรือนพักอาศัยกรณีศึกษา

ภาพที่ 4.2 ภาพแสดง พื้นที่สำรวจกลุ่มตัวอย่างเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านสระบัว ตำบลท่าศาลา จำนวน 5 หลัง

กำหนดสัญลักษณ์และรหัสเรือนที่สำรวจ V6H1 V = หมู่บ้าน H = ลำดับเรือน

- รายละเอียดบ้านที่เลือกเป็นกรณีศึกษาจากการสำรวจ
- เรือนหลังที่ 1 บ้านเลขที่ 80 หมู่ 6 บ้านสระบัว ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
[V6H1]
- อายุเรือน : 42 ปี
ประเภทเรือน : เรือนไม้ต่อเติมด้วยคอนกรีต
เจ้าของเรือน : นางสุจี โต๊ะระเด็น อายุ : 73 ปี อาชีพ : ทำสวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในทางวิชาการเรือนบ้านอยู่อย่างยั่งยืนไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

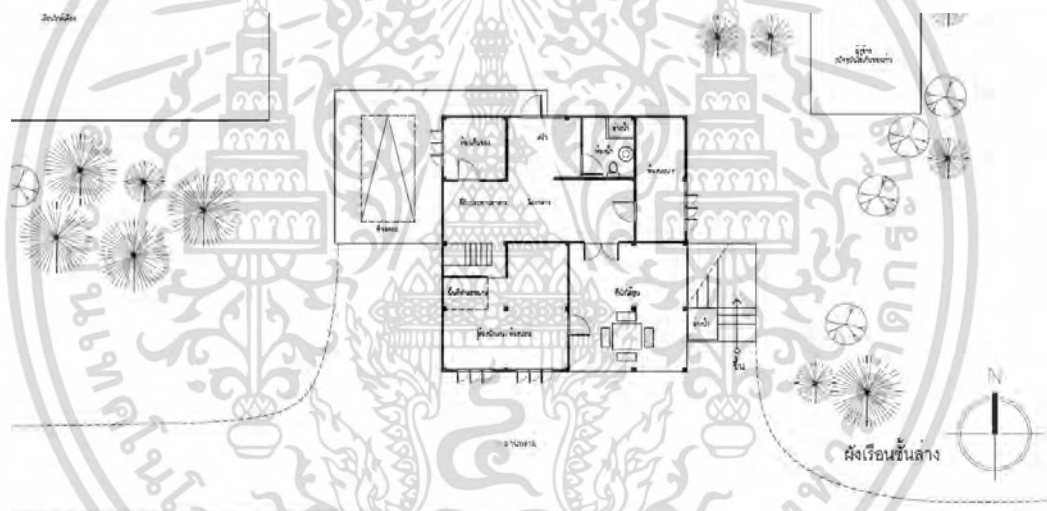
ภาพที่ 4.3 เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 1 V6H1

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 2.00-2.30 ม. ภายหลังมีการต่อเติมใต้ถุนเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนด้านล่าง เพื่อเป็นพื้นที่พักอาศัยด้านล่าง วางเรือนตามตะวันต-ตะวันออก ในอดีตทางสัญจรหลักจะอยู่ที่คด้านตะวันออก แต่ปัจจุบันมีการตัดถนนในทิศตะวันตก รูปแบบหลังคาเป็นทรงจั่ว สองระดับ โครงสร้างหลักเป็นไม้เนื้อแข็ง โครงสร้างเสาใช้ไม้สี่เหลี่ยมบนเสาคล.สำเร็จรูป มีการต่อเติมครั้งแรก ส่วนหลังบ้าน ปี พ.ศ.2544 โดยการสร้างเป็นครัวและห้องน้ำแบบติดพื้น ทางด้านทิศเหนือของเรือนและใต้ถุนเรือนทิศตะวันตก ก่อด้วยผนังก่ออิฐฉาบปูน มีช่องระบายอากาศตอนบน ครั้งที่ 2 ประมาณปี พ.ศ. 2564 ต่อเติมทางด้านทิศใต้ซึ่งเป็นด้านหน้าเรือน เป็นชายคาให้แก่พื้นที่พักผ่อนใต้ถุน พร้อมเปลี่ยนวัสดุผนังหนึ่งทางด้านทิศตะวันตก จากเดิมเป็นผนังไม้ตีเกล็ดทางนอน ปิดทับด้วยแผ่นเมทัลชีท

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่ 2 ระดับ

ชั้นบน : ผนังโครงสร้างไม้ตีนอน ผนังทึบใต้ตีเกล็ดทางตั้งช่วงบนและตี เกล็ดแนวนอนช่วงล่าง พื้นไม้แบ่งระดับชานและพื้นที่ในบ้าน

ชั้นล่าง : ผนังก่ออิฐฉาบปูน มีช่องระบายอากาศช่วงบน พื้นซีเมนต์ขัดมันไม้แบ่งระดับ

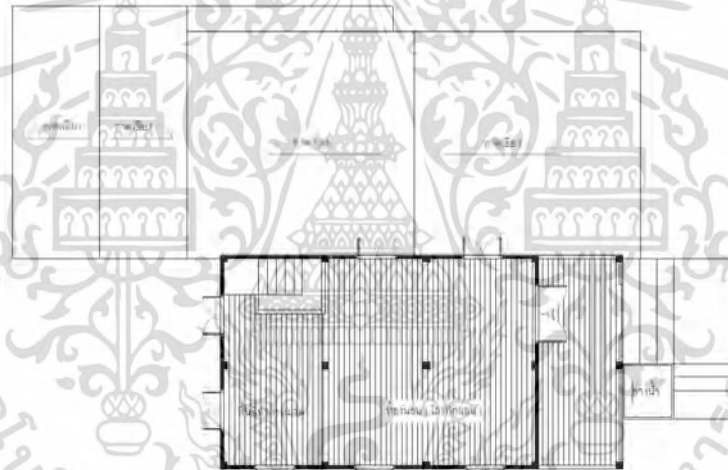
ภาพที่ 4.4 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 1 V6H1

บริเวณโดยรอบ : มีพื้นที่โดยรอบทางด้านทิศตะวันออก เป็นและทิศใต้ที่เป็นทางสัญจร ไปยังเรือนใกล้เคียง ในอดีตมีอาชีพรับจ้างและทำนา มีขี้ข้าวอยู่ใกล้เคียงกับเรือนพักอาศัยหลัก ตั้งอยู่ในทิศตะวันออกของตัวเรือน ปัจจุบัน กลายเป็นที่เก็บของใช้เก่าภายในเรือน

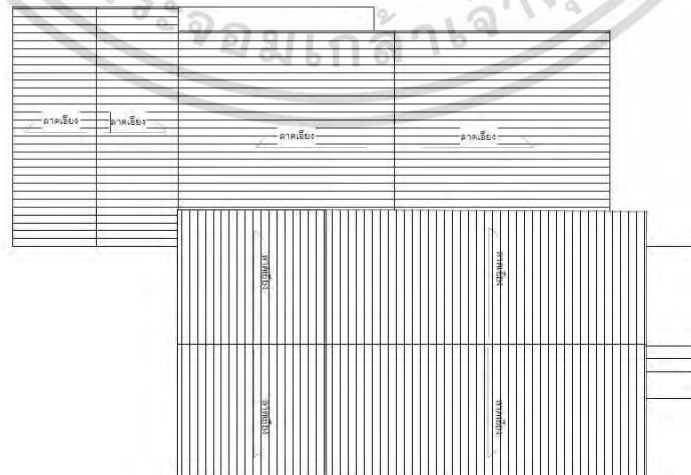
แผนผังอาคารเรือน ประกอบด้วย เดิมเป็นอาคารเรือนไม้ยกใต้ถุนสูงประมาณ 2.3 เมตร ต่อมาต่อเติมเรือนบริเวณใต้ถุนชั้นล่างปรับเป็นที่ใช้สอยภายในเรือน เปิดทางเข้าใต้ถุนโล่งเป็นพื้นที่โล่งด้านหน้าทิศใต้ ชั้นล่างใช้เป็นพื้นที่พักผ่อน ตอนกลางวัน พื้นที่ทำครัวด้านหลัง และชั้นบนมีชานแบ่งระดับพื้น ทางทิศตะวันออก เป็นพื้นที่สำหรับห้องนอนพื้นที่สำหรับทำละหมาด

ภาพที่ 4.5 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนบ้านสระบัว หลังที่ 1 V6H1

ภาพที่ 4.6 ผังเรือนชั้นบน เรือนบ้านสระบัว หลังที่ 1 V6H1

ภาพที่ 4.7 ผนังหลังคา เรือนบ้านสระบัว หลังที่ 1 V6H1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือนหลังที่ 2 บ้านเลขที่ 81/9 หมู่ 6 บ้านสระบัว ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
[V6H2] อายุเรือน : 29 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนไม้ต่อเติมด้วยคอนกรีต
 เจ้าของเรือน : นายสมพล ต่วนมิหน่า อายุ : 56 ปี อาชีพ : รับจ้าง/ทำสวน

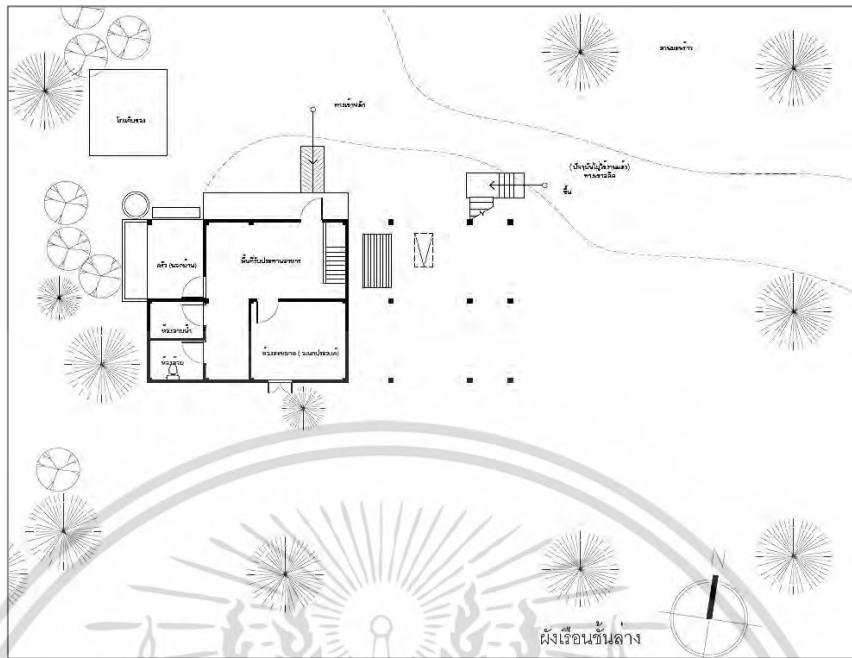
ภาพที่ 4.8 เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 2 V6H2

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย ตัวเรือนมีกรยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.60-1.80 ม. ภายหลังมีการต่อเติมเรือนด้านหลังทิศตะวันตกเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนด้านล่าง เพื่อเป็นพื้นที่ครัวและพื้นที่พักผ่อนตอนกลางวัน วางเรือนตามตะวันตก-ตะวันออก ทางสัญจรหลักจะอยู่ที่ทิศด้านตะวันออก รูปแบบหลังคาเป็นทรงจั่ว โครงสร้างหลักเป็นไม้เนื้อแข็ง โครงสร้างเสาใช้ไม้สี่เหลี่ยมบนเสาคสล.สำเร็จรูป มีการต่อเติมครั้งแรก ส่วนหลังบ้านประมาณปี พ.ศ.2552 โดยการสร้างเป็นครัวและห้องน้ำแบบติดพื้นระดับสูงจากดินเดิม 0.40 ม. ทางด้านทิศตะวันตกของเรือน ก่อด้วยผนังก่ออิฐฉาบปูน มีช่องระบายอากาศตอนบน

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่

ผนังเรือนมีทั้งโครงสร้างไม้ชั้นบน และโครงสร้างคสล. ชั้นล่าง

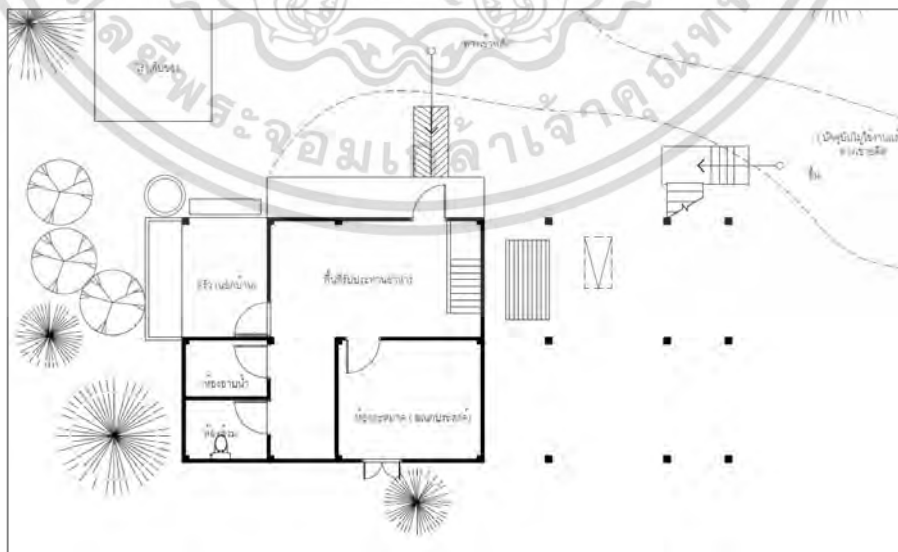
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.9 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 2 V6H2

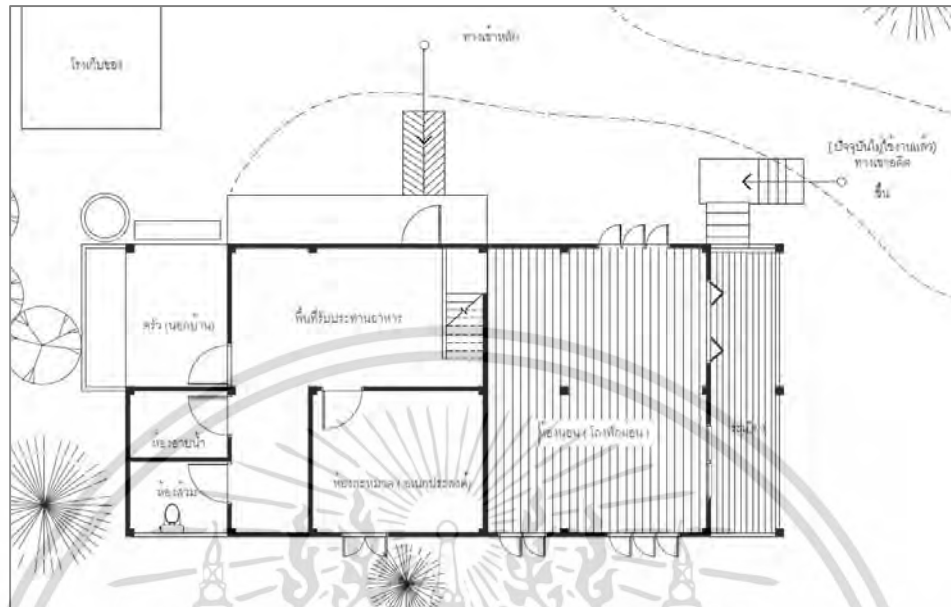
บริเวณโดยรอบ : เป็นเรือนพักอาศัยที่มีลานทรายโล่งกว้าง ล้อมรอบด้วยสวนมะพร้าว ด้านหน้าทิศตะวันออก มีโรงเก็บของใกล้บริเวณครัว ใช้เก็บวัสดุทำสวนหรือของใช้เก่า

แผนผังอาคารเรือน ประกอบด้วย เดิมเป็นอาคารเรือนไม้ยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.60-1.80 เมตร มีบันไดทางเข้าหลักที่ชานด้านทิศตะวันออก (ด้านหน้า) ด้านล่างใต้ถุนเป็นลานทรายโล่ง ปัจจุบันหลังจากต่อเติมชั้นล่างฝั่งด้านทิศตะวันตก (ด้านหลัง) ซึ่งเป็นพื้นที่พักผ่อน 1 ห้อง ใช้งานตอนกลางวันและเป็นพื้นที่สำหรับการละหมาด ติดกับพื้นที่ห้องน้ำทิศตะวันตก แยกห้องน้ำและห้องส้วม ซึ่งวางทิศทางของโถส้วมไปตามทิศเหนือ-ใต้ (หลีกเลี่ยงการหันไปทางทิศตะวันตก) ส่วนพื้นที่ครัวอยู่ภายนอกเปิดโล่ง ไม่มีผนังกั้น

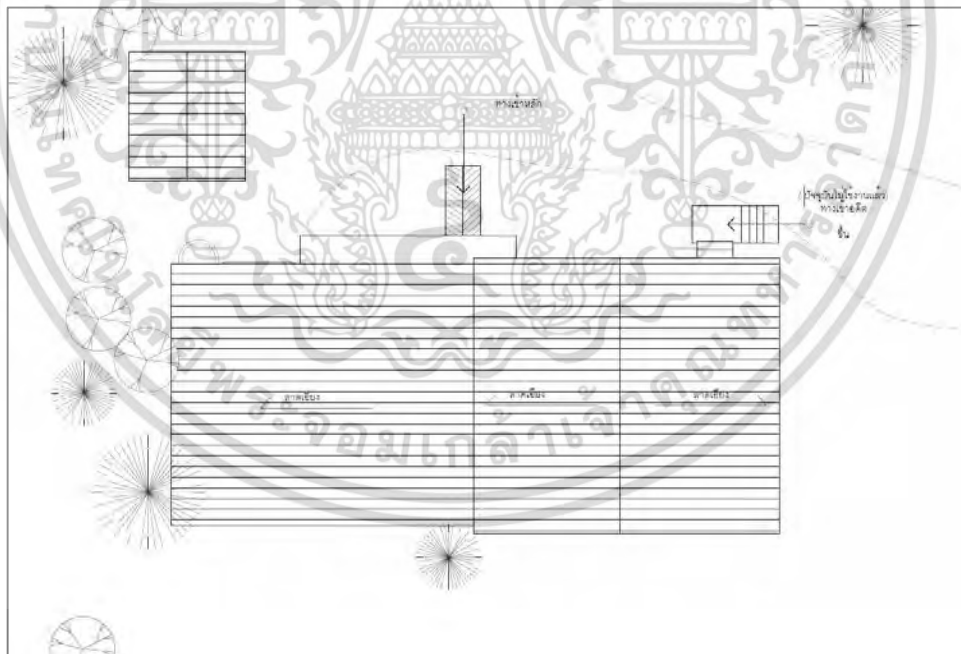

ภาพที่ 4.10 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 2 V6H2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.11 ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 2 V6H2

ภาพที่ 4.12 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 2 V6H2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือนหลังที่ 3 บ้านเลขที่ 83/3 หมู่ 6 บ้านสระบัว ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
[V6H3] อายุเรือน : 34 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนไม้ต่อเติมด้วยคอนกรีต
 เจ้าของเรือน : นางบี๊ จงกลลาบาน อายุ : 59 ปี อาชีพ : เกษตรกร

ภาพที่ 4.12 เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 3 V6H3

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.80 -2.00 ม. ภายหลังมีการต่อเติมเรือนด้านหลังทิศตะวันตกเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนด้านล่าง เพื่อเป็นพื้นที่ครัวและพื้นที่ห้องน้ำแบบติดพื้นระดับสูงจากดินเดิม 0.30 ม. ทางด้านทิศตะวันตกของเรือน ก่อด้วยผนังก่ออิฐฉาบปูน มีช่องระบายอากาศตอนบน วางเรือนตามตะวันตก-ตะวันออก อดีตทางสัญจรหลักจะอยู่ที่ทิศด้านตะวันออก ปัจจุบันมีถนนคอนกรีตตัดเข้าทางทิศใต้ รูปแบบหลังคาเป็นทรงจั่ว โครงสร้างหลักเป็นไม้เนื้อแข็ง โครงสร้างเสาใช้ไม้สี่เหลี่ยมบนเสาคสล.สำเร็จรูป

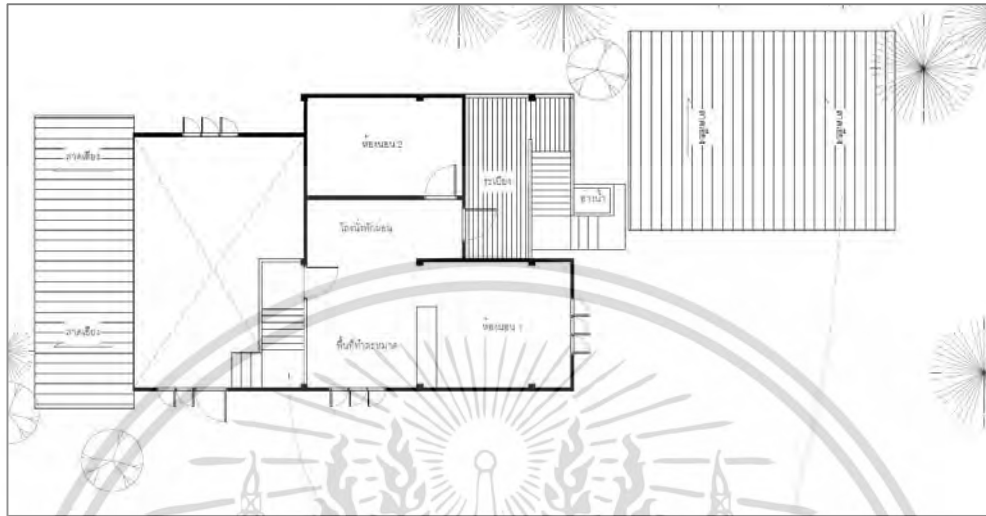
วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่ 2 ระดับ

ชั้นบน : ผนังโครงสร้างไม้ตีเกล็ดทางตั้ง ฝ้าไม้ระดับเดียวกัน

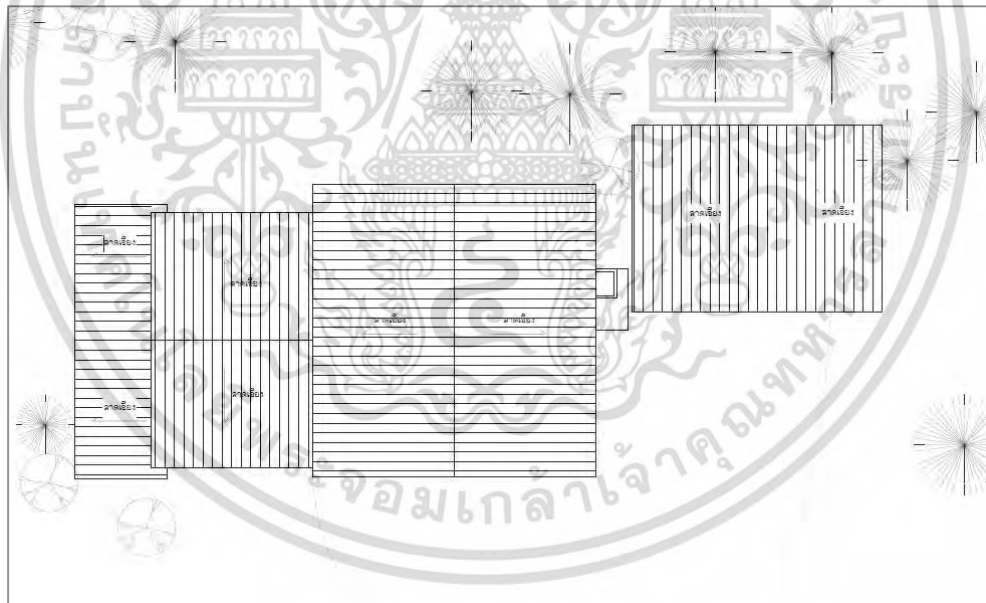
ชั้นล่าง : ผนังก่ออิฐฉาบปูน มีช่องระบายอากาศช่วงบน ฝ้าซีเมนต์ขัดมันไม้แบ่งระดับ ผนังครัวเป็นโครงไม้ตีแนวทแยงซ้อนทับกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.15 แผนผังเรือนชั้นบนเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 3 V6H3

ภาพที่ 4.16 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 3 V6H3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือนหลังที่ 4 บ้านเลขที่ 83/2 หมู่ 6 บ้านสระบัว ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 [V6H4] อายุเรือน : 37 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนไม้พื้นดินแบบดั้งเดิม
 เจ้าของเรือน : นางวาสนา ยีดาหมาน อายุ : 33 ปี อาชีพ : ค้าขาย

ภาพที่ 4.16 เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 4 V6H4

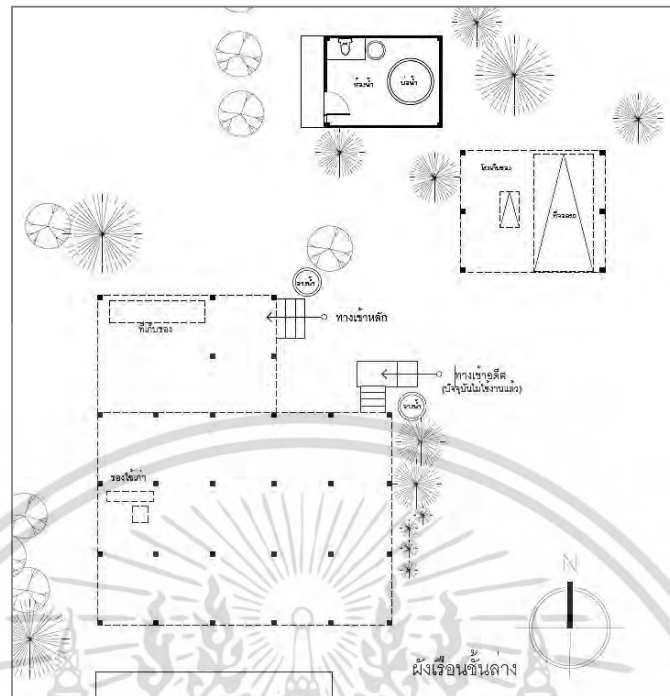
ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 0.80-1.00 ม. ตัวเรือนหันหน้าไปทางทิศตะวันออก อดีตทางสัญจรหลักจะอยู่ที่ค้ำด้านตะวันออก ปัจจุบันมีถนนคอนกรีตตัดเข้าทางทิศใต้ รูปแบบหลังคาเป็นทรงจั่ว ในช่วงปี พ.ศ.2558 มีการต่อเติมเรือนด้านหลังทิศเหนือของเรือน เป็นผนังไม้แบบเดิม เพื่อเป็นพื้นที่ครัวพื้นที่ซักล้าง และมีการสร้างห้องน้ำในทิศเหนือโดยห่างจากตัวเรือนประมาณ 5-6 เมตร ก่อด้วยผนังก่ออิฐฉาบปูน มีช่องระบายอากาศตอนบน วางเรือนตามตะวันตก-ตะวันออก การวางส้วมหันไปทางทิศเหนือใต้ โครงสร้างหลักเป็นไม้เนื้อแข็ง โครงสร้างเสาใช้ไม้สี่เหลี่ยมบนเสาคสล.สำเร็จรูป

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่

ผนังโครงสร้างไม้ตีเกล็ดทางตั้งตอนบนและตีเกล็ดทางนอนตอนล่าง

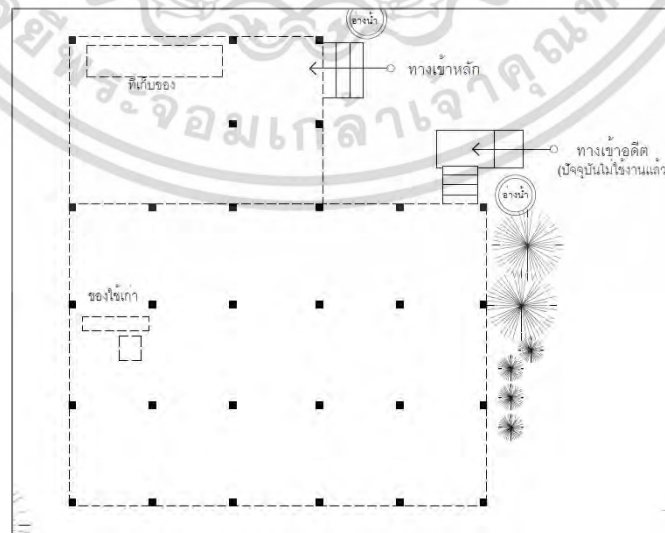
พื้นไม้แปงระดับครัวและเรือนไม้เดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

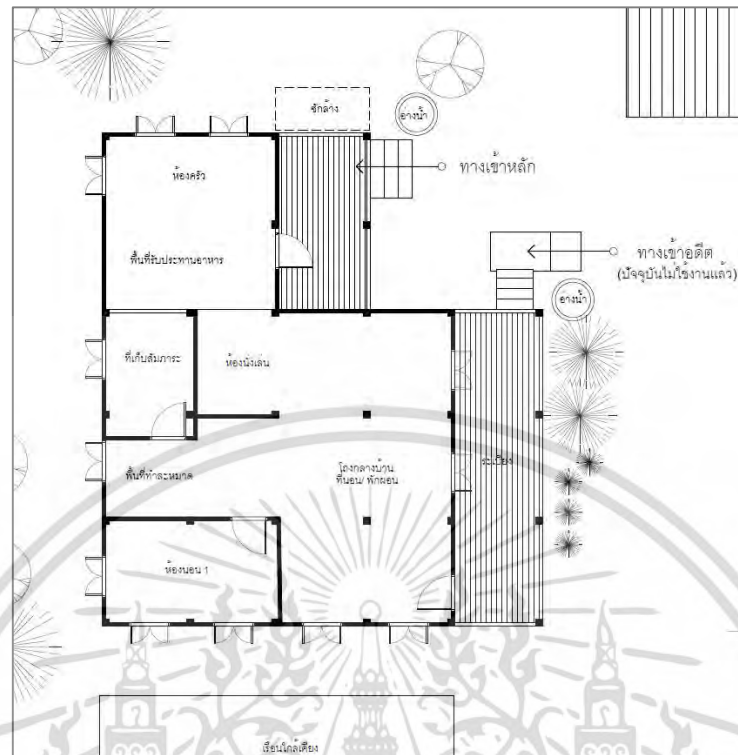
ภาพที่ 4.17 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 4 V6H4

บริเวณโดยรอบ พื้นที่โดยรอบของเรือนด้านทิศใต้ติดกับเรือนใกล้เคียง บริเวณทิศตะวันออก(หน้าบ้าน เป็นลานทรายกว้าง ด้านข้างทิศเหนือมีห้องน้ำที่แยกจากเรือนพักอาศัย แผนผังอาคารเรือน ประกอบด้วย เดิมเป็นอาคารเรือนไม้ยกใต้ถุนสูงประมาณ 0.80-1.00 เมตร ทางเข้าหลักอยู่ทางทิศตะวันออก ในอดีตใช้บันไดทางเข้าหลักที่ติดกับชานด้านบนที่เป็นที่พักผ่อน ในปัจจุบัน เข้าเรือนบริเวณที่ติดกับชานด้านข้างทิศเหนือ เป็นบริเวณครัวและซักล้าง โดยลดระดับพื้นจากเรือนหลัก ยกสูงประมาณ 0.80 เมตร โดยพื้นที่เรือนหลักจะใช้เป็นที่พักผ่อน มีห้องนอนทางทิศตะวันตก และพื้นที่ทำละหมาด บริเวณโถงหน้าห้องนอนและห้องเก็บสัมภาระ พื้นที่ประมาณ 12.00 ตร.ม.

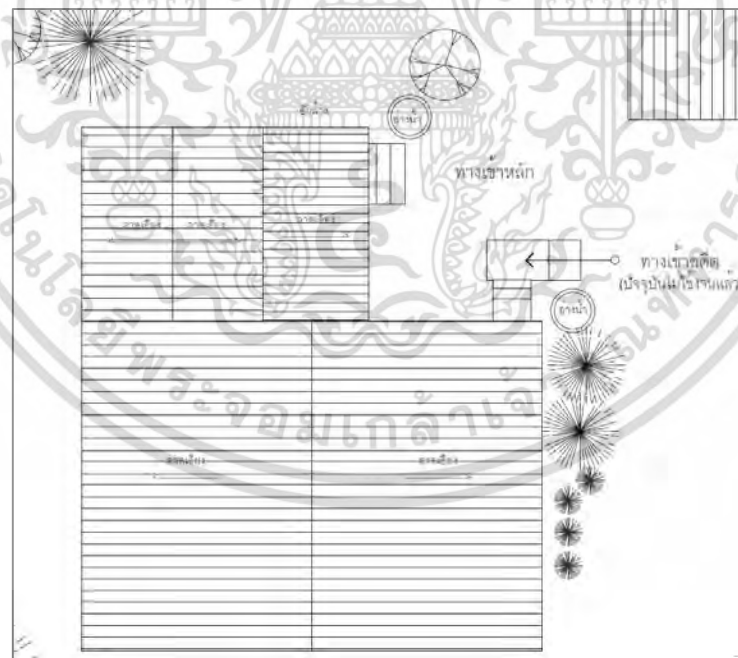

ภาพที่ 4.18 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 4 V6H4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.19 ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 4 V6H4

ภาพที่ 4.20 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 4 V6H4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือนหลังที่ 5 บ้านเลขที่ 83/1 หมู่ 6 บ้านสระบัว ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 [V6H5] อายุเรือน : 35 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนไม้พื้นดินแบบดั้งเดิม
 เจ้าของเรือน : นางหรีะ โต๊ะฮีส้อ อายุ : 66 ปี อาชีพ : ค้าขาย

ภาพที่ 4.21 เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 5 V6H5

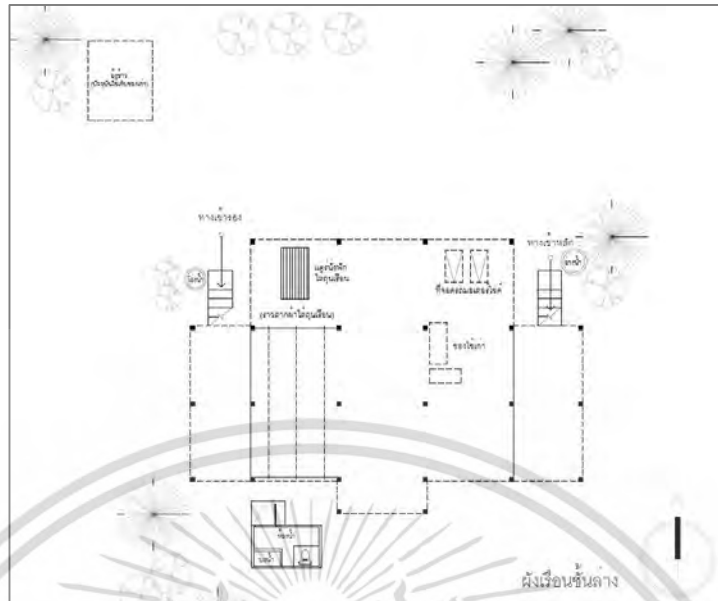
ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 2.00-2.20 ม. ตัวเรือนหันหน้าไปทางทิศตะวันออก อดิศทางสัญจรหลักจะอยู่ที่คด้านตะวันออก ปัจจุบันมีถนนคอนกรีตตัดเข้าทางทิศใต้ รูปแบบหลังคาเป็นทรงจั่ว 2 ระดับ ด้านหลังทิศตะวันตกของเรือน เป็นชานเปิดโล่ง เพื่อเป็นพื้นที่ครัวพื้นที่ซักล้าง และมีการสร้างห้องน้ำภายหลังทิศใต้ โดยห่างจากตัวเรือนประมาณ 1.00-1.50 เมตร ก่อด้วยผนังก่ออิฐฉาบปูน มีช่องระบายอากาศตอนบน การวางส้วมหันไปทางทิศเหนือใต้ โครงสร้างหลักของเรือนเป็นไม้เนื้อแข็ง โครงสร้างเสาใช้ไม้สี่เหลี่ยมบนเสาคลสสำเร็จรูป

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่

ผนังโครงสร้างไม้ตีเกล็ดทางตั้งตอนบนและตีเกล็ดทางนอนตอนล่าง

พื้นไม้แบ่งระดับครัวด้านหลัง และชานด้านหน้าทางเข้าเรือน

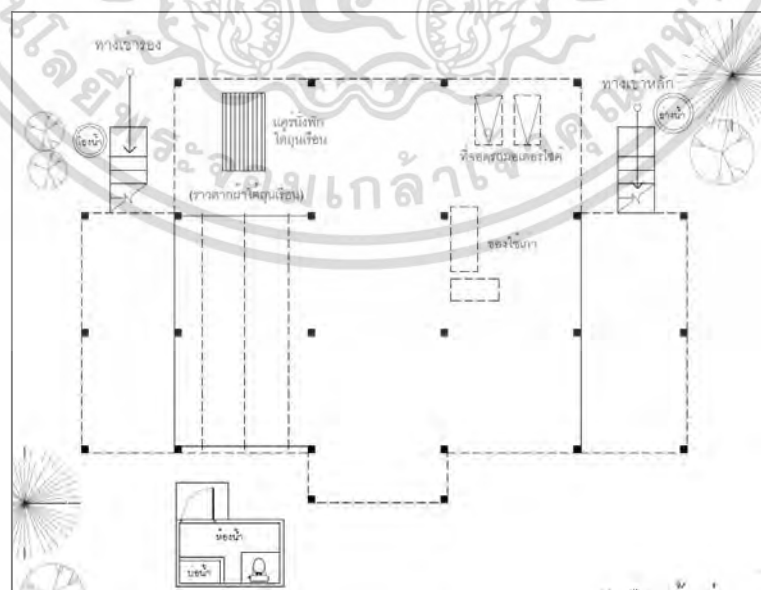
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.22 ผังบริเวณ เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 5 V6H5

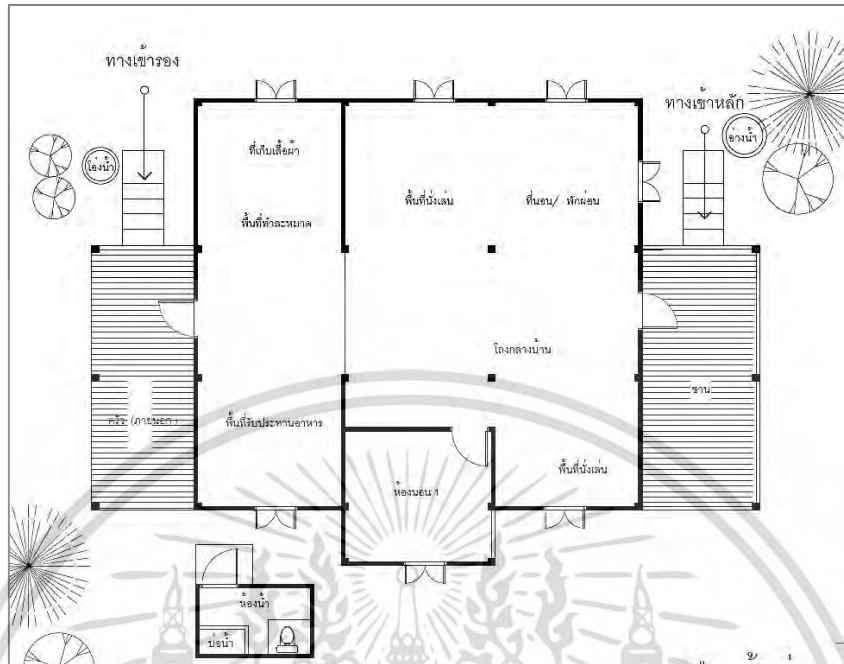
บริเวณโดยรอบ : พื้นที่โดยรอบเป็นลานหญ้าเตียน มีทางเดินลานทรายด้านทิศตะวันออก (ด้านหน้าเรือน) ในอดีตทิศใต้เป็นพื้นที่ป่าต้นไม้ ไม่มีถนนตัดเข้าหมู่บ้าน จึงวางทิศทางห้องน้ำไว้ในทางทิศใต้ แต่ปัจจุบันทางเข้าเรือนเข้าจากทิศใต้ทำให้เห็นส่วนห้องน้ำชัดเจน

แผนผังอาคารเรือน ประกอบด้วย เดิมเป็นอาคารเรือนไม้ยกใต้ถุนสูงประมาณ 2.00-2.20 เมตร ใต้ถุนชั้นล่างเป็นพื้นที่สำหรับเก็บของ และจอดรถมอเตอร์ไซด์ โดยทางเข้าเรือนทางหลักทางด้านทิศตะวันออก พื้นที่ชานด้านหน้า เป็นพื้นที่นั่งพักผ่อน ตอนกลางวัน แบ่งระดับกันพื้นที่ในตัวเรือน ที่เปิดโล่งใช้เป็นพื้นที่พักผ่อนและที่นอน มีห้องนอน 1 ห้องทางด้านทิศใต้ ด้านหลังเรือน ลดระดับลงเป็นพื้นที่ของพื้นที่รับประทานอาหารกับครัวด้านหลัง และเชื่อมต่อกับพื้นที่ละหมาดในทิศตะวันตก

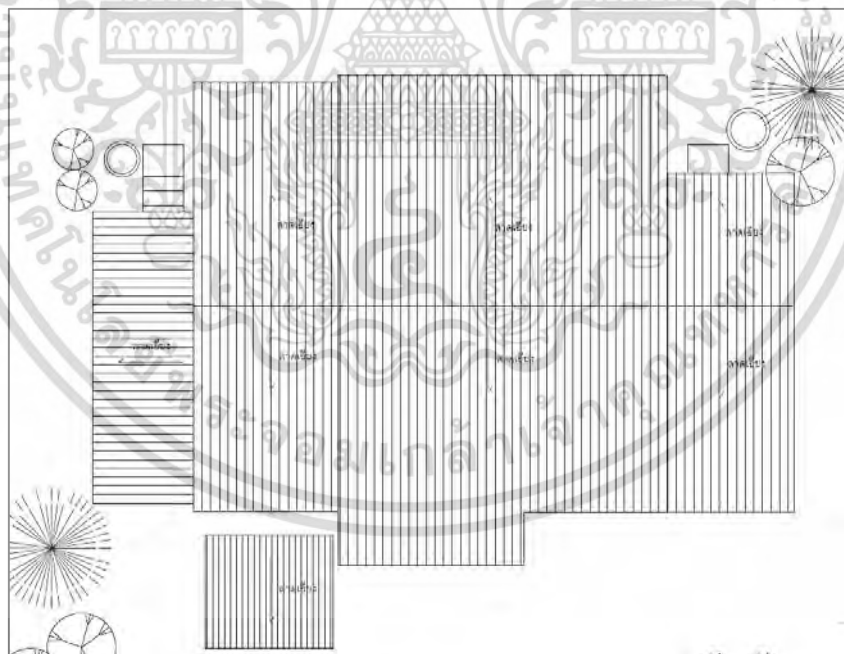

ภาพที่ 4.23 ผังเรือนชั้นล่างเรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 5 V6H5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.24 แผนผังชั้นบน เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 5 V6H5

ภาพที่ 4.25 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านสระบัว หลังที่ 5 V6H5

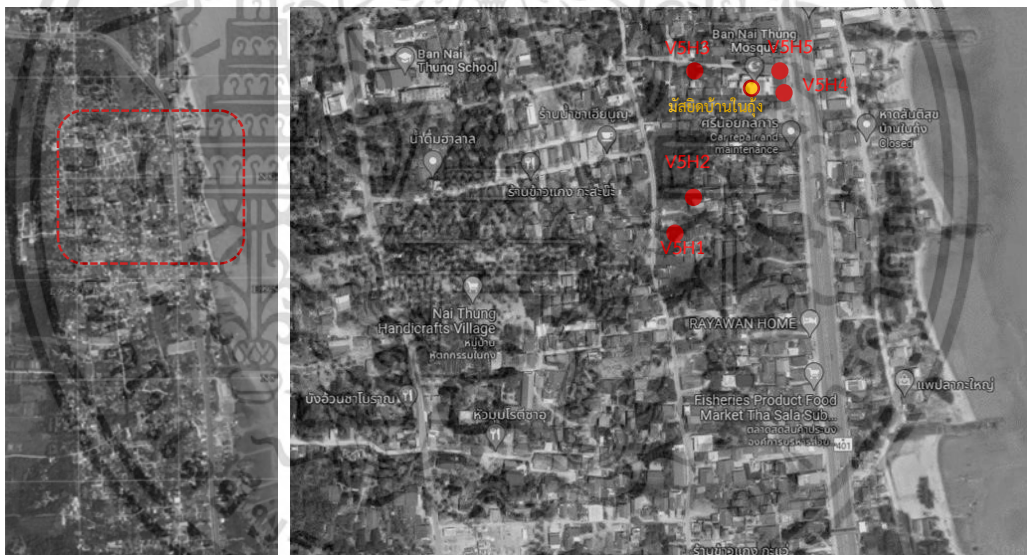
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 เรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิม ตำบลท่าศาลา ชุมชนบ้านในถ้ำ

4.2.1. ลักษณะชุมชน

พื้นที่ของชุมชนบ้านในถ้ำจะอยู่ระหว่างชุมชนบ้านสระบัวและชุมชนบ้านบางโป๊ะ โดยคนในชุมชนส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ประกอบอาชีพประมง แปรรูปอาหารทะเล / สัตว์น้ำ และอาชีพค้าขาย ปัจจุบันมีเรือประมงประมาณ 200 ลำ โดยพื้นที่บ้านในถ้ำ จะมีเรือนพักอาศัยที่กระจุกตัวกว่าบ้านสระบัว ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการตั้งถิ่นฐานในยุคแรกจากคำบอกเล่าของผู้อาวุโส เริ่มจากชายฝั่งทะเลทางทิศตะวันออก และ ขยายมายังฝั่งทิศตะวันตกซึ่งพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มต่ำกว่าถนนสายจรหลัก เรือนพักอาศัยยุคแรกๆจะอยู่ถัดเข้าจากถนนห่างประมาณ 1-2 กิโลเมตร จนกระทั่งปัจจุบันมีการขยายตัวของครัวเรือนไปตามถนนและมีอาชีพส่วนใหญ่คือแพปลาประมง การทำวนประมง และการแปรรูปสินค้าจากเรือประมง โดยมีสยิดหลักที่มุสลิมบ้านในถ้ำใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนาก็คือ มัสยิดมัสยิดชาฎิอุลอามาน ที่ตั้งอยู่ใกล้กับถนนหลัก ฝั่งทิศตะวันตกของชุมชน

4.2.2. เรือนพักอาศัยกรณีศึกษา

ภาพที่ 4.26 ภาพแสดง พื้นที่สำรวจกลุ่มตัวอย่างเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านในถ้ำ ตำบลท่าศาลา จำนวน 5 หลัง

- รายละเอียดบ้านที่เลือกเป็นกรณีศึกษาจากการสำรวจ

เรือนหลังที่ 1 บ้านเลขที่ 58 หมู่ 5 บ้านในถ้ำ ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
[V5H1] อายุเรือน : 42 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนไม้ต่อเติมด้วยคอนกรีต
 เจ้าของเรือน : นายเฉด ปัจจัยสุข อายุ : 71 ปี

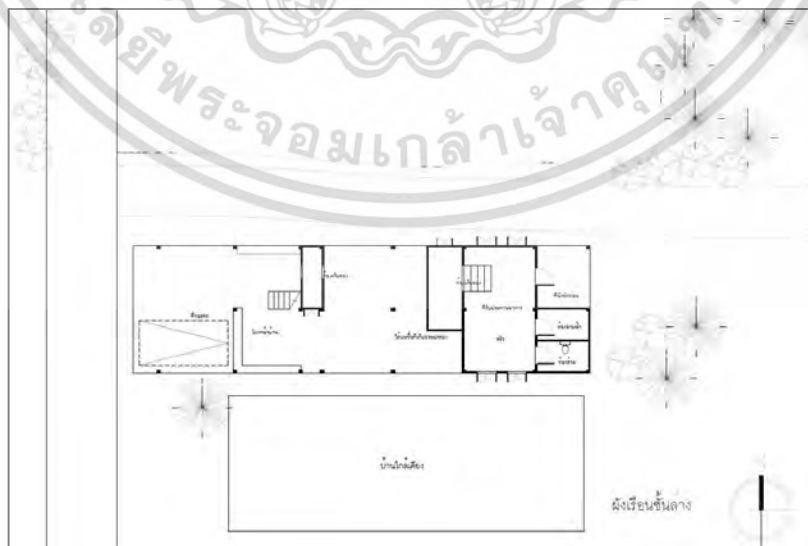
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.27 เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 1 V5H1

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย ตัวเรือนไม้เดิมมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.50-1.60 ม. พื้นด้านล่างเป็นพื้นคอนกรีตขัดหยาบ ตัวเรือนวางตามแนวทิศตะวันออกเฉียงตกและมีการต่อเติมเรือนประมาณ ปี พ.ศ. 2548 ก่อด้วยผนังก่ออิฐฉาบปูน เพิ่มเติมส่วนด้านทิศตะวันตก มีช่องระบายอากาศตอนบน ของห้องน้ำ-ห้องส้วม การวางส้วมหันไปทางทิศเหนือ-ใต้ โครงสร้างหลักของเรือนเป็นไม้เนื้อแข็ง โครงสร้างเสาใช้ไม้สี่เหลี่ยมบนเสาคสล.สำเร็จรูป

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคาด้วยหลังคาลอนคู่ ยื่นชายคาคลุมระเบียงในทิศเหนือ ผนังเรือนเดิมเป็นโครงสร้างไม้ชั้นบนตีเกล็ดทางนอนช่วงล่างและตีเกล็ดทางตั้งช่วงบน และโครงสร้างคสล. ชั้นล่างที่เป็นส่วนต่อเติม

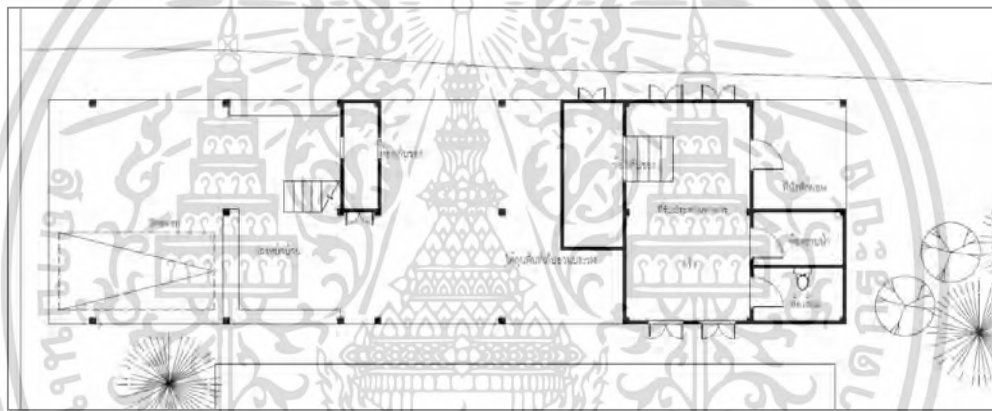

ภาพที่ 4.28 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 1 V5H1

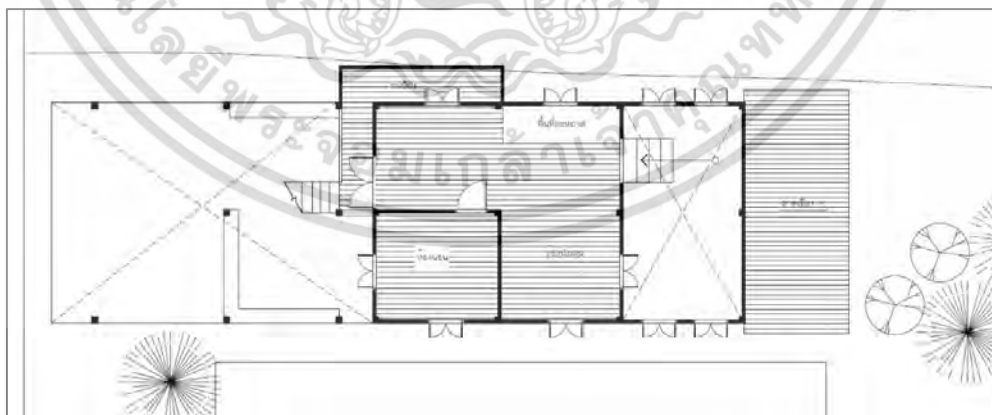
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณโดยรอบ : ในทิศใต้ติดกับเรือนโกล่เคียงเป็นเรือนสมัยใหม่สร้างด้วยคอนกรีต ประมาณปี พ.ศ. 2555 ด้านทิศเหนือเป็นพื้นที่ราบลุ่มบริเวณกว้าง ด้านทิศตะวันออกเป็นเส้นทางสัญจรหลัก

แผนผังอาคารเรือน เดิมเป็นอาคารเรือนไม้ยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.50-1.60 ม. ในอดีตทางเข้าเรือนเข้าทางด้านทิศตะวันตก ปัจจุบันเปลี่ยนไปทางทิศตะวันออกเนื่องจากการตัดถนนสัญจรทางทิศตะวันออก รูปแบบหลังคาเป็นทรงจั่ว 2 ระดับ ด้านหน้าเรือนเป็นโถงที่จอดรถ และ ซานสำหรับนั่งพักผ่อนหน้าเรือน มีบันไดทางเข้าเรือน เชื่อมต่อติดกับพื้นที่โถงกว้าง มีห้องนอนอยู่ทิศตะวันตก ด้านหลังของเรือนเป็นพื้นที่ครัวและรับประทานอาหาร ติดกับห้องน้ำที่แยก ห้องน้ำและห้องส้วม โดยทิศทางหันไปในทางทิศใต้-เหนือ พื้นที่โถงทางเข้าเป็นพื้นที่นั่งพักผ่อนในปัจจุบันเพราะมีร่มตลอดทั้งวัน

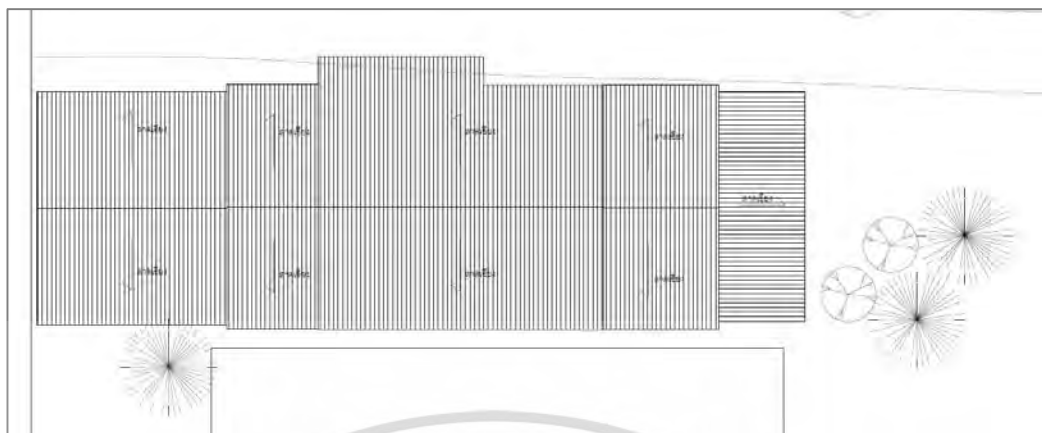

ภาพที่ 4.29 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 1 V5H1

ภาพที่ 4.30 ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 1 V5H1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.31 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 1 V5H1

เรือนหลังที่ 2 บ้านเลขที่ 139 หมู่ 5 บ้านในถ้ำ ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 [V5H2] อายุเรือน : 38 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนไม้ต่อเติมด้วยคอนกรีต
 เจ้าของเรือน : นายอุเส็ง ดาโอะ อายุ : 84 ปี อาชีพ : เกษตรกร

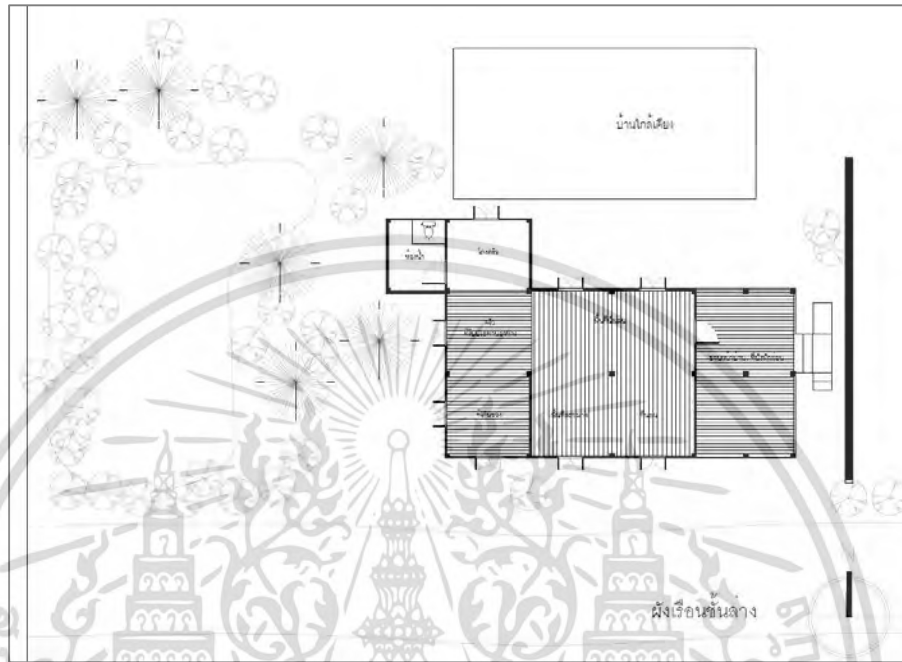
ภาพที่ 4.32 เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 2 V5H2

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย ตัวเรือนไม้เดิมมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.80 -1.90 ม. พื้นดินด้านล่างเป็นพื้นดินสลับกับต้นหญ้าสูงประมาณ 0.60 ม. ตัวเรือนวางตามแนวทิศตะวันออกตะวันตก และมีการต่อเติมเรือน ก่อด้วยผนังก่ออิฐฉาบปูน เพิ่มเติมส่วนด้านทิศตะวันตก มีช่องระบายอากาศตอนบน ของห้องน้ำ-ห้องส้วม โครงสร้างหลักของเรือนเป็นไม้เนื้อแข็ง โครงสร้างเสาใช้ไม้สี่เหลี่ยมบนเสาคสล.สำเร็จรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่ 2 ระดับ

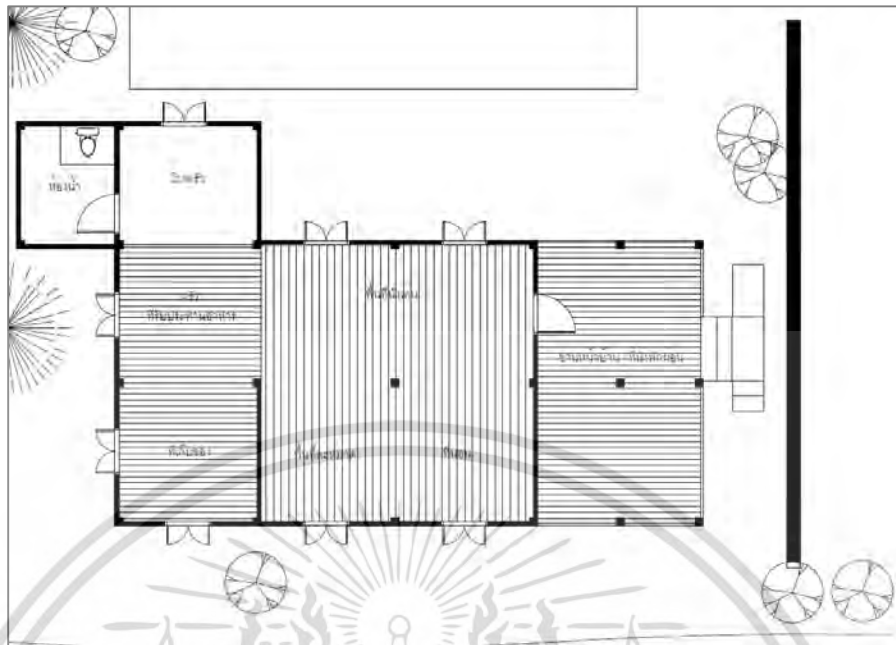
ผนังเรือนหลักเป็นโครงสร้างไม้ตีเกิดแนวนอน มีช่องระบายอากาศด้านบน และผนังส่วนครัว ช่วงเสาแรกทางทิศตะวันตก ปิดด้วยสังกะสี

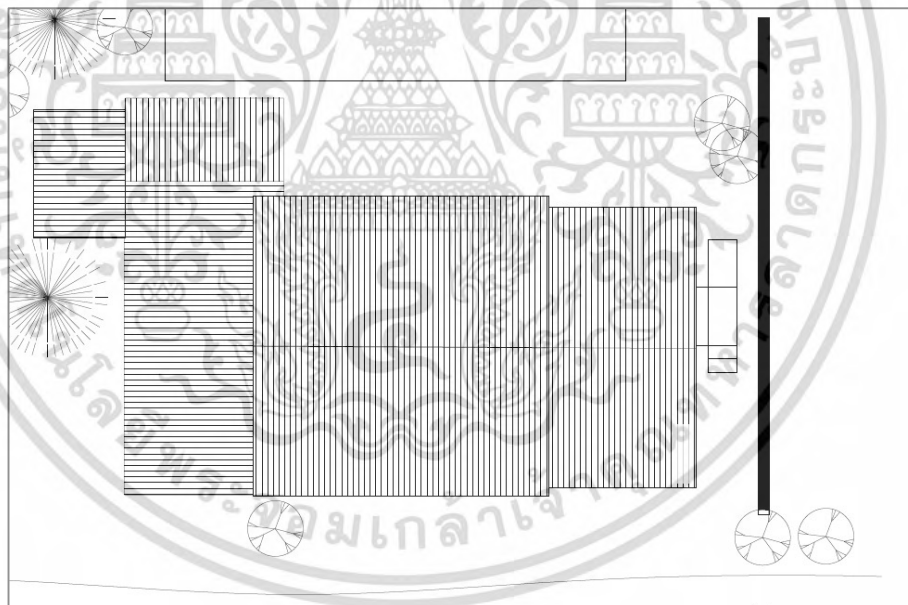
ภาพที่ 4.33 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 2 V5H2

บริเวณโดยรอบ : ไม่ค่อยมีพื้นที่โดยรอบส่วนมากเป็นอาคารเรียงชิดติดกัน ในอดีตมีอาชีพรับจ้างและทำนา มีขี้วัวอยู่ใกล้เคียงกับเรือนพักอาศัยหลัก ตั้งอยู่ในทิศตะวันออกของตัวเรือนปัจจุบัน กลายเป็นที่เก็บของใช้เก่าภายในเรือน

แผนผังอาคารเรือน ประกอบด้วย เดิมเป็นอาคารเรือนไม้ยกใต้ถุนสูงประมาณ 2.3 เมตร ต่อมาต่อเติมด้วยผนังคอนกรีตบริเวณใต้ถุนชั้นล่างปรับเป็นที่ใช้สอยภายในเรือน เปิดทางเข้าใต้ถุน โถง 1 ด้าน เป็นพื้นที่โถงด้านหน้า ชั้นล่างใช้เป็นที่พักผ่อน ตอนกลางวัน พื้นที่ทำครัวด้านหลัง และชั้นบนเป็นพื้นที่สำหรับห้องนอน

ภาพที่ 4.34 แผนผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 2 V5H2

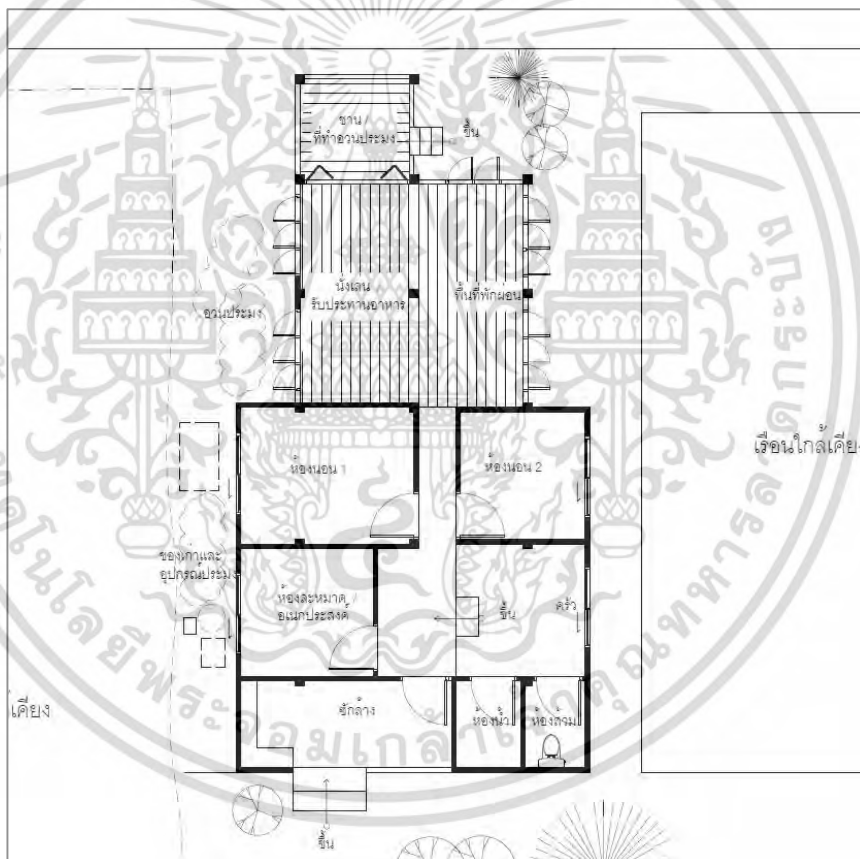
ภาพที่ 4.35 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 2 V5H2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

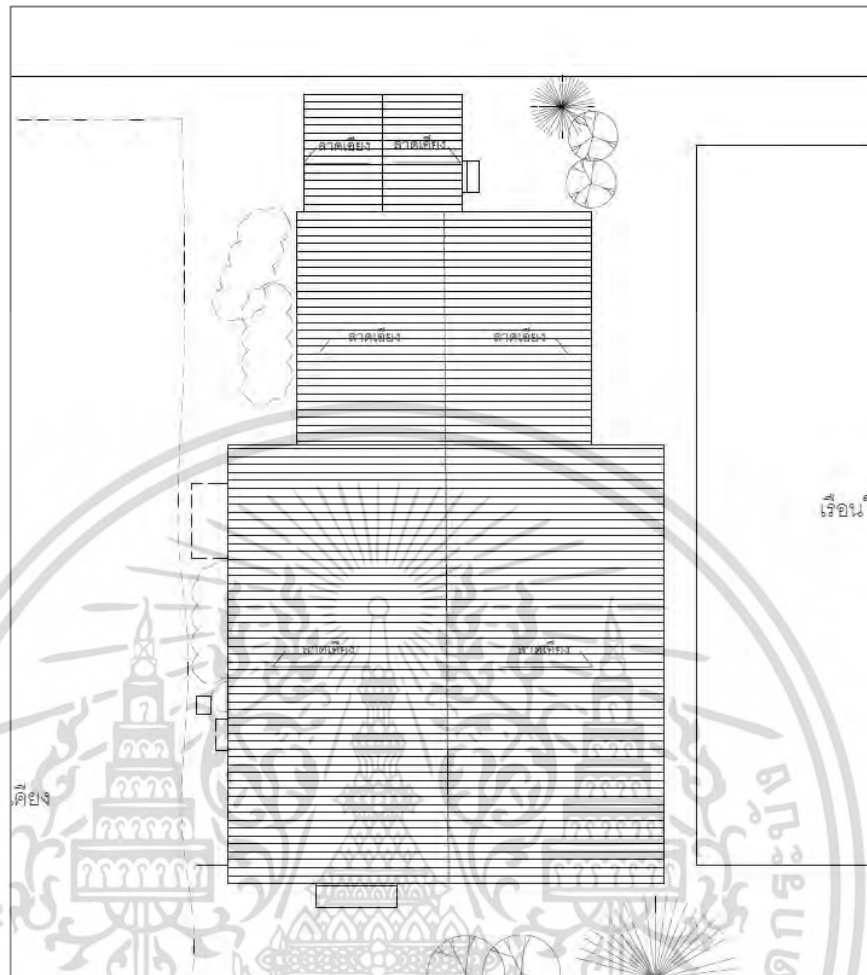
บริเวณโดยรอบ : ไม่ค่อยมีพื้นที่โดยรอบส่วนมากเป็นอาคารเรียงชิดติดกัน ค่อนข้างกระจุกตัว โดยมีพื้นที่ว่างทางทิศตะวันตก มีเส้นทางสัญจรของหมู่บ้านทางทิศเหนือ เป็นพื้นที่ราบลุ่มต่ำ น้ำท่วมบ่อยครั้ง

แผนผังอาคารเรือน ประกอบด้วย เดิมเป็นอาคารเรือนไม้ยกใต้ถุนสูงประมาณ 0.70 เมตร ด้านหน้าเรือนเป็นพื้นชาน ใช้เป็นพื้นที่พักผ่อนและทำวนประมง ติดกับพื้นที่โถงกลางในบ้านใช้สำหรับนั่งพักผ่อน / รับประทานอาหาร ต่อเติมด้วยผนังคอนกรีตยาวไปทางทิศใต้ของเรือน โดยเป็นพื้นที่ห้องนอน 2 ห้อง โดยมีโถงทางเดินตรงกลาง บริเวณด้านทิศใต้ของเรือน เป็นพื้นที่ครัวและห้องน้ำ-ห้องส้วมที่ลดระดับ ต่ำลง ติดกับพื้นที่ที่ทิศตะวันตกด้านหลังเรือนจะเป็นพื้นที่ห้องละหมาดหรือใช้เป็นห้องอเนกประสงค์ (สามารถพักผ่อนได้) ติดกับทางเข้าทางด้านหลังเรือนที่เป็นพื้นที่ซีกล่าง

ภาพที่ 4.37 แผนผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 3 V5H3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.38 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 3 V5H3

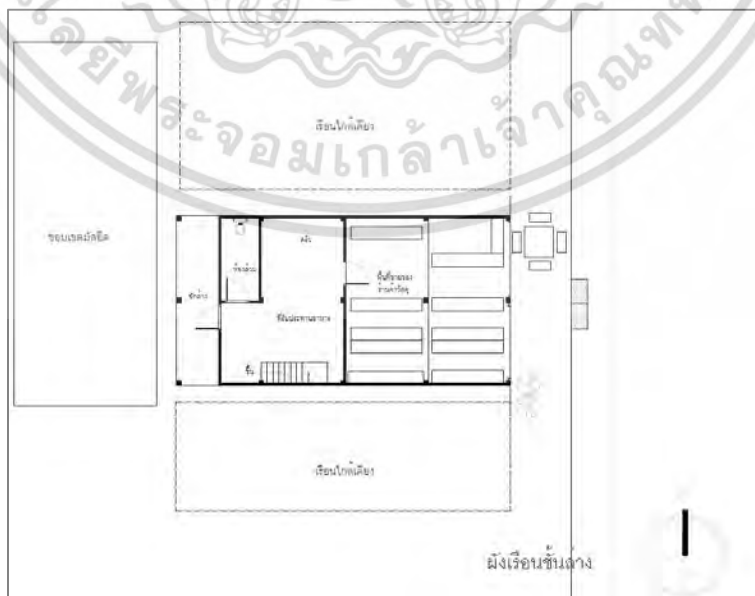
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือนหลังที่ 4 บ้านเลขที่ 18/6 หมู่ 5 บ้านในถุ้ง ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 [V5H4] อายุเรือน : 12 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนแถวคอนกรีต สมัยใหม่
 เจ้าของเรือน : นางจันทนา โต๊ะเตบ อายุ : 50 ปี อาชีพ : ค้าขาย

ภาพที่ 4.39 เรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 4 V5H4

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย-ค้าขาย ตัวเรือนเป็นเรือนแถว 2 ชั้น โครงสร้างก่ออิฐฉาบปูน ตั้งอยู่ในพื้นที่ติดถนนสายหลักฝั่งทิศตะวันตก ด้านล่างส่วนหน้า ใช้เป็นที่ค้าขาย ร้านค้าขนาดเล็ก เกี่ยวกับวัสดุและไฟฟ้า-ประปาส่วนชั้นบนเป็นที่พักอาศัย ตัวเรือนวางในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก
 วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคา ลอนคู่ ผนังเรือนชั้นบนเป็นผนังไม้เทียม และโครงสร้างคสล. ชั้นล่าง มีช่องระบายอากาศตอนบน ผนังด้านข้างใช้เป็นผนังก่ออิฐบล็อกแก้วโปร่งแสง ตอนบน

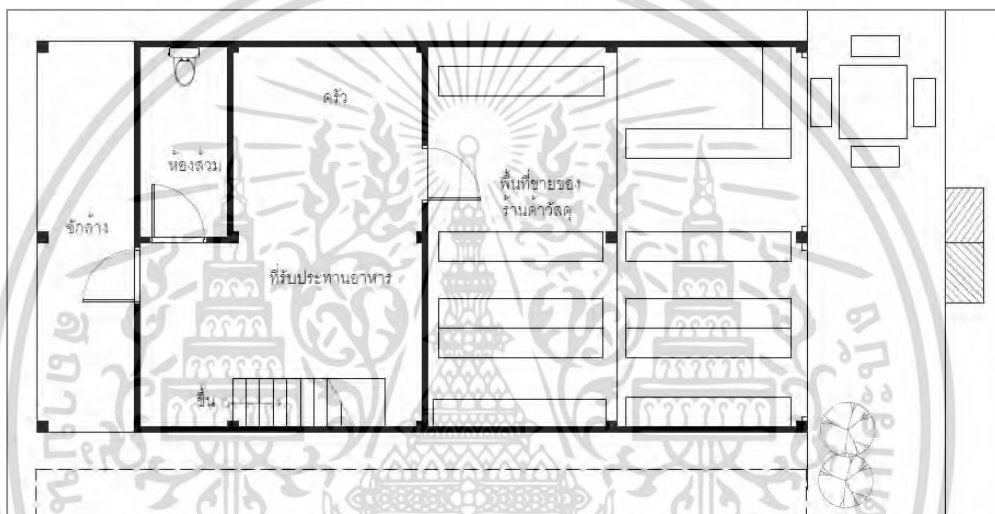

ภาพที่ 4.40 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 4 V5H4

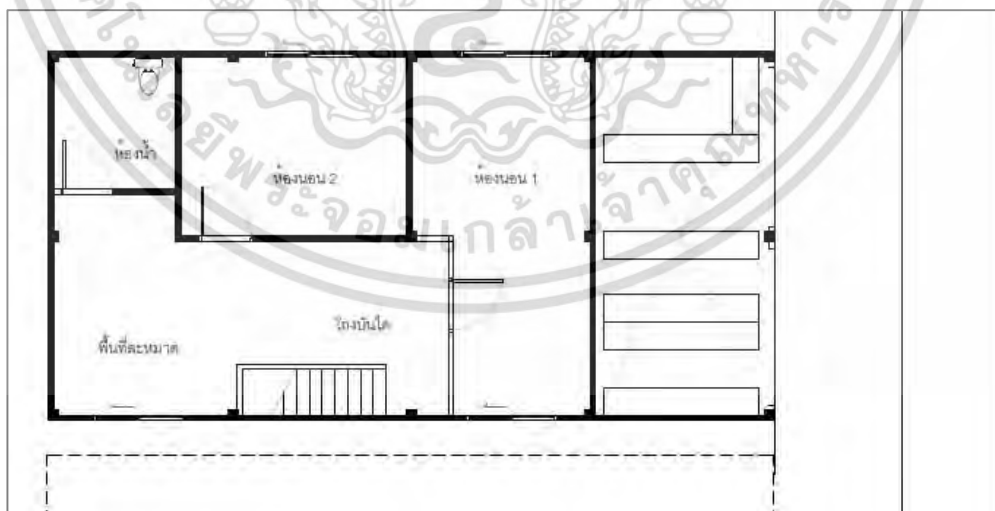
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิใช่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณโดยรอบ : ไม่ค่อยมีพื้นที่โดยรอบส่วนมากเป็นอาคารเรียงชิดติดกัน ด้านหลังทิศตะวันตกมีขอบเขตติดกับมัสยิดบ้านในถ้ำ มีเพียงช่องว่างสำหรับเดินเข้าไปยังหลังท้ายเรือน ส่วนด้านหน้าติดกับทางเดินฟุตบอลและถนนหลัก

แผนผังอาคารเรือน ประกอบด้วย ด้านหน้าเรือนใช้บานประตูม้วนเพื่อเปิดช่องเปิดที่เติมพื้นที่ เรือนชั้นล่างด้านหน้าเป็นพื้นที่สำหรับค้าขาย 36 ตร.ม. เชื่อมติดพื้นที่ใช้สอยส่วนตัวชั้นล่าง ด้านหลังด้วยส่วนครัว และห้องน้ำบริเวณทิศตะวันตก โดยยกระดับสูงจากพื้นที่ค้าขาย 0.40 ม. ในด้านทิศใต้ของเรือน มีบันไดเชื่อมต่อชั้นบน ซึ่งชั้นบนเป็นพื้นที่ห้องนอน 2 ห้องทางด้านทิศเหนือ 1 ห้องน้ำทางทิศตะวันตก และ โถงบันไดที่ใช้เป็นพื้นที่พักผ่อนหรือเป็นพื้นที่ทำละหมาดทางทิศตะวันตก

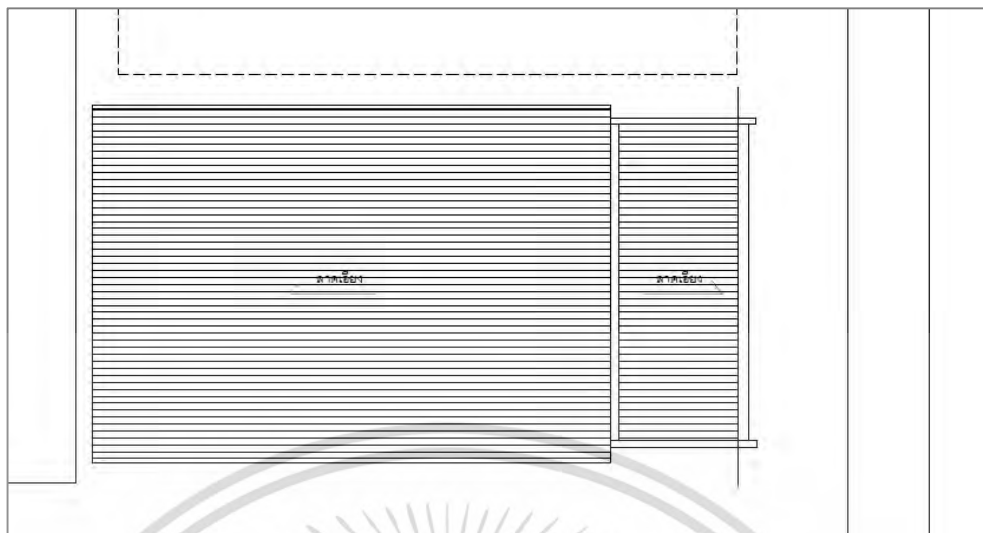

ภาพที่ 4.41 ผังเรือนชั้นที่ 1 เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 4 V5H4

ภาพที่ 4.42 ผังเรือนชั้นที่ 2 เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 4 V5H4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.43 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 4 V5H4

เรือนหลังที่ 5 บ้านเลขที่ 18/1 หมู่ 5 บ้านในถ้ำ ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 [V5H5] อายุเรือน : 35 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนแถวคอนกรีต สมัยใหม่
 เจ้าของเรือน : นางแจ้ว โต๊ะเตบ อายุ : 86 ปี อาชีพ : ค้าขาย

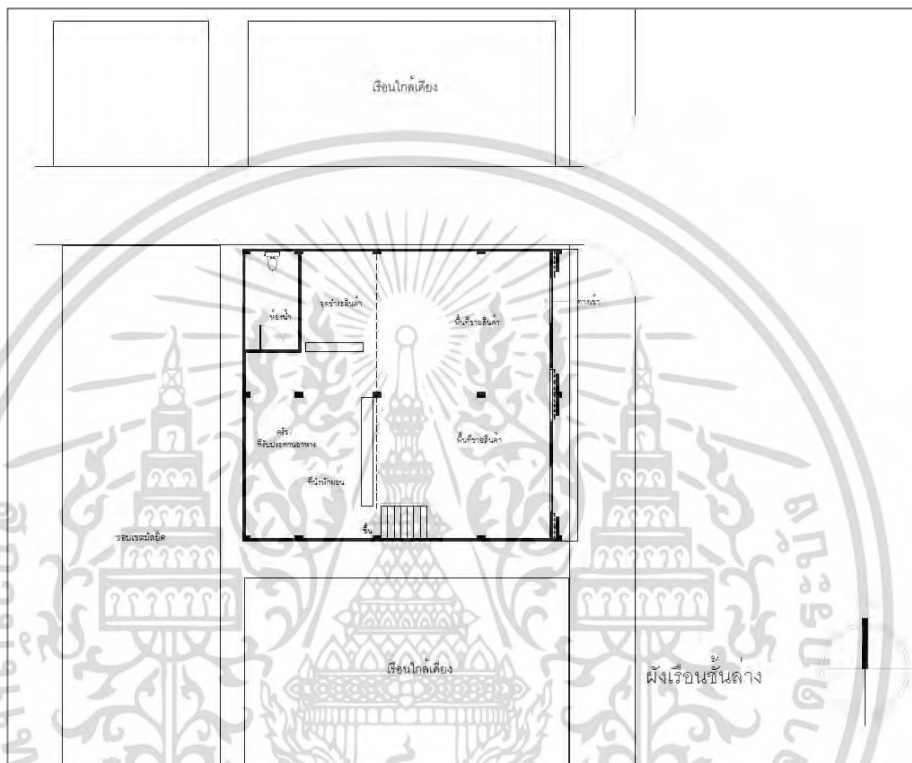
ภาพที่ 4.44 เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 5 V5H5

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย-ค้าขาย ตัวเรือนเป็นเรือนแถว 2 ชั้น โครงสร้างก่ออิฐฉาบปูน ตั้งอยู่ในพื้นที่ติดถนนสายหลักฝั่งทิศตะวันตก ด้านล่างส่วนหน้า ใช้เป็นพื้นที่ค้าขาย ร้านชำขนาดเล็ก โดยขนาดเรือนกว้างเป็น 2 ช่วงเสา ติดกับเรือนหลังที่ 4 ด้านทิศเหนือติดกับถนนย่อยตัดเข้าไปยัง มัสยิดบ้านในถ้ำที่อยู่ถัดไปจากตัวเรือนในทิศตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ก่อสร้าง : วัตถุประสงค์หลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่ รูปแบบหลังคาชั้นแรกด้านหน้ามีลักษณะลาดลง และมีจั่วตรงกึ่งกลาง ชั้นบนเป็นรูปแบบจั่วลาดยาวไปทางทิศตะวันตก
ผนังเรือนเป็นลักษณะก่ออิฐฉาบปูน มีอิฐบล็อกแก้วใสตอนบน ชั้นที่ 1

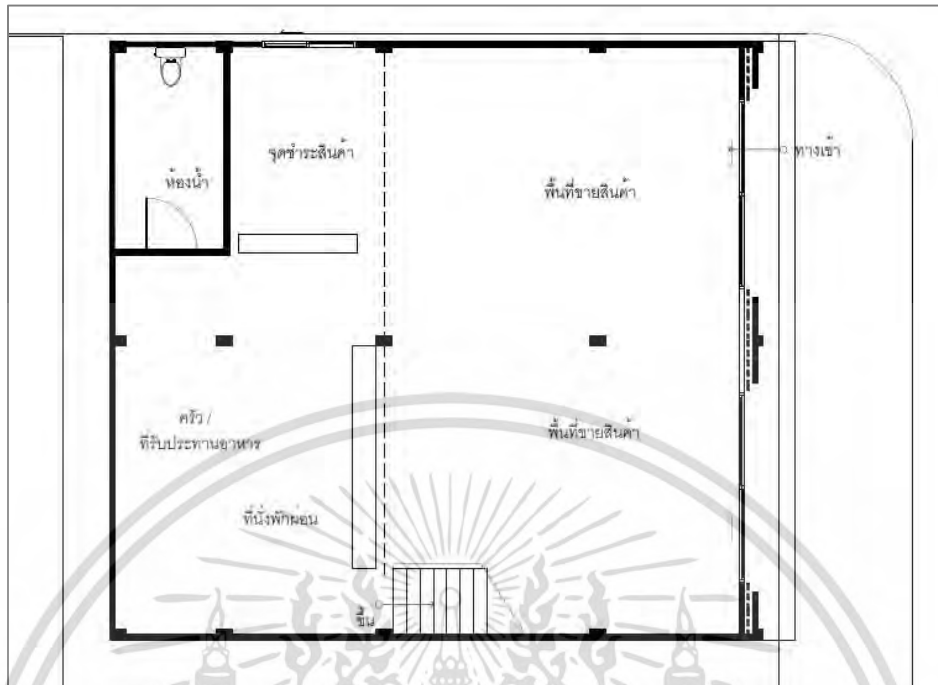
บริเวณโดยรอบ : ไม่ค่อยมีพื้นที่โดยรอบส่วนมากเป็นอาคารเรียงชิดติดกัน ทิศเหนือเป็นช่องถนน สัญจรเข้าหมู่บ้าน ด้านหลังเรือนติดกับขอบเขตมัสยิดบ้านในถุ้ง

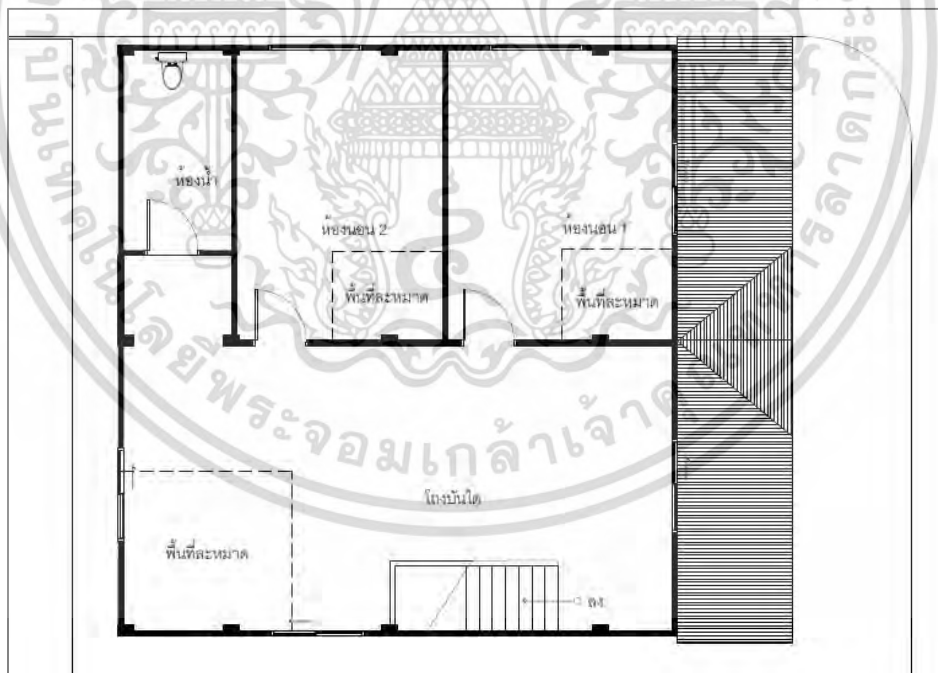
ภาพที่ 4.45 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านในถุ้ง หลังที่ 5 V5H5

แผนผังอาคารเรือน ประกอบด้วย ด้านหน้าของเรือนในอดีตใช้ประตูทรงเหล็กเพื่อเปิดพื้นที่ขายของ ปัจจุบัน ด้านหน้าเรือนใช้ประตูบานเลื่อนกระจกขนาดประมาณ 1.70 ม. ทั้ง 2 ช่วงเสาของเรือน เพื่อป้องกันฝุ่นจากถนน และเปิดทางเข้าทางด้านฝั่งขวาของด้านหน้า เรือนชั้นล่างด้านหน้าเป็นพื้นที่สำหรับค้าขาย ประมาณ 60 ตร.ม.ยกยกระดับสูงจากระดับดิน 0.60 ม. เชื่อมติดพื้นที่ใช้สอยส่วนตัวชั้นล่างด้านหลังด้วยสวนครัว และห้องน้ำบริเวณทิศตะวันตก ในด้านทิศใต้ของเรือน มีบันไดเชื่อมต่อกับชั้นบน ซึ่งชั้นบนเป็นพื้นที่ห้องนอน 2 ห้องทางด้านทิศเหนือ 1 ห้องน้ำทางทิศตะวันตก และ โถงบันไดที่ใช้เป็นพื้นที่พักผ่อนหรือเป็นพื้นที่ทำละหมาดทางทิศตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

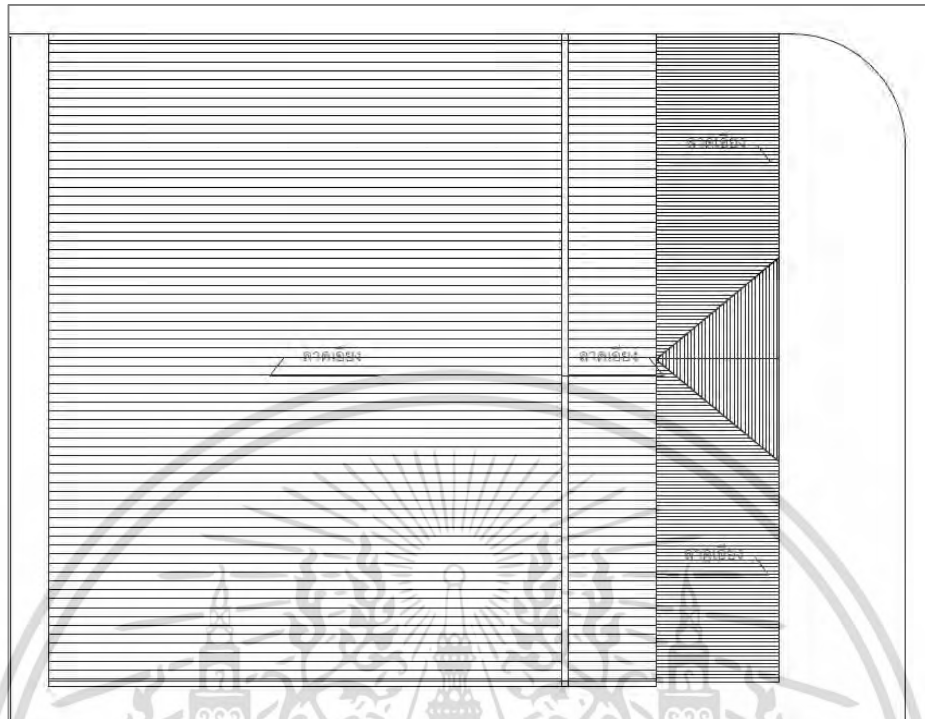

ภาพที่ 4.46 ผังเรือนชั้นที่ 1 เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 5 V5H5

ภาพที่ 4.47 ผังเรือนชั้นที่ 2 เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 5 V5H5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

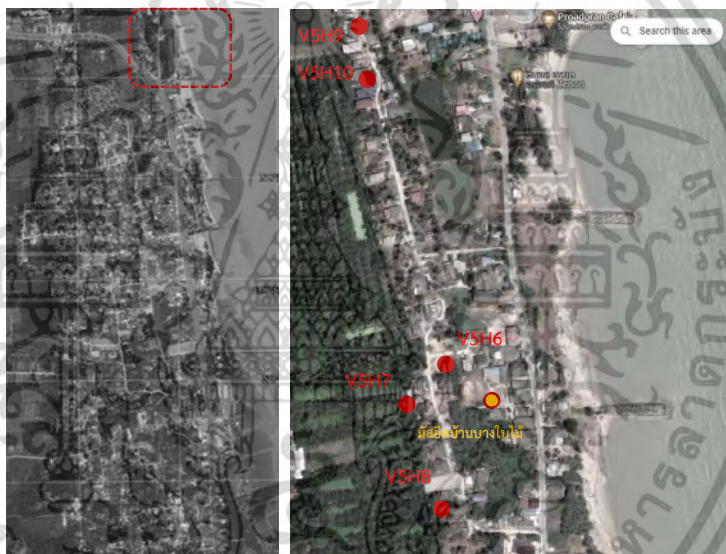
ภาพที่ 4.48 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านในถ้ำ หลังที่ 5 V5H5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 เรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิม ตำบลท่าศาลา ชุมชนบ้านบางโป๊ะ

4.3.1. ลักษณะชุมชน ชาวชุมชนมุสลิมที่นี่ที่มีบ้านเรือนอยู่ริมแนวชายฝั่งทะเลกว่า 200 ครัวเรือน โดยส่วนใหญ่ของผู้คนที่ชุมชนบ้านบางโป๊ะทำอาชีพประมง และรับจ้างทำงานในแพปลา ในบริบทใกล้เคียง โดยในชุมชนจะมีคลองบางโป๊ะที่เป็นอ่าวไว้ใช้จอดเรือของชาวบ้าน ในช่วงมรสุม ซึ่งมีสยิดที่ใช้ในการรวมตัวหรือประกอบพิธีกรรมทางศาสนา คือ มัสยิดฮิญาตีลอิสลามียะห์ (มัสยิดบางโป๊ะ) ที่สร้างขึ้นเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2505 โดยชุมชนบ้านบางโป๊ะมีพื้นที่หลังที่เคยเกิดมรสุมพัดพาตัวเรือนของชาวบ้านที่อยู่ในบริเวณนี้ในช่วงที่พายุไต้ฝุ่นเกย์ พ.ศ. 2532 และ พายุปากบี๊ก ในช่วงปี พ.ศ. 2562 ทำให้เกิดความเสียหายรุนแรง ทำให้เรือนของมุสลิมในปัจจุบันมีการก่อสร้างและปรับปรุงเพิ่มเติมเป็นแบบสมัยใหม่โดยส่วนมาก

4.3.2. เรือนพักอาศัยกรณีศึกษา

ภาพที่ 4.49 ภาพแสดง พื้นที่สำรวจกลุ่มตัวอย่างเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านบางโป๊ะ ตำบลท่าศาลา จำนวน 5 หลัง

- รายละเอียดบ้านที่เลือกเป็นกรณีศึกษาจากการสำรวจ
- เรือนหลังที่ 1 บ้านเลขที่ 208/1 หมู่ 5 บ้านในถุ้ง ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
- [V5H6]
- อายุเรือน : 40 ปี
- ประเภทเรือน : เรือนคอนกรีตสมัยใหม่
- เจ้าของเรือน : นายสุภมาศ หวันหมาด อายุ : 69ปี อาชีพ : ค้าขาย

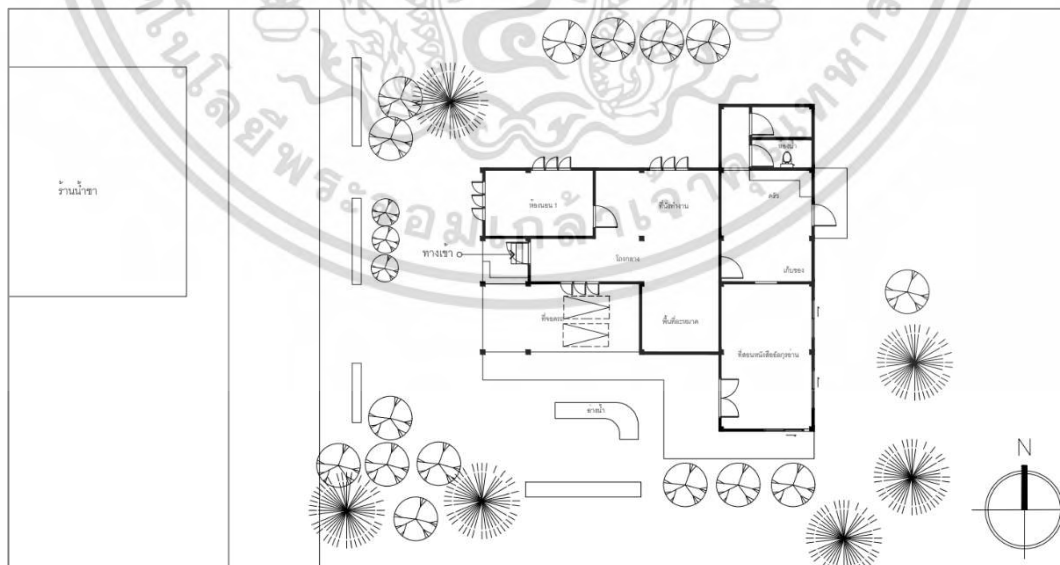
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.50 เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 1 V5H6

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย ตัวเรือนโครงสร้างก่ออิฐฉาบปูน วางเรือนตามตะวันต-
ตะวันออก ทางสัญจรหลักจะอยู่ที่คด้านตะวันตก รูปแบบหลังคาเป็นทรงจั่ว ยื่นชายคายาวเป็นพื้นที่
สำหรับที่จอดรถ

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่ รูปแบบหลังคาแบบจั่ว
ผนังเรือนเป็นลักษณะก่ออิฐฉาบปูน มีช่องแสงตอนบนของผนัง

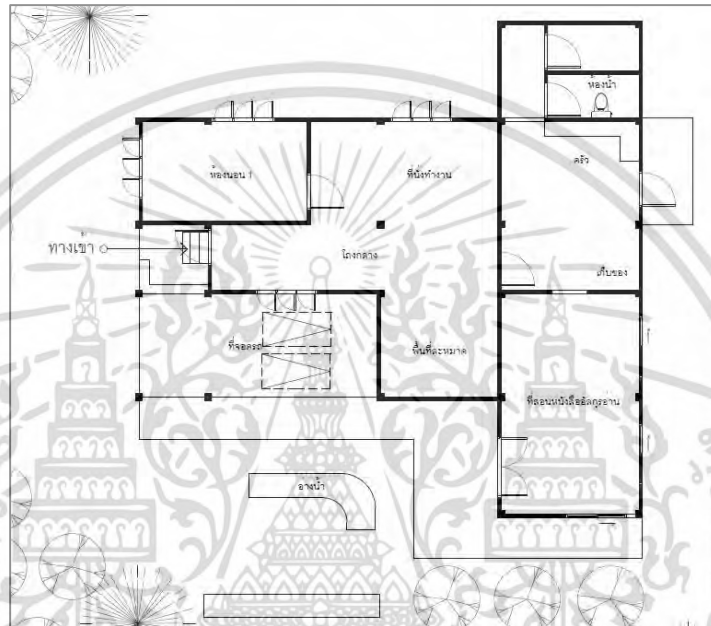

ภาพที่ 4.51 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 1 V5H6

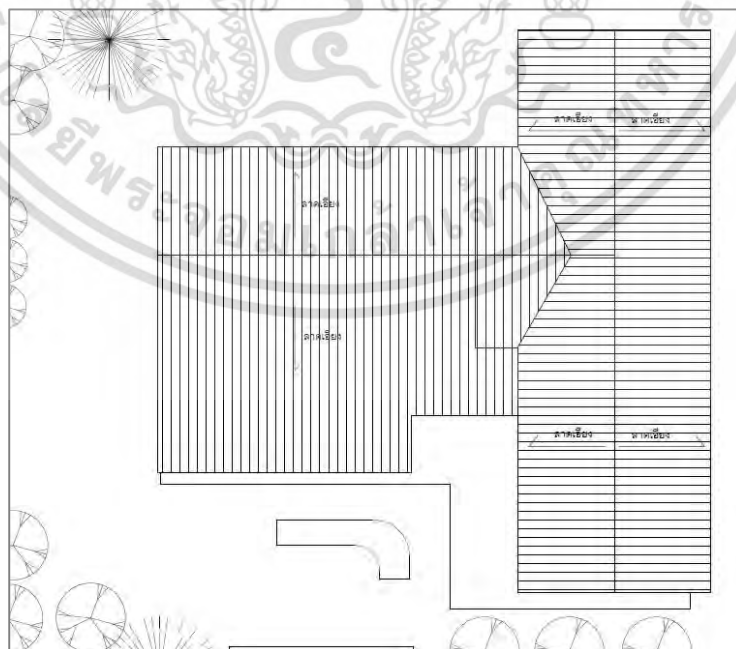
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณโดยรอบ : บริเวณรอบเรือนเป็นพื้นหญ้า มีการจัดสวนบริเวณด้านหน้าและด้านข้างของเรือน ด้านหน้าทางเข้าเรือนเป็นถนนสัญจร

แผนผังอาคารเรือน : ทางเข้าหลักของเรือนอยู่ในทิศตะวันตก ติดกับพื้นที่ห้องนอนหลักด้านทิศตะวันตก และมีโถงกลางสำหรับการพักผ่อน เชื่อมติดกับพื้นที่ที่เหมาะสมในทางทิศใต้ ต่อมาในปีพ.ศ. 2545 มีการต่อ ต่อเติมพื้นที่ส่วนด้านหลังเรือน และเปิดทางเข้ารอง เนื่องจากใช้เป็นพื้นที่สอนอัลกุรอาน ที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่เหมาะสมเดิมและใกล้กับพื้นที่ห้องน้ำ-ห้องส้วม

ภาพที่ 4.52 ผังเรือนชั้นที่ 1 เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 1 V5H6

ภาพที่ 4.53 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 1 V5H6

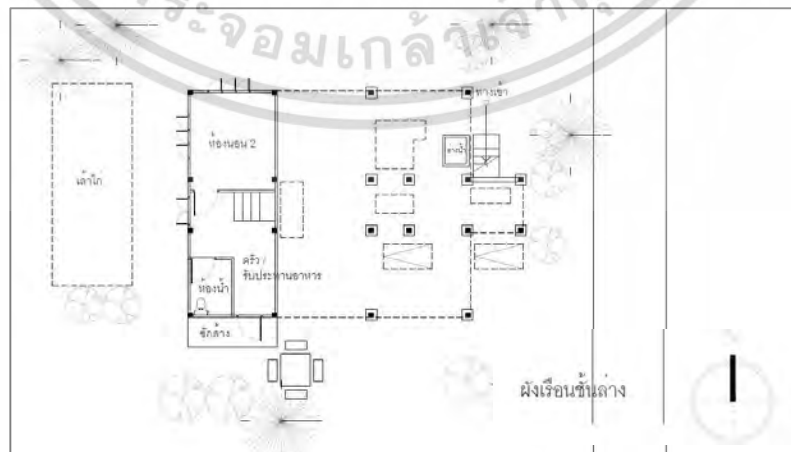
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือนหลังที่ 2 บ้านเลขที่ 208 หมู่ 5 บ้านในถุ้ง ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 [V5H7] อายุเรือน : 70 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนไม้เดิม ต่อเติมด้วยคอนกรีต
 เจ้าของเรือน : นางยูรี หวันหมาด อายุ : 52 ปี อาชีพ : รับจ้าง

ภาพที่ 4.54 เรือนสำรวจบ้านบางโปไม้ หลังที่ 2 V5H7

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัยเรือนไม้ดั้งเดิม คล้ายเรือนแฝด ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 2.00-2.20 ม. ตั้งอยู่ในพื้นที่ตรงข้ามและเอียงกับเรือนรหัส V5H6 ภายหลังจากการต่อเติมด้านหลัง เป็นผนังก่ออิฐฉาบปูน เพื่อเป็นพื้นที่พักอาศัยด้านล่าง วางเรือนตามตะวันตก-ตะวันออก
วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่ รูปแบบเป็นหลังคาจั่วคูมีรางน้ำบริเวณช่วงเสาตรงกลาง ผนังเรือนเดิมเป็นโครงสร้างไม้ชั้นบนตีเกล็ดทางนอน มีช่องระบายอากาศตอนบนของผนัง และโครงสร้างคสล. ที่เป็นส่วนต่อเติมด้านหลังของเรือน

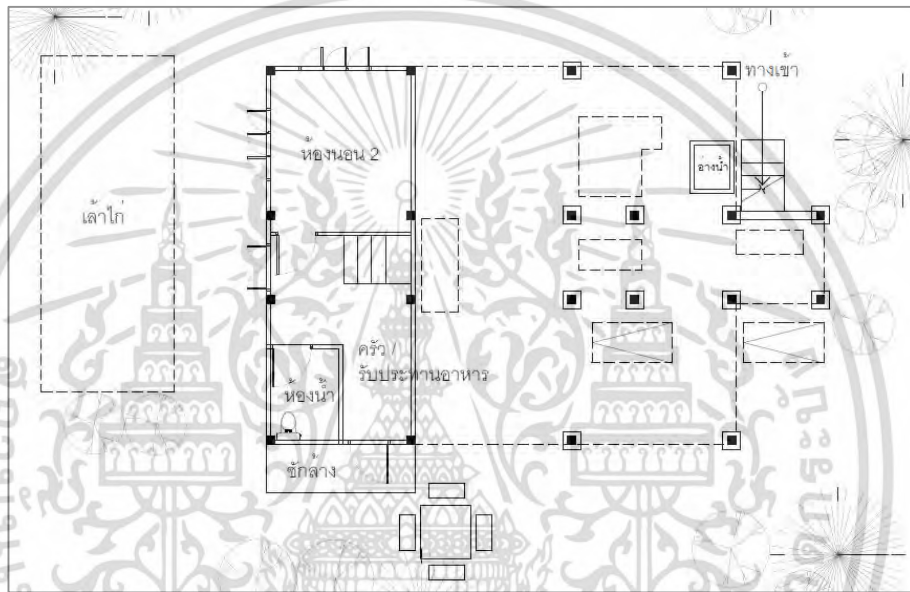

ภาพที่ 4.55 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านบางโปไม้ หลังที่ 2 V5H7

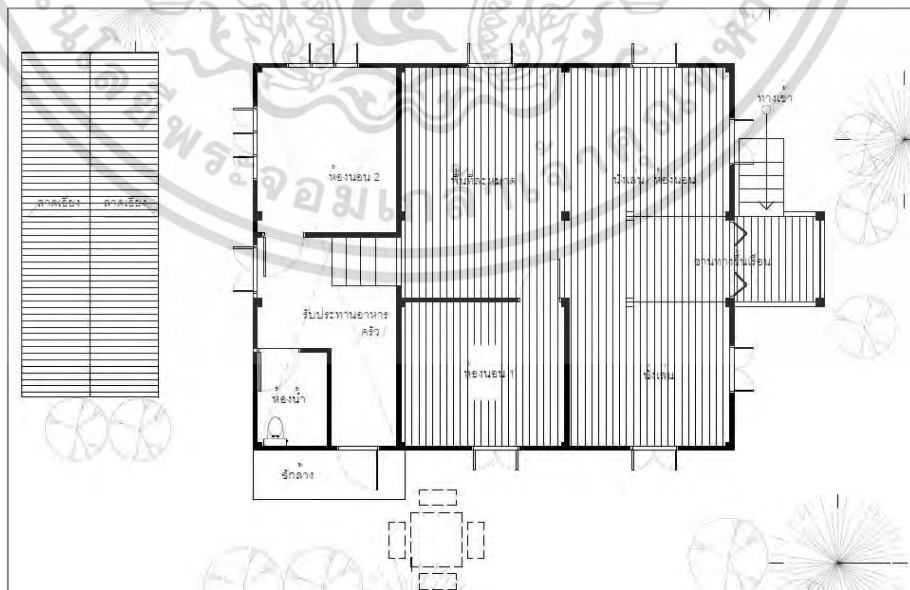
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณโดยรอบ : บริเวณรอบเรือนเป็นลานทรายโดยรอบ ใกล้เคียงมีคอกเลี้ยงไก่และแพะบริเวณด้านข้างของเรือน ติดกับร้านน้ำชาของคนในหมู่บ้าน ด้านหน้าทางเข้าเรือนเป็นถนนสัญจร

แผนผังอาคารเรือน : ประกอบด้วย เดิมเป็นอาคารเรือนไม้ยกใต้ถุนสูงประมาณ 2.20 เมตร ทางเข้าหลักยังคงเป็นทางทิศตะวันออก มีบันไดเชื่อมถึงชานมีหน้ามุข และชั้นบนเป็นพื้นที่สำหรับห้องนอน และพื้นที่พักผ่อน ต่อมาต่อเติมด้วยผนังคอนกรีตบริเวณด้านหลังปรับเป็นที่ใช้สอยภายในเรือน ชั้นล่างใช้เป็นพื้นที่พักผ่อน พื้นที่ทำครัวด้านหลังเข้าถึงทางทิศใต้

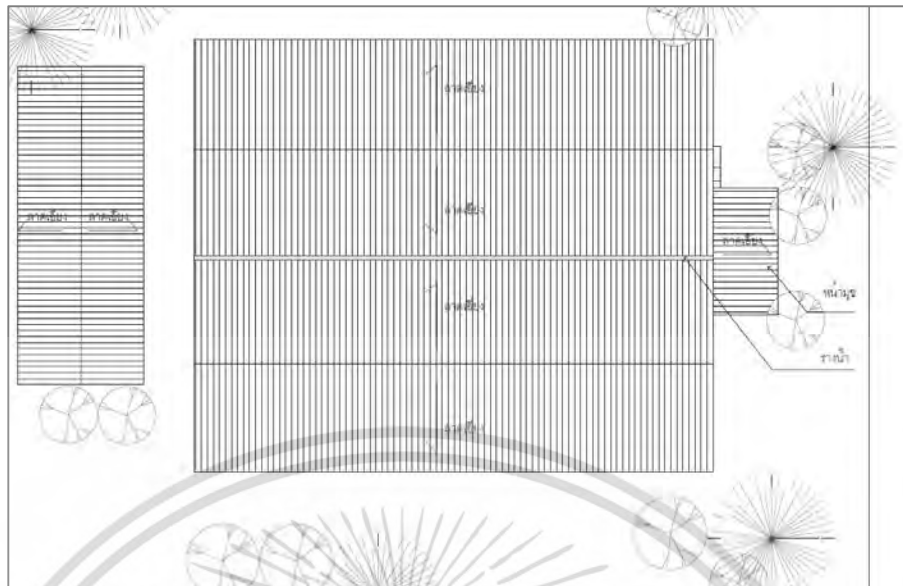

ภาพที่ 4.56 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 2 V5H7

ภาพที่ 4.57 ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 2 V5H7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.58 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 2 V5H7

เรือนหลังที่ 3 บ้านเลขที่ 21/1 หมู่ 5 บ้านในถุ้ง ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 [V5H8] อายุเรือน : 50 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนไม้เดิม ต่อเติมด้วยคอนกรีต
 เจ้าของเรือน : นางโรหนาบ ต่วนมีหนา อายุ : 88 ปี อาชีพ : รับจ้าง

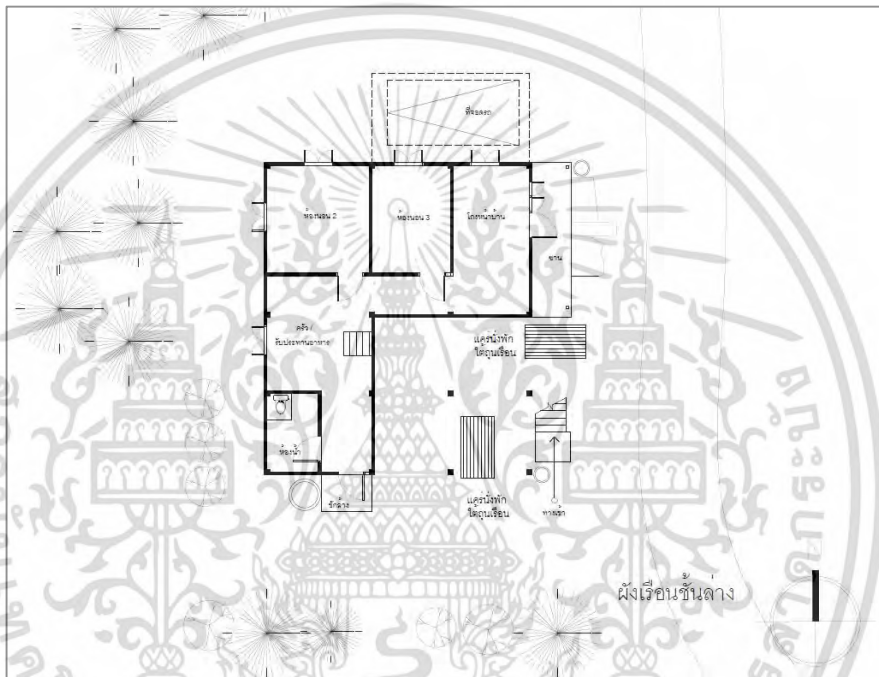
ภาพที่ 4.59 เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 3 V5H8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 2.0-2.3 ม. ตั้งอยู่ในพื้นที่ส่วนถนนภายในของชุมชนบ้านบางไผ่ ว่างเรือนตามตะวันตก-ตะวันออก ภายหลังมีการต่อเติมด้านข้างเรือนในทิศเหนือเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูน เพื่อเป็นพื้นที่ที่พำนักด้านล่าง มีการตัดถนนในทิศตะวันตก รูปแบบหลังคาเป็นทรงจั่ว ชายคายื่นยาวรับหน้ามุขของชานทางเข้าเรือน

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่ รูปแบบเป็นหลังคาจั่วขวางตะวัน

ผนังเรือนเดิมเป็นโครงสร้างไม้ชั้นบนตีเกล็ดทางนอนตอนล่างและตีเกล็ดทางตั้งตอนบนผสมกัน มีช่องระบายอากาศตอนบนของผนัง และโครงสร้างคสล. ที่เป็นส่วนต่อเติมด้านหลังของเรือน

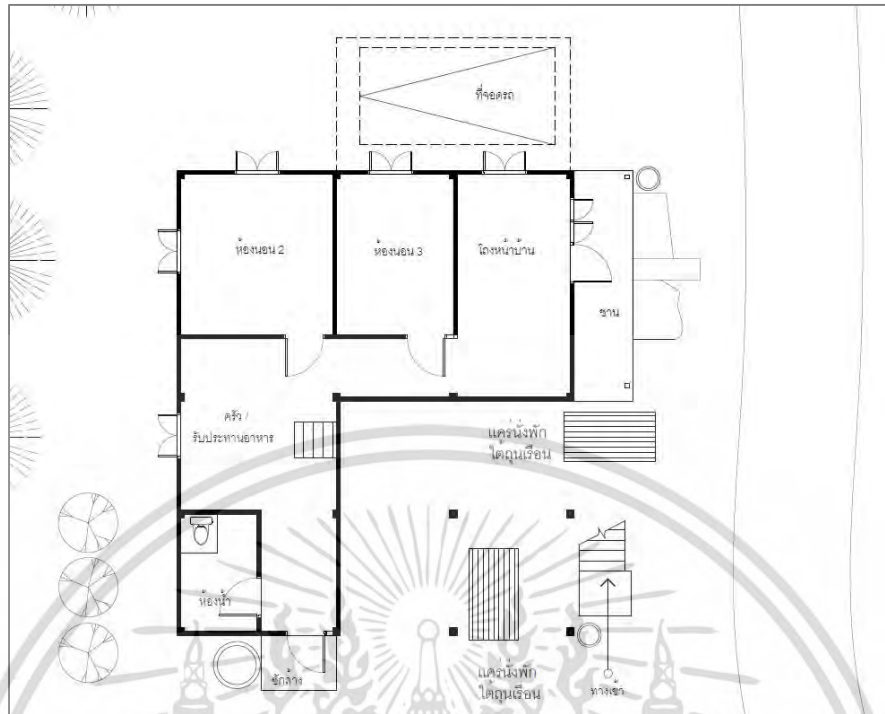

ภาพที่ 4.60 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 3 V5H8

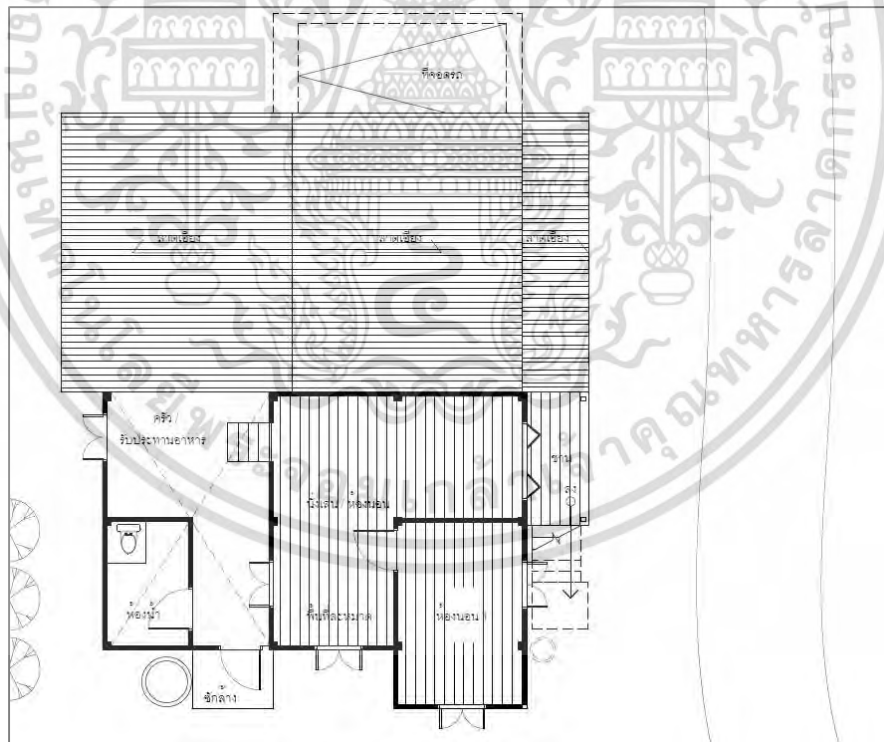
บริเวณโดยรอบ : บริเวณเรือนเป็นลานทรายโดยรอบ ด้านหลังเรือนเป็นกลุ่มต้นไม้ ด้านหน้าเรือนเป็นถนนสัญจร

แผนผังอาคารเรือน : ประกอบด้วย เดิมเป็นอาคารเรือนไม้ยกใต้ถุนสูงประมาณ 2.3 เมตร ทางเข้าเดิมอยู่บริเวณกด้านหน้าเรือนด้วยบันไดเชื่อมติดกับชานด้านบน ปัจจุบันเปลี่ยนทางเข้าเป็นทางทิศใต้ บริเวณด้านหลังเรือน ซึ่งใช้เป็นพื้นที่สำหรับพักผ่อน ครัว และพื้นที่ห้องน้ำ-ห้องส้วม โดยเรือนไม้เดิมยังคงใช้เป็นพื้นที่นอนและพื้นที่ละหมาด ใช้บันไดขึ้นลงภายในเรือน ส่วนชั้นล่างที่มีการต่อเติมด้วยคอนกรีต ใช้เป็นพื้นที่ห้องนอนและพื้นที่โถงหน้าบ้านที่ใช้เป็นทางเข้าหลักแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

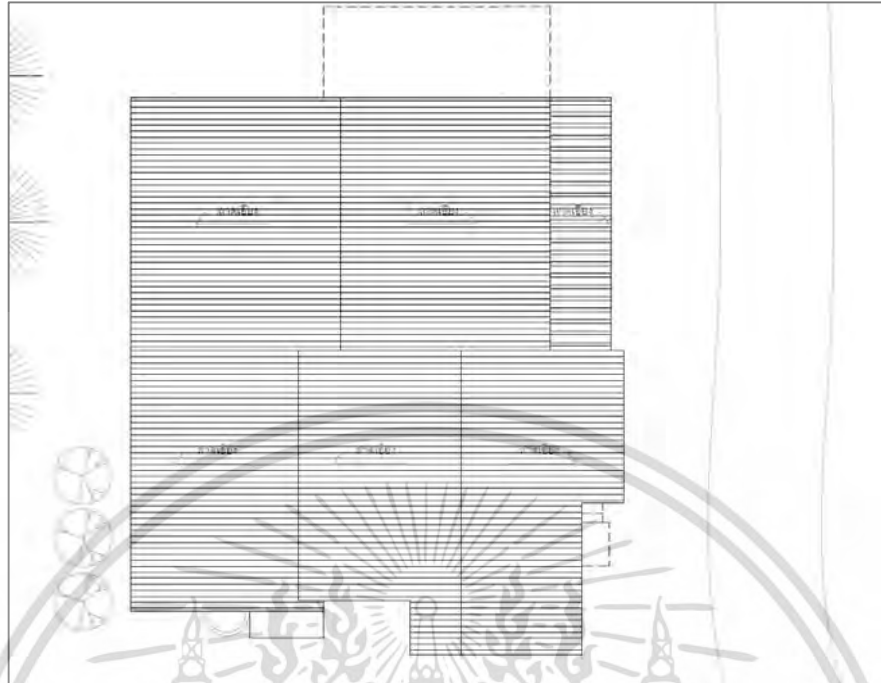

ภาพที่ 4.61 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 3 V5H8

ภาพที่ 4.62 ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 3 V5H8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.63 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 3 V5H8

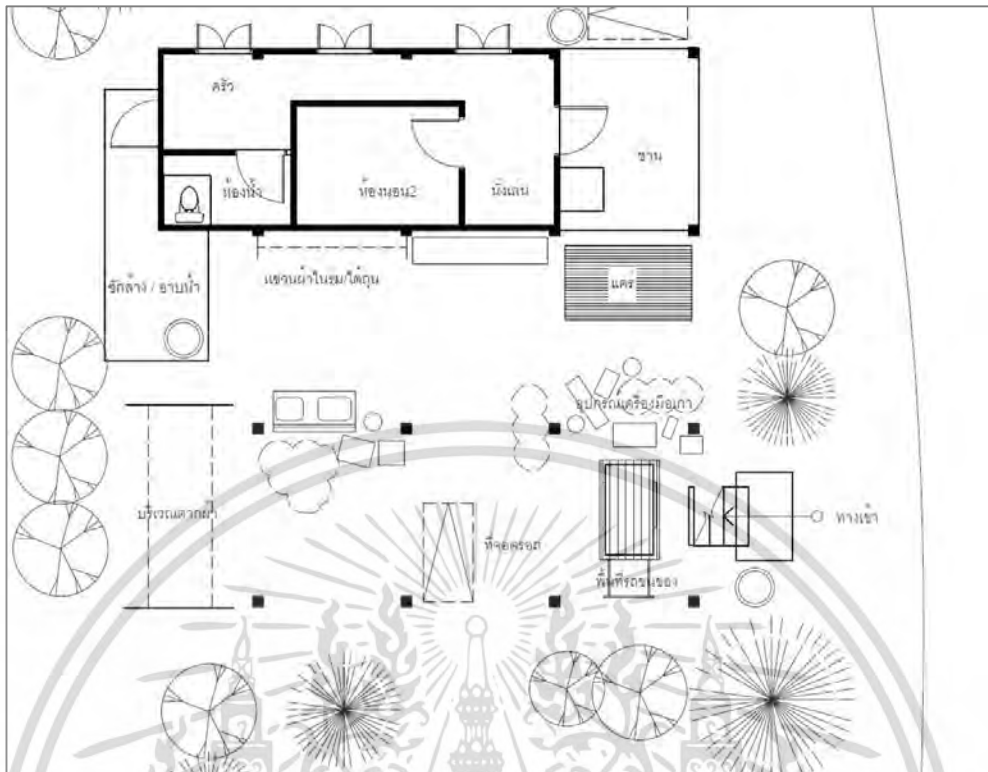
เรือนหลังที่ 4 บ้านเลขที่ 224 หมู่ 5 บ้านในถุ้ง ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
 [V5H9] อายุเรือน : 35-38 ปี
 ประเภทเรือน : เรือนไม้เดิม ต่อเติมด้วยคอนกรีต
 เจ้าของเรือน : นายเหม โต๊ะเหม อายุ : 69 ปี อาชีพ : ประมง

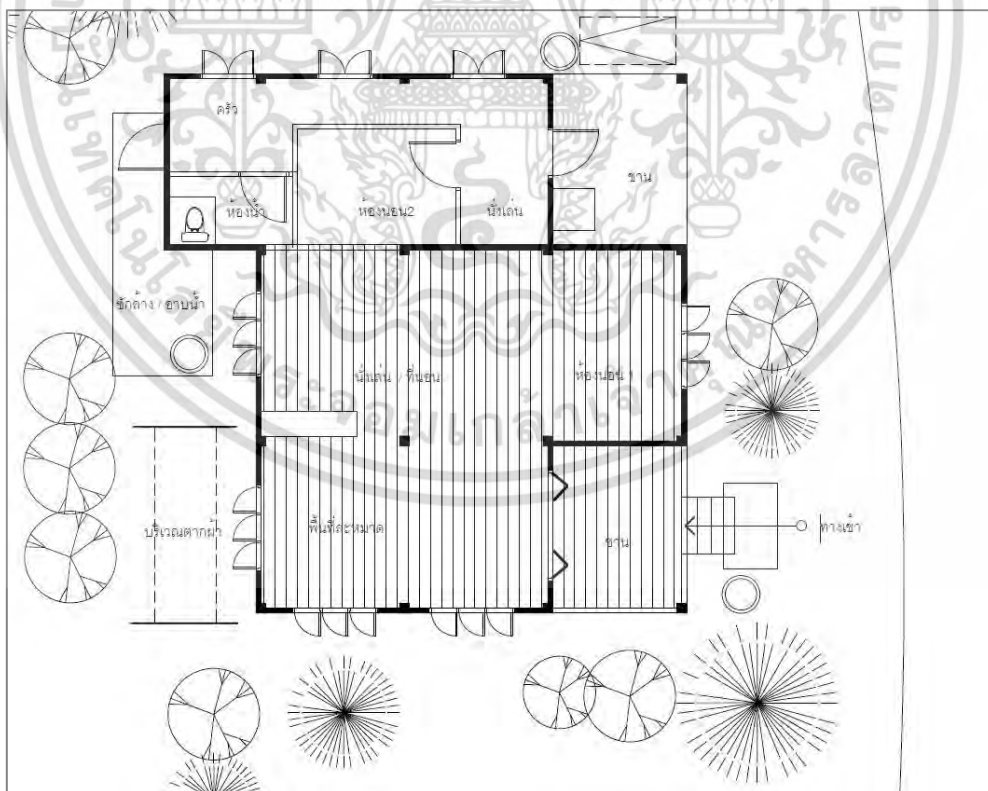
ภาพที่ 4.64 เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 4 V5H9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

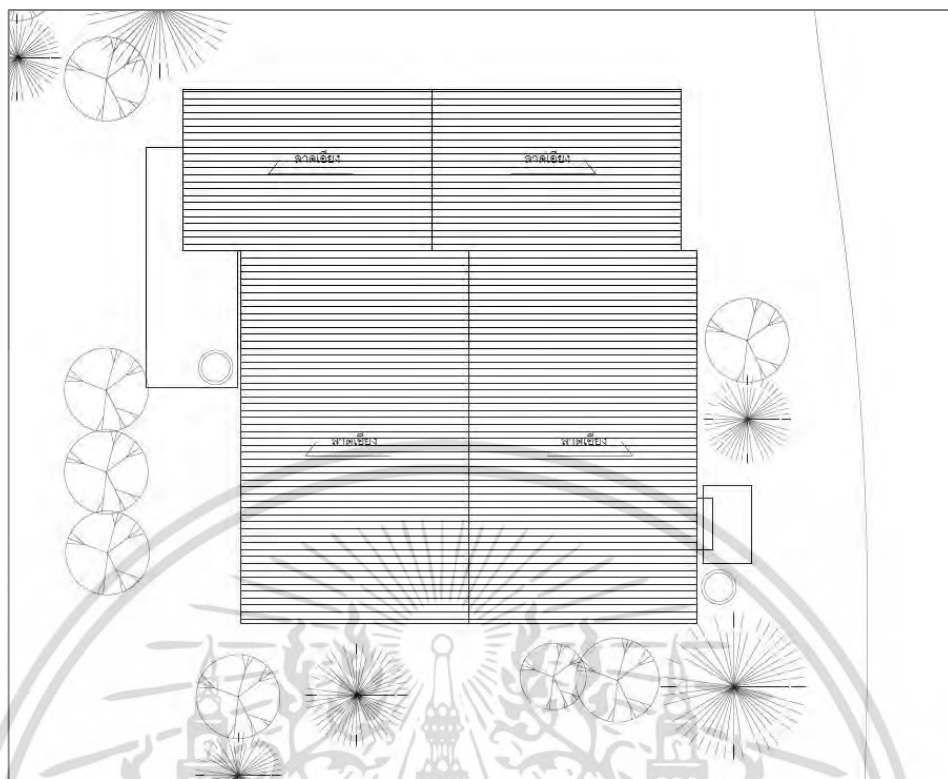

ภาพที่ 4.66 ผังเรือนชั้นล่างเรือนสำรวจบ้านบางโป้ง หลังที่ 4 V5H9

ภาพที่ 4.67 ผังเรือนชั้นบนเรือนสำรวจบ้านบางโป้ง หลังที่ 4 V5H9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.68 ผังหลังคาเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 4 V5H9

เรือนหลังที่ 5 บ้านเลขที่ 224/2 หมู่ 5 บ้านในถุ้ง ตำบลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

[V5H10]

อายุเรือน : 60 ปี

ประเภทเรือน : เรือนไม้เดิม ต่อเติมด้วยคอนกรีต

เจ้าของเรือน : นายอะหลี โต๊ะหนา อายุ : 76 ปี อาชีพ : ประมง

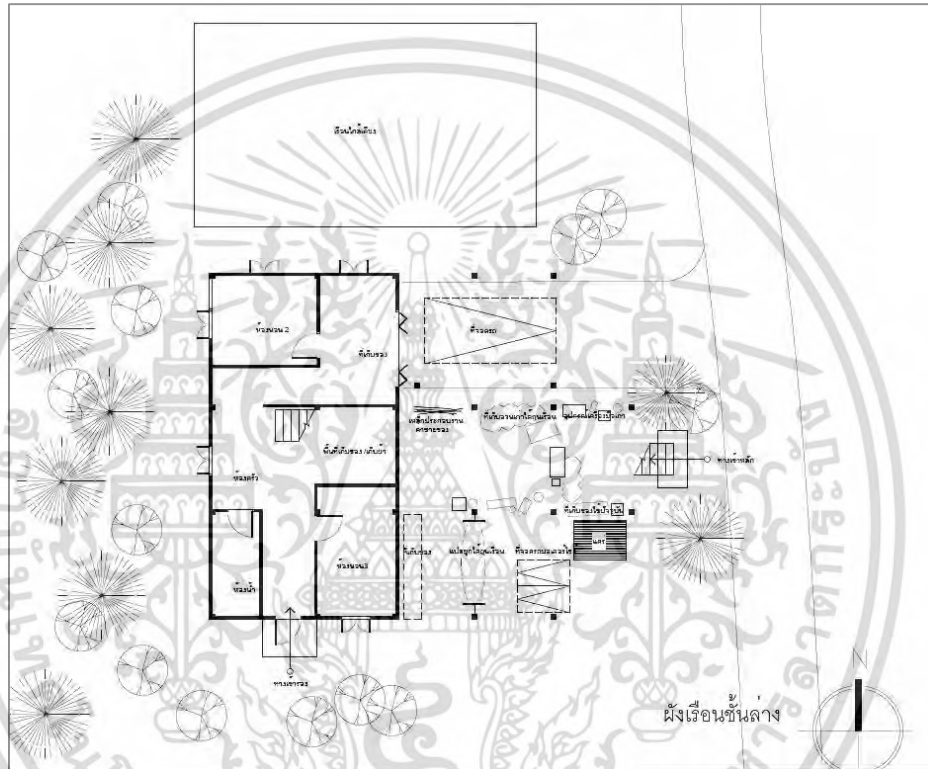
ภาพที่ 4.69 เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 5 V5H10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะเรือน : เป็นเรือนพักอาศัย ตัวเรือนมีการยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.80 ม. ภายหลังมีการต่อเติมใต้ถุนเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูน เพื่อเป็นพื้นที่พักอาศัยด้านล่าง วางเรือนตามตะวันตก-ตะวันออก รูปแบบหลังคาเป็นทรงจั่ว มีมุขยื่นเป็นชานด้านหน้า

วัสดุการก่อสร้าง : วัสดุผนังหลังคามุงด้วยหลังคาลอนคู่ รูปแบบเป็นหลังคาจั่วตามตะวัน

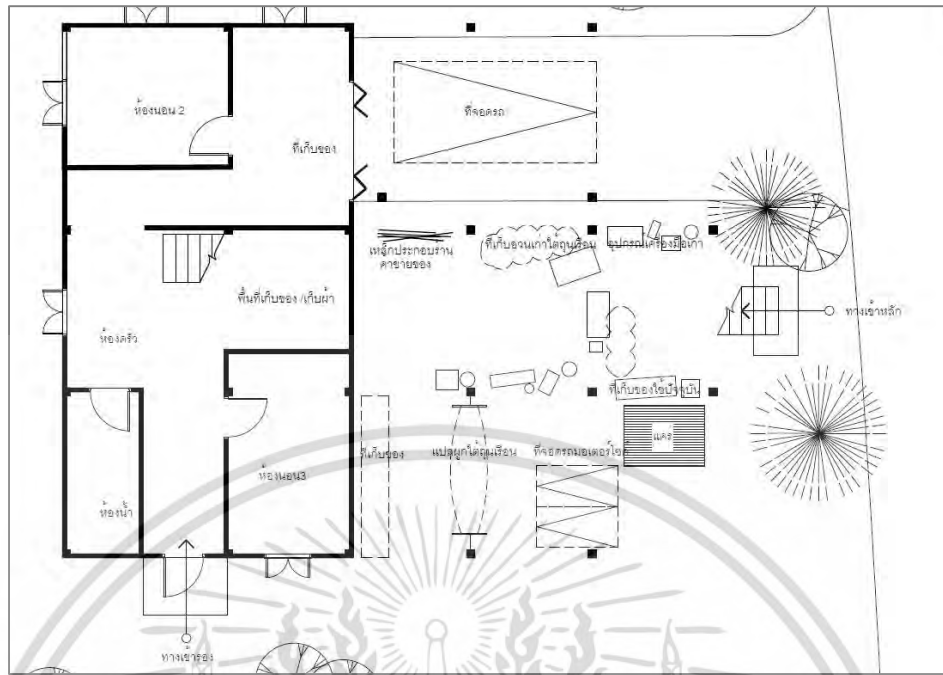
ผนังเรือนเดิมเป็นโครงสร้างไม้ชั้นบนตีเกล็ดทางนอน มีช่องระบายอากาศตอนบนของผนัง ในทิศตะวันออกปรับปรุงผนังด้วยการปิดทับด้วยไม้เทียมตีเกล็ดทางนอน และโครงสร้างคสล. ที่เป็นส่วนต่อเติมด้านข้างหลังของเรือน

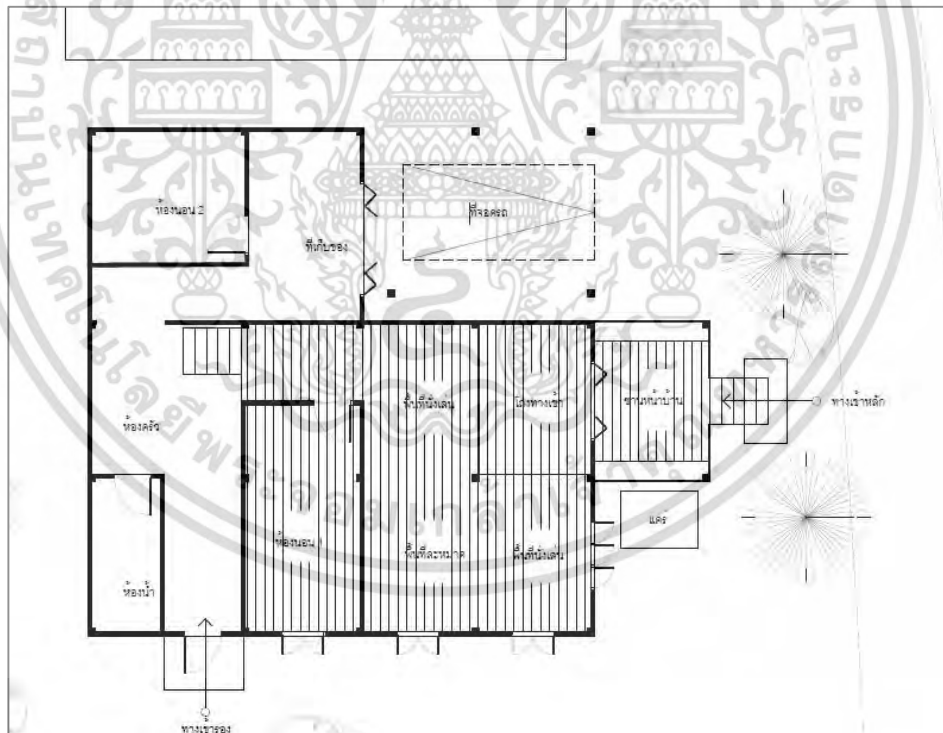
ภาพที่ 4.70 ผังบริเวณเรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 5 V5H10

บริเวณโดยรอบ : ไม่ค่อยมีพื้นที่โดยรอบส่วนมากเป็นอาคารเรียงชิดติดกัน มีพื้นที่โล่งกว้างด้านข้างเรือน บริเวณใต้ถุนใช้เป็นพื้นที่สำหรับเก็บของและเก็บรถจักรยานยนต์

แผนผังอาคารเรือน : ประกอบด้วย เดิมเป็นอาคารเรือนไม้ยกใต้ถุนสูงประมาณ 1.80 เมตร โดยทางเข้าหลักเข้าทางทิศตะวันออกโดนใช้บันไดคอนกรีตเชื่อมต่อถึงชานหน้าเรือน มีม้านั่งขนานทั้งสองด้าน เชื่อมติดกับโถงบริเวณกลางเรือนที่ระดับเดียวกัน เพิ่มระดับพื้นภายในเรือนเป็นพื้นที่พักผ่อนและพื้นที่ทำละหมาด บริเวณด้านข้าง ด้านหลังเชื่อมต่อบันไดเดิมลงสู่พื้นที่ต่อเติมข้างล่าง ที่ใช้สำหรับครัว ห้องน้ำ-ห้องส้วม พื้นที่เก็บของ และพื้นที่ห้องนอน โดยด้านทิศเหนือของเรือนเชื่อมติดกับพื้นที่โรงจอดรถ

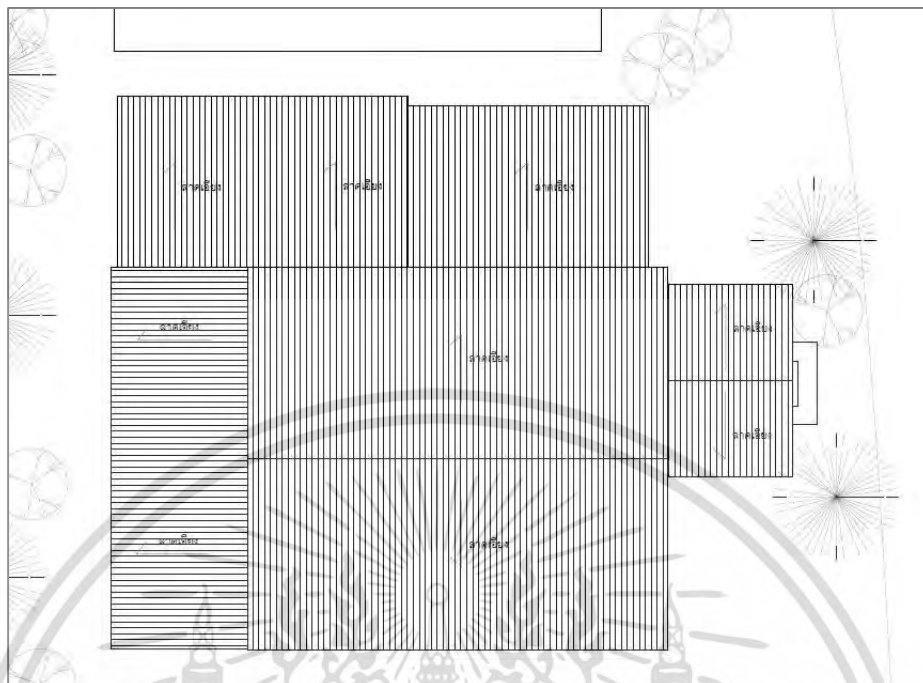

ภาพที่ 4.71 ผังเรือนชั้นล่าง เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 5 V5H10

ภาพที่ 4.72 ผังเรือนชั้นบน เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 5 V5H10

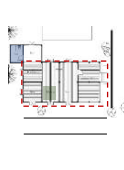

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.73 ผังหลังคา เรือนสำรวจบ้านบางไผ่ หลังที่ 5 V5H10

พัฒนาการของเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม ทั้ง 3 ชุมชน ได้แก่บ้านสระบัว บ้านในถุ้ง และบ้านบางไผ่ ตามเกณฑ์ อายุเรือน 3 ช่วงของเรือนสำรวจกรณีศึกษา ใน 15 หลังนั้น สามารถสรุปออกมาในรูปของตาราง ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงข้อมูลของเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านในถ้ำ (ปีที่เก็บข้อมูล พ.ศ.2564)

เกณฑ์การวิเคราะห์	อายุเรือนสำรวจ	เรือนที่ 1 (42 ปี)	เรือนที่ 2 (38 ปี)	เรือนที่ 3 (30 ปี)	เรือนที่ 4 (12 ปี)	เรือนที่ 5 (35 ปี)	ลักษณะร่วม
	รหัสเรือนสำรวจ	[V5H1]	[V5H2]	[V5H3]	[V5H4]	[V5H5]	
เรือนกลุ่มตัวอย่าง	รายละเอียดของเรือน						
	รายละเอียดของเรือน						
1.การวางผังเรือน	ตามตะวัน (อก-ตก)	1	1	0	1	1	4
	ขวางตะวัน (เหนือ-ใต้)	0	0	1	0	0	1
	ตามแนวทิศทางลม	1	0	0	0	1	2
	ตามเส้นทางการสัญจร	0	1	1	1	1	4
	สองช่วงเสา (ฝั่งเดิม)	1	1	1	1	1	5
	สามช่วงเสา	0	0	0	0	0	0
	สี่ช่วงเสา	0	0	0	0	0	0
	ทางเดินครึ่งกลาง	0	1	1	0	0	2
	ทางเดินข้าง	1	0	0	1	1	3
	ครัวหลังบ้าน	1	1	1	1	1	5
	ครัวด้านข้าง	0	0	0	0	0	0
	ทางเข้าทางทิศเหนือ	0	0	1	0	0	1
ทางเข้าทางทิศใต้	0	0	0	0	0	0	
ทางเข้าทางทิศตะวันตก	1	0	0	0	0	1	
ทางเข้าทิศตะวันออก	0	1	0	1	1	3	
2.ผังเรือน	เลนระดับ	0	1	1	0	0	2
	ไม่เลนระดับ	1	0	0	1	1	3
	ครัวติดพื้น	1	0	1	1	0	3
	พื้นที่ละหมาด	1	1	1	1	1	5
3.หลังคา	ห้องนั่งเล่น	1	1	1	1	1	5
	ห้องครัว	0	0	1	1	1	3
	ห้องน้ำ	0	1	1	0	1	3
เสาและต้นเสาของเรือน	คอนกรีตเสริม	0	0	0	1	1	2
	ไม้เสี้ยน	1	1	1	0	0	3
	ฐานปูน	1	1	1	0	0	3
บันได	ทางขึ้นด้านหน้า	0	1	1	0	0	2
	ทางลงไปครัว	0	1	0	0	0	1
	ทางขึ้นด้านหลัง	0	0	0	0	0	0
หน้าต่าง	ช่องเปิดบานเดี่ยว	0	0	1	0	0	1
	ช่องเปิดบานคู่	1	1	0	0	0	2
	ช่องเปิดบานเลื่อน	0	0	1	1	1	3
	ช่องเปิดบานเกล็ด	0	0	0	0	1	1
	มีทงช่วงเสา	1	1	1	1	0	4
ประตู	บานเปิดเดี่ยว	1	1	0	0	0	2
	บานเปิดคู่	0	0	0	0	0	0
	บานเลื่อน	0	0	0	0	1	1
	บานเฟี้ยม	0	0	1	0	0	1
ฝาผนัง	ก่ออิฐฉาบปูน	0	0	0	1	0	1
	ไม้ตีเกล็ดทางบน	0	1	0	0	0	1
	ไม้ตีเกล็ดทางตั้ง	0	0	1	0	0	1
	ไม้ตีเกล็ดทางบน+ทางตั้ง	1	0	0	0	0	1
ช่องแสง 1 ช่องลม	ช่องแสงเหนือหน้าต่าง	0	1	0	0	0	1
	เรือนไม้จริง	1	1	1	0	0	3
4.วัสดุ	คสล./ก่ออิฐฉาบปูน	0	0	0	1	1	2
	ก่อนผนังคอนกรีตได้ปูน	0	0	0	0	0	0
5.การต่อเติมปรับปรุง	ต่อครัวในห้องน้ำด้านหลังติดพื้น	1	1	1	0	0	3
	เปลี่ยนทางเข้าหลัก	1	0	0	0	0	1
6.ผังบริเวณ	ลานทรายโดยรอบ	0	0	0	0	0	0
	มีส่วน/ต้นไม้รอบ	0	0	0	0	0	0
	มีรั้วข้าว	0	0	0	0	0	0
ชุมชนบ้านสะบะบิว (v6)							
	ชุมชนบ้านในถ้ำ (v5)						
ชุมชนบ้านบางไม้ (v5)							

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิมในชุมชนบ้านในถุ้ง จำนวน 5 เรือน ลักษณะเด่นของกายภาพเรือนที่พบร่วมกันได้แก่

ภาพที่ 4.74 พื้นที่สำรวจ บริเวณชุมชนบ้านในถุ้ง

การวางผังเรือน

- วางเรือนตามตะวัน (ทิศตะวันออก - ตะวันตก) 4 เรือน
- ยึดทางเข้าหลักตามเส้นทางการสัญจร 4 เรือน
- วางตามทิศทางลมบก-ลมทะเล 4 เรือน
- ตัวเรือนสำรวจทั้ง 5 เรือน เป็นลักษณะ 2 ช่วงเสา
- มีครัวด้านหลังเรือนทั้ง 5 เรือน
- เรือนสำรวจที่มีเปิดทางเข้าทางด้านทิศตะวันออก-ทิศตะวันตก จำนวน 3 เรือน

ผังเรือน

- ผังเรือนมีทั้งเล่นระดับและไม่เล่นระดับ
- ส่วนครัวจะติดพื้นและยกสูง
- พื้นที่ละหมาดติดผนัง ทางทิศตะวันตกมักใกล้เคียงกับพื้นที่ห้องน้ำ และพื้นที่พักผ่อน
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม ไม่หันไปทิศตะวันตก

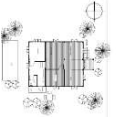

รูปแบบหลังคา

- ลักษณะหลังคามีทั้งแบบจั่วตามตะวันและแบบขวางตะวัน
- หลังคาซ้อนชั้นตามระดับพื้นเรือน

องค์ประกอบเรือน

- เสา - ตินเสาเรือน เสาคอนกรีต
- มีบันไดคอนกรีตทางขึ้นบริเวณทางเข้าในเรือนสูงประมาณ 1.80-2.00 ม. เรือนริมถนนสายหลักจะไม่มีบันไดทางเข้า
- หน้าต่างส่วนมากมีทั้งบานเปิดคู่ และบานเปิดเดี่ยวชุด 3 บาน ในเรือนช่วงสมัยใหม่ จะเป็นบานเลื่อนกระจก
- ประตูทางเข้าหลักเป็นประตูไม้บานเปิดเดี่ยวมีจำนวน 2 เรือน
- วัสดุเรือนไม้ดั้งเดิม ต่อเติมผนังก่ออิฐฉาบปูนส่วนครัวและพื้นที่ใช้สอยเพิ่มติดพื้นด้านหลังเรือน
- ทุกเรือนไม่มีรั้วรอบตัวบริเวณเรือน

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงข้อมูลของเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านบางใบไม้ (ปีที่เก็บข้อมูล พ.ศ.2564)

เกณฑ์การวิเคราะห์	อายุเรือนสำรวจ	เรือนที่ 1 (40 ปี)	เรือนที่ 2 (70 ปี)	เรือนที่ 3 (50 ปี)	เรือนที่ 4 (35 ปี)	เรือนที่ 5 (60 ปี)	ลักษณะรวม
	รหัสเรือนสำรวจ	[V5H6]	[V5H7]	[V5H8]	[V5H9]	[V5H10]	
	เรือนกลุ่มตัวอย่าง						
	รายละเอียดของเรือน						
1.การวางผังเรือน	ตามตะวัน (ออก-ตก)	1	1	1	1	1	5
	ขวางตะวัน (เหนือ-ใต้)	0	0	0	0	0	0
	ตามแนวทิศทางลม	1	1	1	1	1	5
	ตามเส้นทางการสัญจร	1	1	1	1	1	5
	สองช่วงเสา (ฝั่งเดิม)	0	0	1	1	1	3
	สามช่วงเสา	1	1	0	0	0	2
	สี่ช่วงเสา	0	0	0	0	0	0
	ทางเดินตรงกลาง	1	1	0	1	0	3
	ทางเดินข้าง	0	0	1	0	1	2
	ครัวหลังบ้าน	1	1	1	1	1	5
	ครัวด้านข้าง	0	0	0	0	0	0
	ทางเข้าทางทิศเหนือ	0	0	0	0	0	0
	ทางเข้าทางทิศใต้	0	0	0	0	0	0
ทางเข้าทางทิศตะวันตก	1	0	0	0	0	1	
ทางเข้าทิศตะวันออก	0	1	1	1	1	4	
2.ผังเรือน	เส้นระดับ	0	0	0	1	1	2
	ไม่เส้นระดับ	1	1	1	0	1	4
	ครัวติดพื้น	1	1	1	0	1	4
	พื้นที่ระฆมหาด	1	1	1	1	1	5
	ห้องนั่งวางแนวเหนือ-ใต้	1	1	1	1	1	5
3.หลังคา	จั่วข้างตะวันตก	0	0	1	1	0	2
	จั่วตามตะวันตก	1	1	0	0	1	3
	มีหน้ามุง	0	1	0	0	1	2
เสาและต้นเสาของเรือน	คอนกรีตสี่เหลี่ยม	1	0	0	0	0	1
	ไม้สี่เหลี่ยม	0	1	1	1	1	4
	ฐานปูน	0	1	1	1	1	4
ชั้นใด	ทางขึ้นด้านหน้า	1	1	1	1	1	5
	ทางลงไปครัว	0	1	1	0	1	3
	ทางขึ้นด้านหลัง	0	0	0	0	0	0
หน้าต่าง	ช่องเปิดบานเดี่ยว	1	0	0	1	0	2
	ช่องเปิดบานคู่	0	1	1	0	1	3
	ช่องเปิดบานเลื่อน	0	0	0	0	0	0
	ช่องเปิดบานเกล็ด	0	0	0	0	0	0
ประตู	มีทูกช่วงเสา	1	1	1	1	1	5
	บานเปิดเดี่ยว	0	0	0	0	0	0
	บานเปิดคู่	0	0	0	0	0	0
	บานเลื่อน	0	0	0	0	0	0
ฝาผนัง	บานเทียบ	0	1	1	1	1	4
	ก่ออิฐฉาบปูน	1	0	0	0	0	1
	ไม้ตีเกล็ดทางนอน	0	1	0	0	1	2
	ไม้ตีเกล็ดทางตั้ง	0	0	0	0	0	0
ช่องแสง 1 ช่องลม	ไม้ตีเกล็ดทางนอน+ทางตั้ง	0	0	1	1	0	2
	ช่องแสงเหนือหน้าต่าง	1	1	1	0	1	4
4.วัสดุ	เรือนไม้จริง	0	1	1	1	1	4
	คสล./ก่ออิฐฉาบปูน	1	0	0	0	0	1
5.การต่อเติมปรับปรุง	ก่อนผนังคอนกรีตได้ถูก	0	0	0	0	0	0
	ต่อครัว1ห้องนำด้านหลังติดพื้น	1	1	1	1	1	5
	เปลี่ยนทางเข้าหลัก	0	0	1	0	0	1
6.ผังบริเวณ	ลานทรายโดยรอบ	0	1	1	0	0	2
	มีสวน/ต้นไม้รอบ	1	0	1	1	0	3
	มีสิ่งชั่วคราว	0	0	0	1	0	1
	<ul style="list-style-type: none"> ■ ชุมนบ้านสะบับ (v6) ■ ชุมนบ้านโนลิ่ง (v5) ■ ชุมนบ้านบางใบไม้ (v5) 						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิมในชุมชนบ้านบางไผ่ไม้ จำนวน 5 เรือน ลักษณะเด่นของกายภาพเรือนที่พบร่วมกันได้แก่

ภาพที่ 4.75 พื้นที่สำรวจ บริเวณชุมชนบ้านบางไผ่ไม้

การวางผังเรือน

- วางเรือนตามตะวัน (ทิศตะวันออก – ทิศตะวันตก) ทั้ง 5 เรือน
- วางตามทิศทางลมบก-ลมทะเล
- ยึดทางเข้าหลักตามเส้นทางการสัญจร
- ตัวเรือนที่สำรวจพบจำนวน 3 เรือนเป็นลักษณะ 2 ช่วงเสา และจำนวน 2 เรือน เป็นลักษณะ 3 ช่วงเสา
- มีครัวด้านหลังเรือนทั้ง 5 เรือน
- เรือนที่สำรวจมีการเปิดทางเข้าทางด้านทิศตะวันออก จำนวน 4 เรือน

ผังเรือน

- ผังเรือนมีทั้งเล่นระดับและไม่เล่นระดับ
- ส่วนครัวจะติดพื้น ไม่ยกสูง
- พื้นที่ที่เหมาะสมติดผนัง ทางทิศตะวันตกมักเป็นพื้นที่ใช้สอยที่ปรับเปลี่ยนได้ในพื้นที่พักผ่อน และมีพื้นที่เฉพาะเจาะจง
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม ไม่หันไปทิศตะวันตก

รูปแบบหลังคา

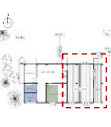

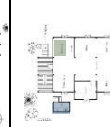

- ลักษณะหลังคามีทั้งแบบจั่วตามตะวันและแบบขวางตะวัน
- มีมุขด้านหน้าใช้เป็นชานนั่งพักผ่อนด้านหน้า

องค์ประกอบเรือน

- เสา – ตีนเสาเรือน เสาไม้สี่เหลี่ยมตั้งบนดินเสาฐานปูน
- มีบันไดคอนกรีตทางขึ้นบริเวณทางเข้าในเรือนสูง ประมาณ 1.80-2.00 ม.
- หน้าต่างส่วนมากมีทั้งบานเปิดคู่ และบานเปิดเดี่ยวชุด 3 บาน
- ประตูทางเข้าหลักเป็นประตูไม้บานเฟี้ยม
- ฝาผนังเรือน เป็นลักษณะ ฝาผนังตีเกล็ดทางนอน และฝาตีเกล็ดผสม ทางนอน-ทางตั้ง
- ทุกเรือนมีช่องแสงบนหน้าต่างและช่องระบายอากาศที่ผนังตอนบน
- วัสดุเรือนไม้ดั้งเดิม ต่อเติมผนังก่ออิฐฉาบปูนส่วนครัวและพื้นที่ใช้สอยเพิ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงข้อมูลของเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิม บ้านสระบัว (ปีที่เก็บข้อมูล พ.ศ.2564)

เกณฑ์การวิเคราะห์	อายุเรือนสำรวจ	เรือนที่ 1 (42 ปี)	เรือนที่ 2 (29 ปี)	เรือนที่ 3 (34 ปี)	เรือนที่ 4 (37 ปี)	เรือนที่ 5 (35 ปี)	ลักษณะร่วม
	รหัสเรือนสำรวจ	[V6H1]	[V6H2]	[V6H3]	[V6H4]	[V6H5]	
	เรือนกลุ่มตัวอย่าง						
	รายละเอียดของเรือน						
1.การวางผังเรือน	ตามตะวัน (ออก-ตก)	1	1	1	0	1	4
	ขวางตะวัน (เหนือ-ใต้)	0	0	0	1	0	1
	ตามแนวทิศทางลม	0	0	0	0	0	0
	ตามเส้นทางการสัญจร	1	1	1	1	1	5
	สองช่วงเสา (ฝั่งเดิม)	1	1	0	0	0	2
	สามช่วงเสา	0	0	1	0	1	2
	สี่ช่วงเสา	0	0	0	1	0	1
	ทางเดินตรงกลาง	1	0	1	1	1	4
	ทางเดินข้าง	0	1	0	0	0	1
	ครัวหลังบ้าน	1	1	1	0	1	4
	ครัวด้านข้าง	0	0	0	1	0	1
	ทางเข้าทางทิศเหนือ	0	1	0	0	0	1
ทางเข้าทางทิศใต้	1	0	0	0	0	1	
ทางเข้าทางทิศตะวันตก	0	0	0	0	0	0	
ทางเข้าทิศตะวันออก	0	0	1	1	1	3	
2.ผังเรือน	เล่นระดับ	0	0	0	1	1	2
	ไม่เล่นระดับ	1	1	1	0	0	2
	ครัวติดพื้น	1	1	1	0	0	3
	พื้นที่ระเหมาด	1	1	1	1	1	5
	ห้องนั่งวางแนว เหนือ-ใต้	1	1	1	1	1	5
3.หลังคา	จั่วขวางตะวัน	0	1	0	1	0	2
	จั่วตามตะวัน	1	0	1	0	1	3
	มีหน้ามุง	0	0	0	0	1	1
เสาและต้นเสาของเรือน	คอนกรีตสี่เหลี่ยม	0	0	0	0	0	0
	ไม้สี่เหลี่ยม	1	1	1	1	1	5
	ฐานปูน	1	1	1	1	1	5
บันได	ทางขึ้นด้านหน้า	1	1	1	1	1	5
	ทางลงไปครัว	0	1	1	0	0	2
หน้าต่าง	ทางขึ้นด้านหลัง	0	0	0	0	1	1
	ช่องเปิดบานเดี่ยว	1	1	1	0	0	3
	ช่องเปิดบานคู่	0	0	0	1	1	2
	ช่องเปิดบานเลื่อน	0	0	0	0	0	0
ประตู	ช่องเปิดบานเกล็ด	0	0	0	0	0	0
	มีทึบช่วงเสา	1	1	1	1	1	5
	บานเปิดเดี่ยว	1	1	1	1	1	5
	บานเปิดคู่	0	0	0	0	0	0
ฝ้าผนัง	บานเลื่อน	0	0	0	0	0	0
	บานพืดม	0	1	0	0	0	1
	ก่ออิฐฉาบปูน	0	0	0	0	0	0
	ไม้ตีเกล็ดทางนอน	0	0	0	0	0	0
ช่องแสง 1 ช่องลม	ไม้ตีเกล็ดทางตั้ง	0	0	1	0	0	1
	ไม้ตีเกล็ดทางนอน+ทางตั้ง	1	1	0	1	1	4
	ช่องแสงเหนือหน้าต่าง	1	1	0	0	0	2
	เรือนไม้จริง	1	1	1	1	1	5
4.วัสดุ	คสล./ก่ออิฐฉาบปูน	0	0	0	0	0	0
	ก่อนผนังคอนกรีตได้ตน	1	0	0	0	0	1
	ต่อคิว1ห้องนำด้านหลังติดพื้น	1	1	1	0	1	4
5.การต่อเติมปรับปรุง	เปลี่ยนทางเข้าหลัก	1	1	1	1	0	4
	ลานทรายโดยรอบ	0	1	0	1	1	3
6.ผังบริเวณ	มีส่วนดินไม่รอบ	1	1	1	0	1	4
	มีรั้วข้าว	1	0	0	0	0	1
	<ul style="list-style-type: none"> ■ ชุมชนบ้านสระบัว (V6) ■ ชุมชนบ้านไผ่สูง (V5) ■ ชุมชนบ้านบางไม้ (V5) 						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นมุสลิมในชุมชนบ้านสระบัว จำนวน 5 เรือน ลักษณะเด่นของกายภาพเรือนที่พบร่วมกันได้แก่

ภาพที่ 4.76 พื้นที่สำรวจ บริเวณชุมชนบ้านสระบัว

การวางผังเรือน

- วางเรือนตามตะวัน (ทิศตะวันออก – ทิศตะวันตก)
- จำนวน 4 เรือน
- ยึดทางเข้าหลักตามเส้นทางการสัญจร
- มีครัวด้านหลังเรือน
- เรือนสำรวจมีการเปิดทางเข้าทางด้านทิศตะวันออก 3 เรือน ทิศเหนือ 1 เรือน และทิศใต้ 1 เรือน

ผังเรือน

- ส่วนครัวจะติดพื้น ไม่ยกสูง
- พื้นที่ละหมาดติดผนัง ทางทิศตะวันตกมักใกล้กับพื้นที่ห้องน้ำ และพื้นที่พักผ่อน

รูปแบบหลังคา

- ลักษณะหลังคามีทั้งแบบจั่วตามตะวันและแบบขวางตะวัน
- เป็นแบบ 2 ระดับ ตามผังพื้นเรือน

องค์ประกอบเรือน

- เสา – ตีนเสาเรือน เสาไม้สี่เหลี่ยมตั้งบนดินเสาฐานปูน
- มีบันไดคอนกรีตทางขึ้นบริเวณทางเข้าในเรือนสูงประมาณ 2.00-2.30 ม.
- หน้าต่างส่วนมากมีทั้งบานเปิดคู่ และบานเปิดเดี่ยวชุด 3 บานมีทุกช่วงเสา
- ประตูทางเข้าหลักเป็นประตูไม้บานเปิดออก
- ฝาผนังเรือน ที่เป็นลักษณะ ฝาตีเกล็ดผสม ทางนอน-ทางตั้ง จำนวน 4 เรือน
- ทุกเรือนมีช่องแสงบนหน้าต่างและช่องระบายอากาศที่ผนังตอนบน
- วัสดุเรือนไม้ดั้งเดิม ต่อเติมผนังก่ออิฐฉาบปูนส่วนครัวและพื้นที่ใช้สอยเพิ่ม ด้านหลังเรือนและใต้ถุนเรือน
- มีพื้นที่ลานทรายทางเข้าเรือน มีสวน /ต้นไม้รอบ บางเรือนมีขี้ข้าวเก่า ปัจจุบันปรับเป็นที่เก็บของเก่า

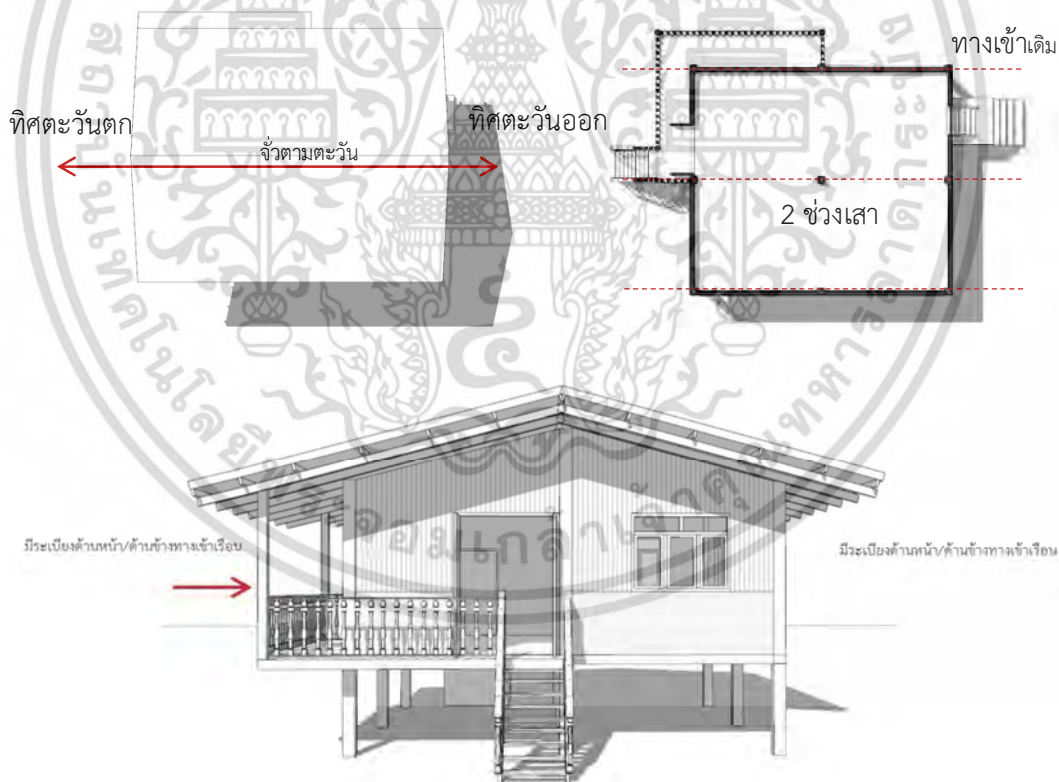

4.4 รูปแบบเรือนมุสลิมบริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลา

จากการสำรวจเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิมในตำบลท่าศาลา ที่ประกอบด้วยพื้นที่บริเวณชุมชนบ้านในถุ้ง ชุมชนบ้านสระบัว และชุมชนบ้านบางไผ่ โดยจากข้อมูลสำรวจสามารถแบ่งเรือนออกเป็น 3 ช่วงอายุของเรือน โดยเรือนที่สำรวจส่วนใหญ่อยู่ในช่วงที่ 2 คืออายุเรือน 30-59 ปี ซึ่งมีรูปแบบรายละเอียดทางกายภาพที่แตกต่างออกไป ซึ่งสามารถสรุปรูปแบบของแต่ละชุมชนได้ดังนี้

4.4.1 รูปแบบเรือนมุสลิมชุมชนบ้านในถุ้ง

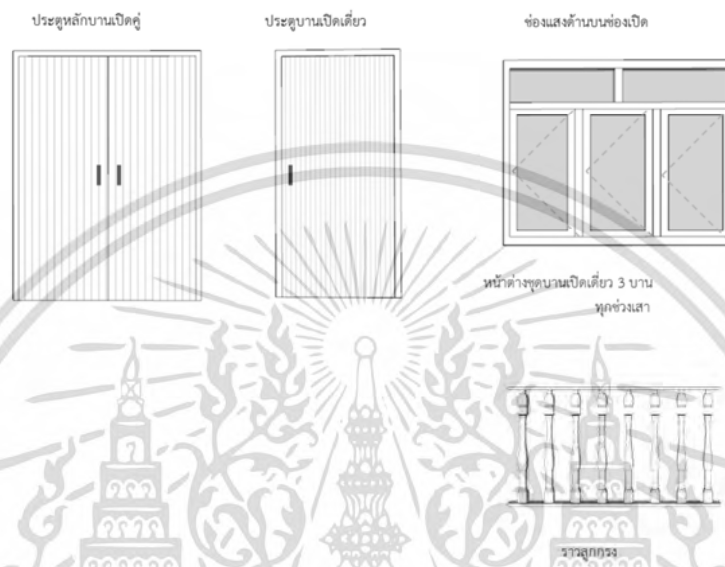
ผังบริเวณ การวางเรือนตามตะวัน (ทิศตะวันออก – ทิศตะวันตก) ยึดทางเข้าหลักตามเส้นทางการสัญจร และวางตามทิศทางลมบก-ลมทะเล ตัวเรือนส่วนมากเป็นลักษณะ 2 ช่วงเสา มีครัวด้านหลังเรือน มีจำนวน 4 เรือน เปิดทางเข้าทางด้านทิศตะวันออก-ทิศตะวันตก พื้นที่โดยรอบไม่มีรั้วกัน ทุกเรือน รูปทรงเรือน ลักษณะหลังคาเป็นแบบจั่วตามตะวัน หลังคาซ้อนชั้นตามระดับพื้นเรือน ผังเรือน มีทั้งเล่นระดับและไม่เล่นระดับ เรือนที่มีใต้ถุนด้านล่างมักจะใช้เป็นพื้นที่เก็บของใช้เก่าและอวนประมง

ภาพที่ 4.77 รูปแบบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านในถุ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบเรือน เสา – ตีนเสาเรือน เสาไม้ ฐานเสาเป็นปูน/คอนกรีต ส่วนมากมีบันไดคอนกรีตทางขึ้นบริเวณทางเข้าในเรือนสูง ประมาณ 1.80-2.00 ม. เรือนริมถนนสายหลักจะไม่มีบันไดทางเข้า หน้าต่างส่วนมากมีทั้งบานเปิดคู่ และบานเปิดเดี่ยวชุด 3 บาน ในเรือนช่วงสมัยใหม่ จะเป็นบานเลื่อน กระฉก ประตูทางเข้าหลักส่วนใหญ่เป็นประตูไม้บานเปิดเดี่ยว ส่วนใหญ่มีช่องระบายอากาศที่ผนังตอนบน

ภาพที่ 4.78 องค์ประกอบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านในถุ้ง

การปรับปรุงต่อเติม ส่วนใหญ่มีการต่อเติมครัวและห้องน้ำติดพื้นด้านหลังเรือน วัสดุและโครงสร้างเรือน วัสดุเรือนส่วนใหญ่เป็นเรือนไม้ดั้งเดิม ต่อเติมผนังก่ออิฐฉาบปูนส่วนครัว อิทธิพลของศาสนาอิสลามต่อรูปแบบเรือน พื้นที่ละหมาดติดผนังทางทิศตะวันตกมักใกล้กับพื้นที่ ห้องน้ำ และพื้นที่พักผ่อน ส่วนห้องน้ำ-ห้องส้วม ไม่หันไปทิศตะวันตก

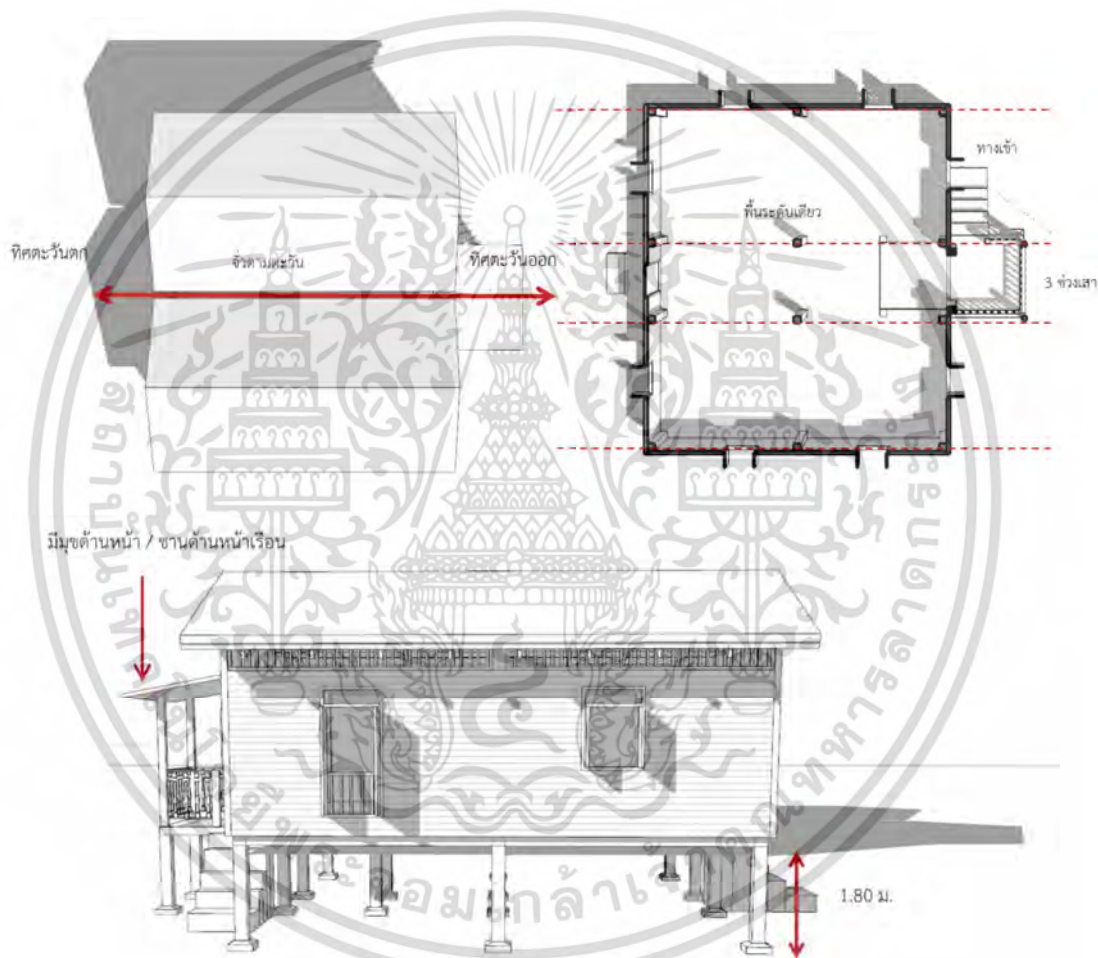

ภาพที่ 4.79 ลักษณะการต่อเติมเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านในถุ้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.2 รูปแบบเรือนมุสลิมชุมชนบ้านบางไผ่

ผังบริเวณ วางเรือนตามตะวัน (ทิศตะวันออก – ทิศตะวันตก) วางตามทิศทางลมบก-ลมทะเล ยึดทางเข้าหลักตามเส้นทางการสัญจร ตัวเรือนเป็นลักษณะ 2 ช่วงเสา และ 3 ช่วงเสา มีครัวด้านหลังเรือน ส่วนมากเปิดทางเข้าทางด้านทิศตะวันออก รูปทรงเรือน ลักษณะหลังคามีทั้งแบบจั่วตามตะวันและแบบขวางตะวัน เรือนสำรวจจำนวน 2 เรือนมีมุขด้านหน้าใช้เป็นชานนั่งพักผ่อนด้านหน้า ผังเรือน มีทั้งเล่นระดับและไม่เล่นระดับ เรือนที่มีใต้ถุน มีการใช้พื้นที่ด้านล่างสำหรับนั่งพักผ่อน ใช้เก็บของและอุปกรณ์ประมง ส่วนครัวจะติดพื้น ไม่ยกสูง

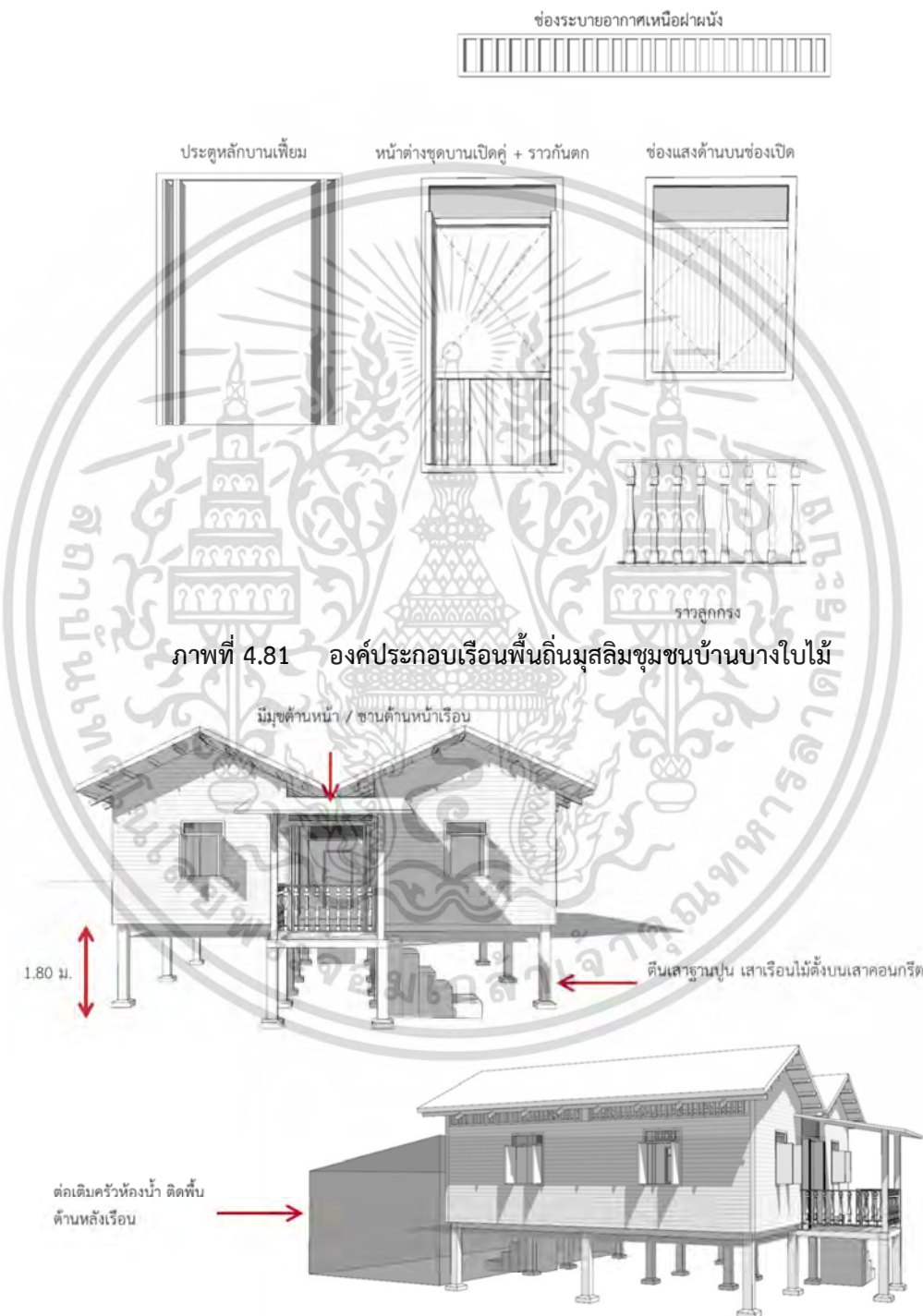

ภาพที่ 4.80 รูปแบบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านบางไผ่

องค์ประกอบเรือน เสา – ตีนเสาเรือน เสาไม้สี่เหลี่ยมตั้งบนดินเสาฐานปูน มีบันไดคอนกรีตทางขึ้นบริเวณทางเข้าในเรือนสูงประมาณ 1.80-2.00 ม. หน้าต่างส่วนมากมีทั้งบานเปิดคู่ และบานเปิดเดี่ยว ชุด 3 บาน ประตูทางเข้าหลักเป็นประตูไม้บานเฟี้ยม ฝาผนังเรือน เป็นลักษณะ ฝาผนังตีเกล็ดทางนอน และฝาตีเกล็ดผสม ทางนอน-ทางตั้ง ทุกเรือนมีช่องแสงบนหน้าต่างและช่องระบายอากาศที่ผนังตอนบน การปรับปรุงต่อเติม ส่วนใหญ่มีการต่อเติมครัวและห้องน้ำติดพื้นด้านหลังเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุและโครงสร้างเรือน วัสดุเรือนส่วนใหญ่เป็นเรือนไม้ดั้งเดิม ต่อเติมผนังก่ออิฐฉาบปูนส่วนครัวและพื้นที่ใช้สอยเพิ่มด้านหลัง อิทธิพลของศาสนาอิสลามต่อรูปแบบเรือน พื้นที่ที่เหมาะสมติดผนัง ทางทิศตะวันตกมักเป็นพื้นที่ใช้สอยที่ปรับเปลี่ยนได้ในพื้นที่ที่พักผ่อน และมีพื้นที่เฉพาะเจาะจง ในส่วนห้องน้ำ-ห้องส้วม ไม่หันไปทิศตะวันตก

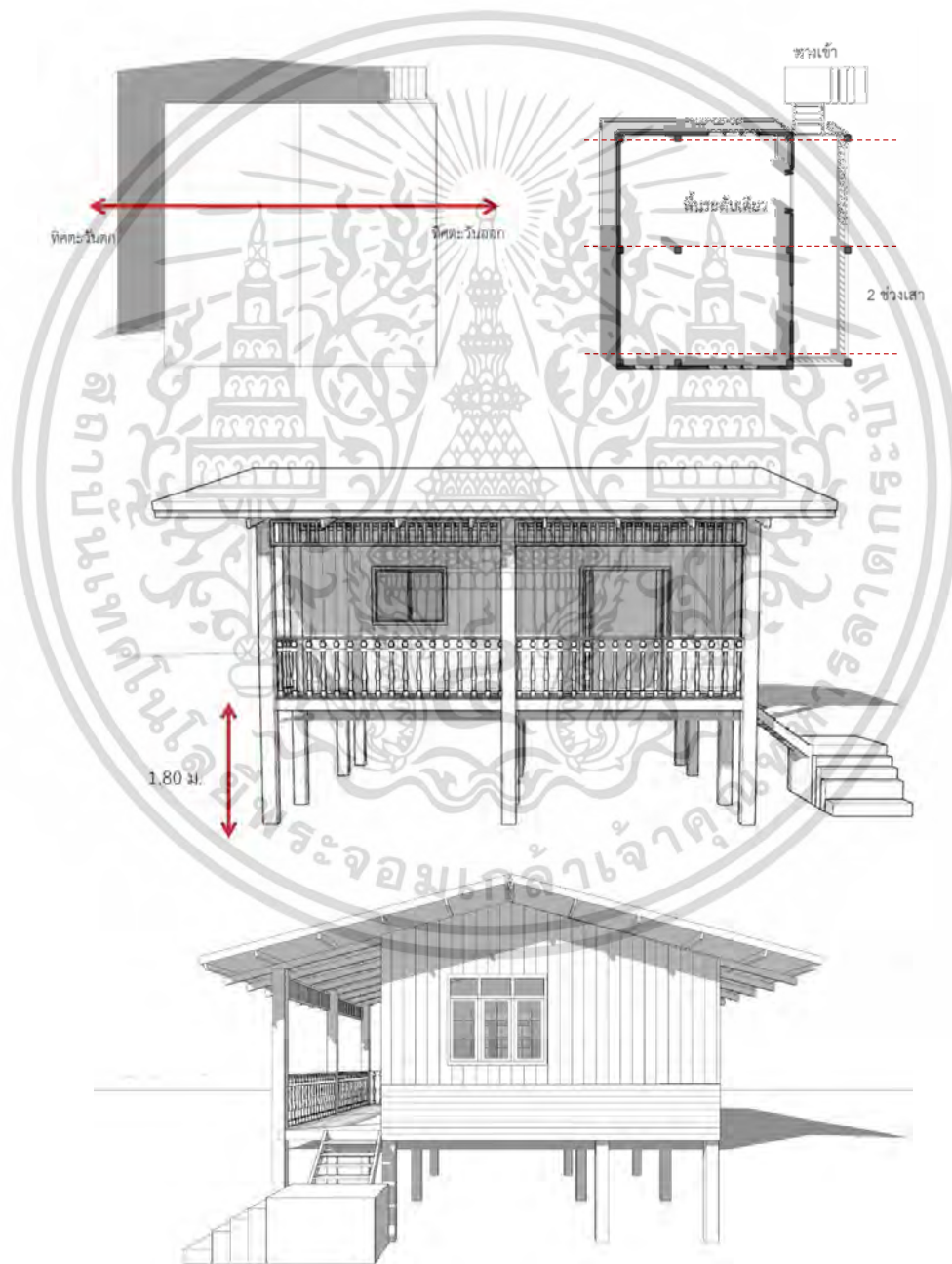
ภาพที่ 4.81 องค์ประกอบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านบางไผ่

ภาพที่ 4.82 ลักษณะเรือนและการต่อเติมเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านบางไผ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.3 รูปแบบเรือนมุสลิมชุมชนบ้านสระบัว

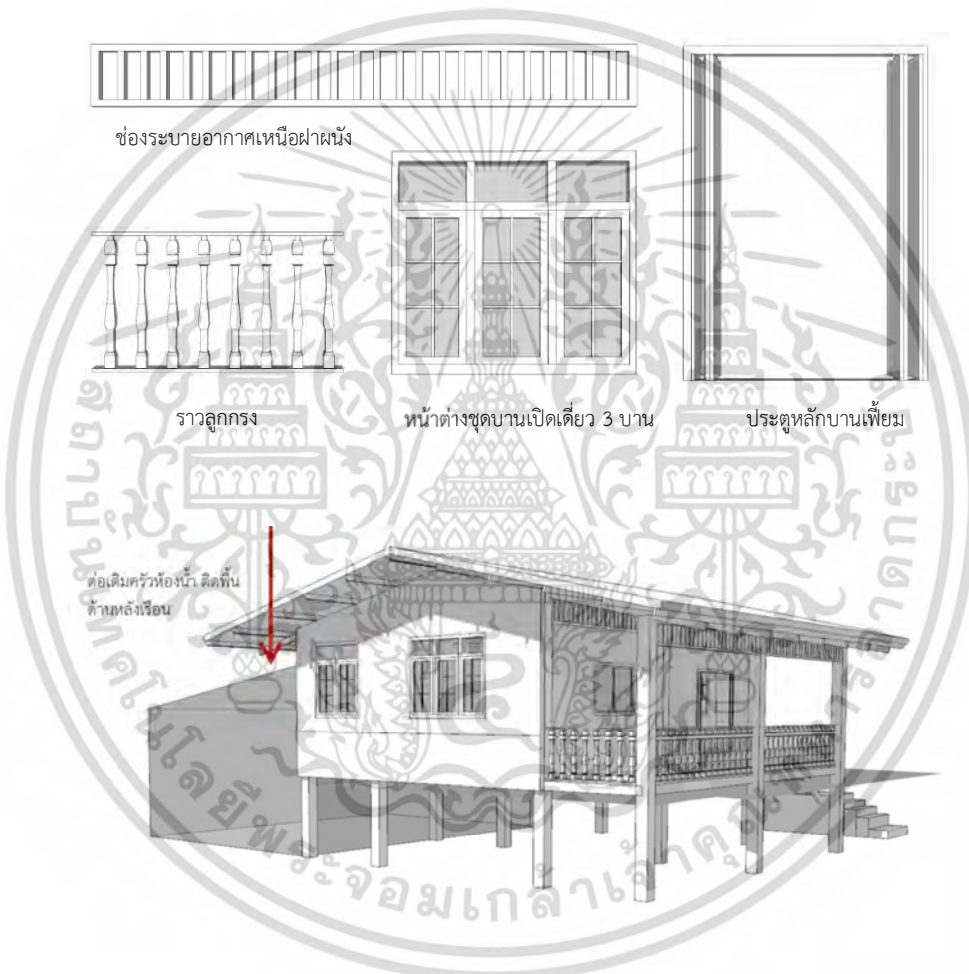
ผังบริเวณ วางเรือนตามตะวัน (ทิศตะวันออก – ทิศตะวันตก)ยึดทางเข้าหลักตามเส้นทางการสัญจร มีครัวด้านหลังเรือน เรือนจำนวน 3 เรือนเปิดทางเข้าทางด้านทิศตะวันออก 1 เรือนเข้าทางทิศเหนือ และ 1 เรือนเข้าจากทางทิศใต้ มีพื้นที่ลานทรายโดยรอบโดยเฉพาะหน้าเรือน ทางเข้าเรือน มีเรือนจำนวน 2 เรือน มีสวนมะพร้าวโดยรอบ / ต้นไม้รอบ บางเรือนมียุงข้าวเก่า ปัจจุบันปรับเป็นที่เก็บของเก่า รูปทรงเรือน ลักษณะหลังคามีทั้งแบบจั่วตามตะวันและแบบขวางตะวัน 2 ระดับ ตามผังพื้นเรือน ผังเรือน ผังเรือนส่วนใหญ่ไม่เล่นระดับส่วนครัวจะติดพื้น ไม่ยกสูง

ภาพที่ 4.83 รูปแบบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านสระบัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบเรือน เสา - ตีนเสาเรือน เสาไม้สี่เหลี่ยมตั้งบนดินเสาฐานปูนมีบันไดคอนกรีตทางขึ้น บริเวณทางเข้าในเรือนสูงประมาณ 2.00-2.30 ม. หน้าต่างส่วนมากมีทั้งบานเปิดคู่ และบานเปิดเดี่ยว ชุด 3 บานมีทุกช่วงเสาประตูทางเข้าหลักเป็นประตูไม้บานเปิดออก ฝาผนังเรือน ส่วนใหญ่เป็นลักษณะ ฝาตีเกล็ดผสม ทางนอน-ทางตั้ง ทุกเรือนมีช่องแสงบนหน้าต่างและช่องระบายอากาศที่ผนังตอนบน การปรับปรุงต่อเติม ต่อเติมผนังก่ออิฐฉาบปูนส่วนครัวและพื้นที่ใช้สอยเพิ่ม ด้านหลังเรือนและใต้ถุนเรือน วัสดุและโครงสร้างเรือน วัสดุเรือนส่วนใหญ่เป็นเรือนไม้ดั้งเดิม ต่อเติมผนังก่ออิฐฉาบปูนส่วน ครัวและพื้นที่ใช้สอยเพิ่มด้านหลัง อิทธิพลของศาสนาอิสลามต่อรูปแบบเรือน พื้นที่ละหมาดตีผนัง ทางทิศตะวันตกมักใกล้กับพื้นที่ ห้องน้ำ และพื้นที่ที่พักผ่อน

ภาพที่ 4.84 องค์ประกอบเรือนพื้นถิ่นมุสลิมชุมชนบ้านสระบัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

เรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิมบริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลา ในตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ประกอบด้วยพื้นที่ทั้ง 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนบ้านในถุ้ง ชุมชนบ้านบางใบไม้ และชุมชนบ้านสระบัว โดยจากข้อมูลสำรวจสามารถแบ่งเรือนออกเป็น 3 ช่วงอายุเรือน ได้แก่ ช่วงที่ 1 อายุเรือน 60 ปีขึ้นไป ช่วงที่ 2 อายุเรือน 30-59 ปี และช่วงที่ 3 อายุเรือนไม่เกิน 29 ปี ซึ่งเรือนที่สำรวจส่วนใหญ่อยู่ในช่วงที่ 2 คืออายุเรือน 30-59 ปี เรือนทั้ง 3 ชุมชนมีความคล้ายคลึงกัน โดยรูปแบบเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของมุสลิมบริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลา สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ทิศทางการวาง *ผังบริเวณของเรือน* มีการจัดวางเรือนตามตะวัน (ทิศตะวันออก-ทิศตะวันตก) โดยทิศทางการวางผังเรือนแตกต่างกันออกไปตามยุคสมัย ให้เข้ากับกายภาพของพื้นที่ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่นจากเดิม คำนึงถึงทิศทางลมไปเป็นการสัญจรการเข้าถึง โดยผังบริเวณของเรือนทุกเรือนไม่มีรั้วรอบขอบชิด *รูปทรงเรือน* ลักษณะหลังคาเรือนเป็นแบบจั่วตามตะวัน 2 ระดับ ตามผังพื้นเรือน บางเรือนที่พบในช่วงอายุเรือนที่ 1 มีมุขยื่นด้านหน้าทางเข้าของเรือน *ผังเรือน* ลักษณะที่พบเป็น 2-3 ช่วงเสา มีทั้งเรือนที่เล่นระดับ และไม่เล่นระดับ เรือนที่มีใต้ถุนเรือน มีการใช้งานพื้นที่ด้านล่างสำหรับนั่งพักผ่อน ใช้เก็บของ เก็บอวนและอุปกรณ์เครื่องมือในทำประมง ส่วนครัวจะติดพื้น ไม่ยกพื้นสูง *องค์ประกอบเรือน* เสาและดินเสาเรือน เป็นเสาไม้สี่เหลี่ยมตั้งบนดินเสาฐานปูน ในเรือนที่ยกสูงจะมีบันไดคอนกรีตทางขึ้นบริเวณทางเข้าเรือน โดยเรือนยกสูงประมาณ 1.80-2.00 ม. รูปแบบหน้าต่างมีทั้ง หน้าต่างไม้บานเปิดคู่ และบานเปิดเดี่ยวชุด 3 บาน หน้าต่างลูกฟักกระจกละเอียด ชุดบานเปิดเดี่ยว 3 บาน มีทุกช่วงเสา ทุกเรือนมีช่องแสงบนหน้าต่าง และช่องระบายอากาศที่ผนังตอนบน รูปแบบประตูเป็นลักษณะบานเปิดเดี่ยว ชนิดเปิดออก และบานเพี้ยม ฝาผนังเรือนที่พบมีทั้ง ฝาตีเกล็ดผสม ทางนอน-ทางตั้ง และฝาผนังตีเกล็ดทางนอน *วัสดุและโครงสร้างเรือน* วัสดุเรือนส่วนใหญ่เป็นเรือนไม้เดิม และ ต่อเติมด้วยคอนกรีต *การปรับปรุงต่อเติม* ต่อเติมผนังก่ออิฐฉาบปูนบริเวณส่วนครัว และพื้นที่ใช้สอยเพิ่มเติมด้านหลังเรือนและใต้ถุนเรือน *อิทธิพลของศาสนาอิสลามต่อรูปแบบเรือน* พื้นที่การทำละหมาดมีการจัดวางพื้นที่ไว้บริเวณติดกับผนังทางทิศตะวันตก (กิบลัต) โดยมีกาะใกล้กับพื้นที่ห้องน้ำ และพื้นที่พักผ่อน รวมทั้งการไม่หันทิศทางของห้องส้วมไปทางเดียวกับทิศตะวันตก ซึ่งมุสลิมตำบลท่าศาลา ก็มีวิถีชีวิตที่คล้ายกับมุสลิมโดยทั่วไปของชาวประมงชายฝั่งอ่าวไทยทางภาคใต้ รวมไปถึงรายละเอียดของพื้นที่ใน เรือนที่มีการจัดวางที่คล้ายกันโดยยึดหลักศาสนาในการประกอบพิธีการทำละหมาด ทำให้เรือนพัก อาศัยพื้นถิ่นมุสลิม ไม่ได้มีความแตกต่างกันในเชิงพื้นที่กับเรือนพื้นถิ่นภาคใต้มากนัก

5.2 ข้อเสนอแนะ

การสำรวจเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของชุมชนมุสลิมบริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลา ตำบลท่าศาลา อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์เกี่ยวกับลมบก-ลมทะเลที่มีผลต่อรูปแบบของเรือนพักอาศัยพื้นถิ่นของชุมชนมุสลิมบริเวณชายฝั่งทะเลท่าศาลา

บรรณานุกรม

กรมศิลปากร. **ชาวเล : รายงานการศึกษาเบื้องต้นทางด้านมานุษยวิทยาวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: กองโบราณคดี, 2526.

เขต รัตนจรณะและคณะ.**เรือนไทยมุสลิมภาคใต้ในจังหวัดชายแดนภาคใต้**.กรุงเทพฯ:อัมพรินทร์พริ้นติ้ง.2537.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.(2561).**มุสลิมในจังหวัดนครศรีธรรมราช**. เข้าถึงได้จาก <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2010/9188/7/Chapter3.pdf>

วงศกร อุดมโภชน.(2556). **เรือนไทยพื้นถิ่นพักอาศัยไทยพุทธมุสลิมภูเก็ต**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น.ภาควิชาสถาปัตยกรรม,มหาวิทยาลัย-ศิลปากร.

สมสิทธิ์ นิตยะ.**การออกแบบอาคารสำหรับภูมิอากาศเขตร้อนชื้น**.ตำราสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2541.

อรศิริ ปาณินนท์.**ปัญญาสร้างสรรค์ในเรือนพื้นถิ่นอุษาคเนย์**.กรุงเทพฯ : เจ.พริ้น.2543.

อรศิริ ปาณินนท์ และคณะ , **เรือนพื้นถิ่นไทยพุทธภาคใต้**.สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) .2548.

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา.(2564).**ประวัติความเป็นมาตำบลท่าศาลา**.เข้าถึงได้จาก <https://www.thasala.go.th/index.php>.

บทสัมภาษณ์

เจด ปัจจัยสุข .(2564,23 กุมภาพันธ์) เจ้าของเรือน.สัมภาษณ์.

เจม โต๊ะหมาน .(2564,23 กุมภาพันธ์) เจ้าของเรือน.สัมภาษณ์.

เจม โต๊ะเหม .(2564,24 กุมภาพันธ์) เจ้าของเรือน.สัมภาษณ์.

ยูรี หวันหมาด .(2564,23 กุมภาพันธ์) เจ้าของเรือน.สัมภาษณ์.

ไรหนาบ ต่วนมิหน่า .(2564,23 กุมภาพันธ์) เจ้าของเรือน.สัมภาษณ์.

ศุภมาศ หวันหมาด .(2564,23 กุมภาพันธ์) เจ้าของเรือน.สัมภาษณ์.

อะหลี โต๊ะหนา .(2564,23 กุมภาพันธ์) เจ้าของเรือน.สัมภาษณ์.

อุเส็ง ดาโอะ .(2564,23 กุมภาพันธ์) เจ้าของเรือน.สัมภาษณ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวนริสา น้อยทับทิม
 วัน เดือน ปีเกิด 27 มิถุนายน พ.ศ. 2539
 ที่อยู่ภูมิลำเนา บ้านเลขที่ 238 หมู่ 6 ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
 E-mail narissa.noitaptim@gmail.com
 โทรศัพท์ 063-8450621

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2562 สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์บัณฑิต (สอ.บ.) สาขาวิชาสถาปัตยกรรมหลัก
 สำนักวิชาสถาปัตยกรรมและการออกแบบ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
 พ.ศ.2565 สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์มหาบัณฑิต (สอ.ม.) สาขาวิชาสถาปัตยกรรมเขตร้อน
 คณะสถาปัตยกรรม ศิลปะและการออกแบบ
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้